

1. **İlk etapta** (1970-1975): Bu dönemde, Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz ve sosyal hareketlilik, sanatçıların toplumsal sorunlara odaklanmasına neden oldu. Özellikle 1970'li yılların ortalarında, öğrenci hareketleri ve işçi grevleri, sanatçıların eserlerinde yansıdı. Bu dönemde, "Yeni Sol" hareketi de sanatçıların politik ve sosyal konulara ilgilerini artırdı.

Avrupa, zindanlardaki devrimci direnişi destekleyen eylemlere sahne oldu

Daha 21 Mart katliamının etkileri canlılığını korurken ardından yeni katliam haberlerinin gelmesi üzerine yurtdışındaki devrimci-demokrat örgüt ve kişiler ayağa kalkarak sömürgeci-faşist Türk cuntasını lanetleyen eylemler başlattılar. Avrupa basını olaya ve eylemlere geniş yer verdi.

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde katliamı protesto etmek ve komadaki devrimcilerin hayatını kurtarmak amacıyla ilerici demokrat kişi ve kuruluşlar, MGK'ne, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'na ve Cezaevi Müdürlüğü'ne telgraflar çekmeye başladılar.

Avrupa'nın birçok kentinde, DEV-SOL ve PARTİZAN'ın da katılımıyla BİRKOM tarafından geliştirilen çeşitli eylemlerle sömürgeci-faşist cuntanın baskı, zulüm ve katliamları teşhir edilerek, ilerici insanlık cezaevlerindeki tutuklularla dayanışmaya çağrıldı.

Yapılan eylemler ve yerleri şöyle:

Olaya yer veren gazete ve dergiler şunlardır:

Die Welt, Süddeutsche Zeitung, DPA, Hürriyet. Ayrıca Hamburg NDR ve Köln radyoları haber olarak verdi.

Olay yerine gelen Uluslararası Af Örgütü (AI) temsilcileri bilgi alıp fotoğraf çektiler. Ayrıca, Hamburg kilise temsilcileri, İran-Halkın Fedaileri ile Anti-faşist birçok kuruluş temsilcisi kilisede basın açıklaması yaparak baskı ve işkenceleri kınadılar.

STUTTGART

Kürt ve Türk devrimci demokratlarından 80 kişilik bir grup Johannes Kilisesi'ni işgal etti. Eylemciler, askeri-faşist Türk cuntasının işkence ve katliamlarını protesto ederek 15 Temmuz'dan bu yana Diyarbakır Askeri Cezaevi'ndeki ölüm orucunda bulunan tutuklularla dayanışmalarını dile getirdiler. Ayrıca, Uluslararası Af Örgütü'nden bir heyetin cezaevine gidip

devrimci işkenceleri canlandıran gösterilerde bulundu. Polisin, kurduğu barikatlar ve kurt köpekleri vasıtasıyla çok sıkı önlemler aldığı Batı-Berlin Türk Başkonsolosluğu önüne kadar yürüyen eylemciler, burada, sömürgeci Türk cuntasının baskı, zulüm ve katliamlarını ve buna karşı yükselen zindanlardaki direnişleri anlatan konuşmalar yaptılar. Daha sonra bir süre sessiz protesto duruşunda bulunarak olaysız dağıldılar.

HANNOVER

Hannover Türk Başkonsolosluk binasının giriş kapısına üzerinde "sömürgeci-faşist cuntadan katliamların hesabını soracağız" yazılı bir bombalı pankart asıldı. Olay bazı gazetelerde işlendi.

KÖLN

18 Eylül günü WDR-Köln Radyosu önünde gösteri yapılarak radyoevi bir süre işgal edildi. Eylem yerine, Diyarbakır Askeri Cezaevi'ndeki baskı, işkence ve katliamları kınayan bir bildiri bırakılarak Kızılhaç ve AI (Uluslararası Af Örgütü)'den gidecek heyetlere cezaevinde incelemeler yapmaları için izin verilmesi istendi. Köln Radyosu Türkçe Servisi olaya haber bülteninde yer verdi.

FRANKFURT

Yaklaşık 40 kadar devrimci 22 Eylül günü Türk Hava Yolları Frankfurt şubasını işgal etti. Duvarlara ve dışarıdan görülecek şekilde camlara işkenceleri gösteren resimler ile çatışmalarda ve işkencelerde öldürülen devrimcilerin resimleri asıldı. Olay yerine gelen çok sayıda basın ve televizyon muhabirlerine basın açıklamaları dağıtıldı. Polisin hiçbir tutuklama yapmayacağına dair güvence alındıktan sonra eylemciler birbuçuk saat sürdürdükleri işgale son verip sloganlar atarak binayı terkettiler.

Eylem büyük yankılar uyandırdı. Eylemi başından sonuna kadar izleyen geniş bir kitle Diyarbakır'daki katliamdan haberdar edildi. Alman basın-yayın organları ile Türk basın organları eylemi sayfalarına getirdiler. ARD Televizyonu ve HR 3 Radyosu olaya bültenlerinde yer verdi.

ESSEN

Alman devrimcilerinin de desteğiyle 100'e yakın devrimci 22 Eylül

Savaş esirleriyle dayanışmaların dile getirildiği Essen'deki gösteriden bir an.

günü Essen WAZ gazetesi merkez binasını işgal etti. Bina giriş kapısına işgalin amaçlarını ve Türkiye'deki işkenceleri gösteren yazı ve resimler asıldı.

İşgal haberi üzerine gelen gazete müdürü kendisine bildirilen eylemin taleplerini kabul etti.

İleri sürdükleri taleplerin kabul edilmesi üzerine binayı terkeden eylemciler ana cadde üzerinde oturarak bir süre trafiği durdurdular. Daha sonra sloganlar atarak eylemlerine son verdiler.

Eyleme, WDR-D, Txoe-D, DPA-D, WDR-II radyoları ile WDR-III televizyonu yer verdi.

BIELEFELD

40 kişilik bir grup Altstädter Nicolaikirche'yi iki saat işgal etti. Çeşitli basın organları olaya yer verdiler. (Westfalen Blatt, Neue Westfälische ...)

MÜNSTER

Alman devrimcilerin de aralarında yer aldıkları Türkiyeli ve Kürdistanlı bir grup devrimci Münster-SPD binasını 4 saat işgal etti.

KIEL

25 Eylül günü bir grup devrimci Kiel'de bir kiliseyi işgal etti. Dört saat süren işgal sırasında polisle sürtüşmeler oldu. Bir devrimci gözaltına alındı, ancak bir süre sonra tekrar salıverildi. Schleswig-Holstein radyosu olaya yer verdi.

MANHEIM

Aralarında Almanların da bulunduğu 50 kişilik bir grup devrimci şehir

merkezindeki bir kiliseyi işgal etti. Saat 10.00'da başlayan eylem 2.30'a kadar sürdü. Eyleme Manheimer Morgen, die Rheinpfalz, Rheinneckarzeitung adlı gazeteler ile, SW Heidelberg radyosu yer verdi.

İSVİÇRE

10 Eylül'de BİRKOM taraftarı 15 kişi Basel'deki Uluslararası Af Örgütü binasını işgal etti.

İsviçre Haber Ajansı, İsviçre International Radyo, İsviçre Radyosu DRS-1 muhabirleri ile Tages Anzeigerin, Keystone-Press AG, Bild und News gazeteleri muhabirlerinin katıldığı basın toplantısında şu talepler ileri sürüldü:

- 1) Uluslararası Af Örgütü ve Kızılhaç'ın, katliamın boyutlarını ve işkenceleri araştırmak üzere, Diyarbakır Cezaevi'ne bir heyet göndermeleri;
- 2) Dünya Sağlık Örgütü'nden bir heyetin tüm tutukluların sağlık kontrolünden geçirmesi;
- 3) Uluslararası hukuk kuruluşlarının mahkemeleri izlemeleri;
- 4) Cuntaya protesto telgrafları çekilerek katliamın lanetlenmesi, cuntanın katliam hakkında açıklama yapmaya zorlanması.

HOLLANDA

17 Eylül günü ANP (Hollanda Haber Ajansı)'nın merkez binası 50 kişilik bir grup devrimci tarafından birbuçuk saat işgal edildi. Eylemciler, Diyarbakır Askeri Cezaevi'ndeki işkenceler ve ölüm orucunda şehit düşenler hakkında bilgi vererek kamuoyunun dikkatini cezaevlerine çektiler.

Berlin'de işkence ve katliamları protesto yürüyüşü.

ALMANYA

HAMBURG:

Şehir kilisesi 18 Eylül'de yaklaşık 300 kişi tarafından saat 9.00 ile 16.00 arasında işgal edildi. Eylem yerine gelen çeşitli gazete ve kuruluşlardan temsilciler olayla yakından ilgilendiler. Basın organları olaya geniş yer verdiler.

inceleme yapmasını talep ettiler.

Bir süre işgali sürdüren devrimciler olay çıkarmaksızın eylemi sona erdirdiler. İşgalden haberdar edilen basın organları olaya yer verdiler.

BERLİN

Yaklaşık 70 kişilik bir grup Batı-Berlin'de yürüyüş yaptı. Birbirlerine zincirlerle bağlanmış halde yürüyüş kortejinin başında yer alan bir grup

dünya basınındaki yankıları

Elazığ Askeri Cezaevi'nde AÇLIK GREVİ!

Diyarbakır zindanlarındaki ölüm orucu halen devam ederken 20 Eylül 1982 günü de Elazığ Askeri Cezaevi'ndeki savaş esirleri, Diyarbakır ve Elazığ cezaevlerindeki insanlıkdışı koşulları ve mahkemeleri protesto etmek amacıyla açlık grevine başladılar.

Bu nedenle mahkemelere gitmeyi reddeden savaş esirleri, siyasal savunma haklarının kısıtlandığını, ifadelerin baskı ve işkencelere dayalı olarak alındığını; Diyarbakır ve Elazığ cezaevlerindeki vahşetin ayyuka çıkarıldığını ve bu koşullar altında mahkemelere çıkmanın gereksizliğini vurgulayan bir protesto dilekçesini cezaevi yetkilileri ile mahkeme heyetine ileterek, süresiz açlık grevine başlamış bulunduklarını ilân ettiler.

Başvurdıkları tüm işkencelere ve katliamlara rağmen bastıramadıkları devrimci direnişin Diyarbakır zindanlarından taşan

rak Elazığ'ı da sarması ve bu alanda da güçlü bir direnişin yükselmesi faşist yetkililer arasında büyük bir korku ve tedirginliğe yol açtı. Sömürgecilerin, eskiden beri üç-beş ruhsuz küçük-burjuvazinin şahsında teslimiyetin ve ihanetin kolgezdiği bir cezaevi haline getirmeye çalıştıkları Elazığ Cezaevi'nde yükselen bu devrimci direniş dalgası düşman için ikinci ezici darbe oldu.

15 Temmuz'da başlattıkları ölüm orucunda şehit düşerek ölümü yenmesini bilen Hayrilerin, Kemallerin ve diğer yoldaşlarının onurlu ve örnek direnişlerini kendilerine bayrak edinen savaş esirlerinin gürleyen sesleri kısılmayacak, bugün Elazığ'da yükselen bu dalga, yarı adım adım Türkiye ve Kürdistan sathına yayılarak diğer cezaevlerini ve kitleleri de kucaklayacak, düşmanı en hassas yerinden vurmaya ve sersemletmeye devam edecektir.

Mardin'de çatışma PKK partizanı SÜLEYMAN TUĞCU şehit düştü!

13 Ağustos 1982 günü Mardin-Cizre yakınlarında faşist Türk milita-rist güçleri ile PKK partizanları ara-sında çıkan çatışmada Süleyman TUĞCU katledildi.

Olay şöyle meydana geldi:
13 Ağustos 1982'de Cizre yakınları ve Dicle kenarında Batman koman-dosundan gelen 300 kişilik büyük bir askeri güçle PKK partizanlarının çev-resi kuşatıldı. Teslim olmayı reddeden PKK partizanları, bu çağrıya ateşle karşılık verdiler. Uzun süren çatışma sırasında partizanlardan Süleyman TUĞCU şehit düşerken, diğerleri ateş çemberinden kurtulmayı başardılar.

12 Eylül'den bu yana direnerek şehit düşen yüzlerce PKK savaşçısı gibi, düşmana asla taviz vermeden soylu direniş geleneğini devam ettiren ve gösterdiği şanlı direnişiyile şehitler

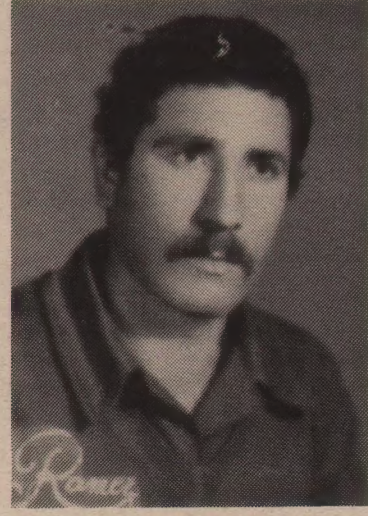
SÜLEYMAN TUĞCU

zincirine yeni bir halka daha ekleyen Süleyman TUĞCU Batman'da oturan yoksul bir ailenin çocuğuydu. Ancak ortaokula kadar okuyabilmiş, daha 18 yaşındayken açık sömürgeci bas-kılarla yüzyüze gelmişti. Bir ara Bat-man, Siirt ve Sivas cezaevlerinde de yatan Süleyman, bu süreçte sömürge-ciliği ve sömürgecilikten kurtulmanın ancak sınıfsal çelişkiyi de çözecek proletarya önderliğindeki ulusal kur-tuluş mücadelesiyle mümkün olabile-ceğini kavramaya başlamıştı. Sömürgeci yozluğun ve dar aile şartlan-mışlığının yerini, artık sömürgecilğe ve uşakları Kürt hakim sınıflarına kar-şı duyduğu soylu kin almış, kendisini bundan böyle Kürdistan halkının PKK öncülüğündeki direniş mücadelesine adanmıştı.

Elbette halkı için düşünen bir bey-ni, kabaran bir yüreği ve çalışan bir bedeni hiçbir sömürgeci zindan tuta-mazdı. Kaldığı Sivas cezaevinden ya-nındaki bir gurup devrimciyle birlikte kaçmayı başaran Süleyman TUĞCU, 1978'den itibaren artık özlediği hal-kının ve devrimci mücadelenin bizzat içindeydi. Batman işçilerinin ve yok-sul halkının sömürgecilğe ve feodal-komprador ajan yapıya karşı müca-delesinin bir militanı, ülkesinin bağı-m-sızlığı uğruna giriştiği eylemlerin yıl-maz bir elemanıydı. Bu süreçte yara-lanmış, birçok kez ölüme de burun buruna gelmiş, fakat bütün bunlar onu mücadeleye daha fazla bağlamıştı.

Devamı S. 22'de

Yiğit halk savaşçısı ADNAN ZİNCİRKIRAN katledildi!

ADNAN ZİNCİRKIRAN

Sömürgeci kolluk kuvvetleri 9 Ey-lül 1982 günü Urfa'nın Bozova ilç-e-sine bağlı "Koçhisar" köyüne yaptık-ları bir baskında yakaladıkları PKK savaşçısı ADNAN ZİNCİRKIRAN'ı iş-kenceyle katlettiler.

Serxwebün'a gelen bilgilere göre olay şöyle gelişti:

Aldıkları bir ihbar sonucu geceya-rısı Bozova'nın 'Koçhisar' köyüne bas-kın düzenleyen sömürgeci kolluk kuv-vetleri, Adnan ZİNCİRKIRAN isimli PKK savaşçısını ve iki kardeşini yaka-ladılar. Yakaladıkları anda Adnan'ı iple boğmaya çalışan sömürgeciler, daha sonra tüm köy halkını köy mey-

danına toplayarak defalarca sıra da-yağından geçirdiler ve onların huzu-runda PKK partizanına ağır işkenceler uyguladılar. Sömürgeciler sürekli kendisinden sakladığını iddia ettikleri silahların yerini sorup bir taraftan da "iş-te, PKK'lı olmanın cezası budur" di-yerek halka gözdağı vermeye çalıştılar. Gündüz saat 13'e kadar süren işken-celer sonunda sömürgeciler, PKK par-tizanı ile iki kardeşini önce Bozova'ya, ardından da Urfa'ya götürdüler. Urfa'da da sürdürülen ağır işkenceler so-nunda Adnan'ın iki kardeşi komaya girerek hastahaneye kaldırıldı. Adnan üzerinde uyguladıkları işkencelere a-ralıksız devam eden sömürgeciler, O'-nu ihanete zorlamayı ve bilgi almayı başaramadılar. O, uğruna mücade-le-ye atıldığı ülkesine, halkına ve Par-tisine bağlılığını, davasına ve zafere olan inancını sürekli sloganlarla hay-kırdı, sayısız önder ve kavga arkada-sının yücelttiği direnme geleneğine sahip çıkarak düşmana sır vermedi. O'nun çeliktan iradesine yenik düşen sömürgeci caniler, kendisini 'Narsi' kö-yü yakınlarındaki uçurumdan aşağıya atarak katlettiler ve ölümüne intihar süsü vermek istediler. Ancak, olaydan bir hafta sonra cesedi 'Lordin'li köy-lüler tarafından Fırat nehrinde bulu-narak gerçek ortaya çıkarıldı. PKK partizanının cesedinin bulunması ve gerçeğin gözler önüne serilmesi üze-rine sömürgeciler, 'Lordin' halkı üze-rindeki baskı ve işkenceleri arttırdı-lar.

Devamı S. 22'de

Araban köylerinde direniş! On yurtsever kadın tutuklandı!

Genelde olduğu gibi, Antep'in A-raban ilçesi ve köyleri üzerinde uy-gulanan sömürgeci baskılar da geç-tiğimiz aylarda hızlandırılarak sürdü-rüldü.

Aldığımız son haberlere göre, silah ve devrimci arama bahanesiyle köy-lere sürekli baskınlar düzenleyen sö-mürgeciler, baskı, işkence, tehdit yıl-dırma, katletme ve haraca bağlayarak açlığa mahkûm etme politikasıyla hergün yeni canlar alırken, toplu bir katliam ortamı yaratma çabalarına da yoğunluk kazandırdılar.

Bu amaçla köylere düzenlenen baskınlar sırasında, özellikle kadınlar-ın iğrenç uygulamalara maruz bira-kılmaları büyük tepkilere yol açmakta, zaten patlama noktasına gelen kitle-lerin bu tepkileri zaman zaman açık bir isyana dönüşmektedir. Bunun bir örneği de Araban'a bağlı çevre köy-lerde görüldü. "Ömerli", "Ortayol" ve "Ereh" köylerinde üzerlerinde uygula-nan insanlık dışı baskı ve uygulamala-ra karşı daha fazla sessiz kalamayan kadınlar, Ağustos ayı içerisinde ger-çekleştirilen son baskın sırasında, a-yaklanarak, cuntaya ve kolluk kuv-vetlerine unutamayacakları bir ders verdiler.

Hiç beklemedikleri anda kar-şılaştıkları bu direniş karşısında ha-yasızca sağa-sola saldıran sömürgeci kolluk kuvvetleri, kadınlardan 10'unu tutukladılar. Tutuklanan kadınların nereye götürüldükleri ve akıbetlerinin ne olduğu hakkında bugüne kadar hiç-bir bilgi alınamamıştır. Kadınların öldürülmesinden endişe edilmektedir.

"SÜPÜRGÜÇ"TE BİR YURTSEVER KATLEDİLDİ

Öte yandan Temmuz ayının sonları-na doğru yıllık iznini geçirmek üzere Araban'a bağlı 'Süpürgüç' köyüne gi-den henüz ismini öğrenemediğimiz bir yurtsever işçi, köyüne basan faşist kol-luk kuvvetleri tarafından köy meyda-nında kurşuna dizilerek öldürüldü.

Olay ayrıntılarıyla bilinmemesine rağmen, yurtsever işçinin Avrupa'da devrimci faaliyetlere katıldığı ve bu konuda istenilen bilgileri vermediği gerekçesiyle katledildiği sanılmak-tadır.

■ ■

Beyrut'ta soykırım! Binlerce Filistinli katliamdan geçirildi!

Siyonist İsrail birlikleri ve uşakla-rının Filistin halkına karşı açtıkları soykırım savaşı tüm vahşetiyle sürü-yor.

Siyonistler tarafından desteklenen ve silahlandırılan Hristiyan Falanjist milisler ile Saad Haddad komutasın-daki milisler Batı Beyrut'ta bulunan Sabra ve Şatilla mülteci kamplarını kana bulayarak 3000'in üzerinde ka-dın, erkek ve çocuğu katliamdan ge-çirdiler.

Bilindiği gibi, Falanjist milislerin lideri Beşir Cemayel'in bombalı bir saldırı sonucu öldürülmesinin hemen ardından Batı Beyrut'u işgal etmeye başlayan siyonist birlikler yaklaşık 80. 000 Filistinli mültecinin yaşadığı, tamamen savunmasız durumdaki mül-teci kamplarını da kordon altına al-mışlardı.

İşgalin gerçekleştirilmesinin he-men ardından tek tek evleri dolaşan siyonist askerler 1000'in üzerinde Fi-listinli genci gerilla oldukları iddia-sıyla ölüm tehdidi altında evlerinden alarak bilinmeyen yerlere götürdüler.

Siyonist yetkililer, Güney Lübnan'dan Batı Lübnan'a bizzat naklettikleri Saad Haddad komutasındaki milisler ile Hristiyan Falanjist milislere kamp-ları "temizleme" görevi vererek ablu-ka altına aldıkları bölgenin kontrolünü bu güçlere devrettiler ve böyle-likle katliamın gerçekleşmesini sağla-dılar. 16 Ekim perşembe günü başla-yan ve cuma, cumartesi günleri de de-vam eden katliamın geceleri de sür-dürülebilmesi için siyonistler aydınlat-ma fişekleri kullandılar.

Sahra ve Şatilla mülteci kampla-rında, tahliye edilen Filistinli gerilla-ların ailelerinden oluşan savunmasız sivil halkı katliamdan geçiren faşist

milisler, binlerce kadın, erkek, çocuk ve ihtiyar duvar diplerinde, evlerde, caddelerde arkadaş kurşunlayarak kallesçe katlettiler.

Nazileri aratmayacak bir vahşet örneği sergileyen siyonistler, has-tahaneleri basıp savunmasız hastaları kurşuna dizdiler.

Katliamı dünyadan gizlemek ve kurbanlarının kesin sayısının tespit e-

dilmesini engellemek isteyen faşist milisler, cesetlerin bir kısmını toplu mezarlara gömerek diğer bir kısmını da enkaz yığınları arasına gizleyerek katliamı gözlerden saklamaya çalıştılar da bunda başarılı olamadılar.

Katliam dünya çapında büyük tep-kilere yolaçtı. Siyonist yetkililer tarih-lerinde görmedikleri bir tecrit çemberi

Devamı S. 22'de

Bu zulmün, bu vahşetin hesabı sorulacaktır.

CEYLANPINAR'DA ÇATIŞMA

Enternasyonalist Savaşçı GÜRCAN ÖZCAN Katledildi!

Sömürgeci kolluk kuvvetleri, Ur-fa'ya bağlı Ceylanpınar ilçesinin 'Şe-kerli' köyü ve çevresine yaptıkları baskında, PKK partizanı Gürcan ÖZCAN'ı katlettiler.

Aldığımız haberlere göre olay şö-y-le meydana geldi:

31 Ağustos 1982 günü sömürge-ciler, çok sayıda askeri birliğin katılı-mıyla Ceylanpınar'ın 'Şekerli' köyü ve çevresine bir baskın düzenlediler. Baskın öncesi köyün çevresi birkaç çember halinde kuşatmaya alındı. Bu sırada köy çevresinde bulunan PKK

partizanları ile sömürgeci kolluk kuv-vetleri arasında meydana gelen ve yaklaşık 3 saat süren çatışmada, eşsiz bir direnme örneği göstererek yanın-daki yoldaşlarının kurtulmasını sağla-yan enternasyonalist kahraman Gürcan ÖZCAN şehit düştü. Gürcan ÖZCAN'ın aynı gün olay yerinde sömürgeciler ta-rafından alelacele gömüldüğü bildiril-mektedir.

1959 yılında Sivas'ın Divriği ilç-e-sinde doğan Gürcan ÖZCAN, orta hal-li bir ailenin çocuğuydu. İlk, orta ve lise eğitimini Ankara-Tuzluca'yı' da o-kuduktan sonra, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsüne devam etti.

1976-77'lerde Ankara'da yürütü-len devrimci faaliyetlerden etkilene-rek Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mü-cadelesi saflarına katıldı. Uzun süre Harekete bağlı, dürüst bir sempatizan olarak çalışmalarda yeralan Gürcan ÖZCAN, bu dönemde verilen görevle-ri büyük bir coşku, fedakârlık ve ka-rarlılıkla yerine getirdi.

Sömürgeci faşist cuntanın azgın baskı ve tehditleri altında karanlık bir dönemin yaşandığı 1981 yılında hiç tereddüt etmeden okulunu ve çalıştığı işi terkederek profesyonel devrimci hayata atıldı. Şehit düştüğü ana ka-dar kendisini adadığı davası uğruna kararlı ve onurlu bir mücadele yürüt-tü.

Ölümünün ardından, bir PKK sem-patizanının, Gürcan ÖZCAN'ın anısı-na Serxwebün'a göndermiş olduğu yazıyı aynen yayınıyoruz.

BİR MİLİTANIN ARDINDAN

Günler acı ölüm haberleriyle dolu. Gün olmuyor ki çok yakından tanı-dığımız, uzun bir dönem birlikte mü-cadele yürüttüğümüz ve birbirimize yüce Parti bağlarıyla bağlandığımız yoldaşlarımızdan biri şehit düşmesin. Ansızın aldığımız bu acı haberler, bi-z-i, biryandan derin düşüncelere sevk ederken diğer yandan bu özgürlük sa-vaşçılarının mücadelelerini nasıl dile getireceğimizin, kişiliklerini ve özel-liklerini onları yakından tanıma fırsatı bulamayan yoldaşlara ve halk kesim-lerine nasıl anlatabileceğimizin zor-luğunu hissediyoruz. Çünkü güçlü ve çok yönlü kişiliklere sahip olan bu

halk kahramanlarının, bu ölümsüz partizanların değerli meziyetlerini ve mücadele geçmişlerini bütünüyle ak-taramama veya aktarmada yeterli ola-mama bizi ürkütüyor. Ama bütün bu korkularımıza karşın, onların müca-delemizdeki yerlerini tanıtmak onları

GÜRCAN ÖZCAN

halka mal etme sorumluluğu da biz-leri yüreklendirmekte ve cesaretlen-dirmektedir. Büyük enternasyonalist savaşçı HAKİ KARER'den, çağdaş KAWA eşsiz komünist önder MAZLUM DOĞAN'a kadar uzanan şehitler hal-kasına eklenen GÜRCAN ÖZCAN yoldaşın zihinlerimizde taze ve kalbi-mizde daima yaşayacak olan değerli ve ölümsüz anısında bu sorumluluk duygusundan aldığımız cesaret ve bi-linçle dile getirmeye çalışacağız.

31-8-1982 günü faşist Türk sömür-geci kolluk kevvetleriyle bir gurup PKK partizanı arasında meydana ge-len çarpışma sonucunda şehit düşen Gürcan yoldaş, mücadele yaşamı bo-yunca ön saflarda dövüşen ve bu dövüşün kurallarını çok iyi bilen bir mi-litan devrimciydi. Savaşımızın en kri-tik ve en zor anlarında hiç çekinme-den seve seve kabul ettiği görevleri büyük bir azim ve cesaretle yerine ge-tiren bu enternasyonalist savaşçı mü-cadele saflarımıza Türkiye alanında katıldı ve çok kısa bir zamanda ken-disini eğiterek yine bu alanda başarılı çalışmalar yürüttü.

Devamı S. 23'te

BAŞTARAFI GEÇEN SAYIDA

1974-1975 yıllarında burada daha hızlı bir araştırma ve incelemeye başladım. Yine çeşitli Marksist-Leninist klasikleri okudum, tartışmalar, seminerlere katıldım ve sorunu biraz daha net olarak kavramaya çalıştım. Dernekler, örneğin AYÖD vardı meselâ, ben AYÖD'e gidiyordum. Burada seminerler yapılıyordu, ben de seminer çalışmalarına katılıyordum. Bunun dışında, öğrenci grupları arasında tartışmalar oluyordu, bizzatihi okulda sıfıfta tartışmalarımız oluyordu, yurtlarda tartışmalar oluyordu. Bu şekilde Marksizmi, Leninizmi kavradım. Bunun dışında bölgemizin durumunu, ülkemiz Kürdistan'ın ve Türkiye'nin durumunu, toplumsal yapıyı kavramaya çalıştım. Burada bölgemizde ve ülkemizde gerici ilişkilerin halkı ne derece mağdur durumda bıraktığını anladım. Çeşitli reformist akımların ve kendisini ilerici diye gösteren çeşitli düşüncelerin ötedenberi aslında bir mesafe katedemediklerini siyasal olarak iktidarların dümen suyunda gittiklerini, mevcut düzenin bu şekilde basit yöntemlerle değiştirilemeyeceğini, bir devrimin gerekli olduğuna ben de inandım. Yani o zaman çeşitli siyasi gruplar devrim tezini ileri sürüyorlardı, parlamenter yoldan değil, toplumun veya daha doğrusu mevcut düzenin değişmesi için bir devrimin gerekli olduğuna inanlar vardı, ben de öğrendiğim bilinçlendiğim, gördüğüm, ve siyasi olarak geliştiğim oranda anladım ki bir devrimin gerçekleşmesi gerekir. Yani mevcut gerici düzenlerin, bölgedeki mevcut gerici ilişkilerin lağvedilmesi için, -ki, henüz Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi kafamda şekillenmiş değildi- genel olarak bölgede, özel olarak Türkiye'de bir devrimin gerekli olduğuna inandım. Bende bu şekilde siyasi kanaat geliştikten sonra, yani bir devrimin gerçekleştirilmesi gerektiği kanaati geliştikten ve şekillendikten sonra...

DURUŞMA HAKİMİ- Marksist bir devrim.

SANIK- Tabii Marksist anlayışı benimsemiştim. Marksist anlayışta bir devrim. Bu bir ulusal kurtuluş devrimi de olabilir, bir sınıfsal devrim de olabilir. Marksizm mutlaka sosyalist devrimdir diye bir şey yoktur. Marksist bir anlayış vardır, Marksist bir ideoloji vardır, bu ideoloji çeşitli ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketlerine de öncülük edebilir, sınıfsal kurtuluş hareketlerine de. Yani bu ideoloji mutlaka sosyalist bir devrime götürür biçiminde bir anlayış yanlıştır. Biz bu anlayışa karşıyız. Bu, tarafımızdan daha çok Troçkist bir anlayış olarak değerlendirilmektedir. Yani Marksizmden bir sapma olarak değerlendiriyoruz. Halbuki bizce önemli olan -ki Marksizmde canlılığı koruyan, yaşıyan da odur- Marksizmin çeşitli ülkelerin koşullarına indirgenmesidir. Marksist anlayışın ulusal kurtuluş hareketlerinde öncü bir ideoloji haline getirilmesi önemlidir. İddianamede bu husus yanlış belirtilmiştir. O zaman ben de Marksist bir anlayış hakimdi, mutlaka sosyalist bir devrim gerekirdi, ülkemiz koşullarında bir devrimin gerekli olduğuna inanıyordum, ama bu henüz Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi biçiminde şekillenmiş değildi. Onu belirtmek istiyorum. Ben bu kanaate varduktan sonra dediğim gibi, bu şekilde düşünen, yani bir devrim öneren çeşitli kişiler ve gruplarla o zaman temaslarım oldu. Dernek dışında çeşitli çalışmalar vardı ve eskiden beri faaliyet yürüten Kürtçü diye adlandırdığımız çeşitli akımlar vardı, yani bizim teslimiyetçi gruplar olarak, reformistler olarak değerlendirdiğimiz çeşitli akımlar vardı. Bunlar geçmişte TİP

MAHKEME TUTANAKLARINDAN PKK DAVASI

“KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ
MAHKEME TUTANAKLARINDAN TARİHE MALEDİLMİŞTİR”

3

AÇIKLAMA

Gazetemizin 8. sayısından başlayarak, elimizdeki mahkeme tutanaklarından ifadesini ve kısmen de savunmasını verdiğimiz PKK-MK üyesi, eşsiz insan MEHMET HAYRİ DURMUŞ, Diyarbakır zindanlarında üç yıldan beri uygulanan aralıksız işkencelerin ardından, 15 Temmuz gününden itibaren bir gurup yoldaşıyla başladığı ölüm orucunun sonunda, yüce enternasyonalist önder KEMAL PİR, BEDRETTİN KAVAK, MUSTAFA KARASU ve ALİ ÇİÇEK'le birlikte şehit düştü.

Onlar, sergiledikleri bu görkemli direnişle bir komünist için en son denektaşları olan sınavı başarıyla yürütmüş, onların şahsında sömürgeci zindanlar devrimci mücadelede oynaması gereken rolü fazlasıyla oynamış, omuzlarında taşıdıkları en ağır, fakat en şerefli görevi, akıllara durgunluk veren, inanılmaz gibi görünen çok zor koşullar altında bile layıkıyla sonuca götürmesini bilmişlerdir.

Sömürgeci zindanlarda 21 Mart'tan buyana yaşanan süreç, düşmanla amansız bir hesaplaşmanın gündeme geldiği bir süreçtir. MAZLUM DOĞAN bu sürecin başlangıcı, M. HAYRİ DURMUŞ, KEMAL PİR, ve diğer yoldaşlar da aynı sürecin zirvesi olmuşlardır. Ölüm orucuyla bu yoldaşlar Kürdistan ve Türkiye tarihinde yepyeni bir çığır açmış, ölümü kolaylaştırarak düşmanın en son silahını da elinden almış, onu tarihsel bir yenilgiye uğratmışlardır. Bu, aynı zamanda, düşman için ölümcül bir siyasal yenilgidir de. M. HAYRİ DURMUŞ ve KEMAL PİRLERİN direnişi böylesine yüce tarihi bir anlam ifade etmektedir.

Bunun içindir ki, direnişin önemi iyi kavranmalı, sonuçları açısından doğru değerlendirilmeli, bu soylu direnişle savaş esirlerinin Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketlerine ilettikleri mesaj anlamını bulmakta gecikmemelidir. Bu yeni gelişmelerden hareketle hazırlıklar hızla tamamlanarak mücadele, onların Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimcilere bıraktıkları yerden kısa sürede yükseltilmelidir.

Ölümleriyle, MAZLUMLARIN, HAYRİLERİN, KEMALLERİN bizlere gönderdikleri mesaj, önümüze koydukları görev budur.

inde yer almış insanlardı. DDKO (Doğu Devrimci Kültür Ocakları)'da yer almış çeşitli kişilerle -ki, 1974'ten sonra yenden çeşitli faaliyetlere başladılar- temasım oldu. Yine bizim sosyal-şoven guruplar olarak değerlendirdiğimiz Türkiye'deki çeşitli sol gruplarla ilişkilerim oldu ve o zaman canlı olarak daha çok Kürdistan meselesi tartışılıyordu. Hem bizim teslimiyetçi, reformist olarak değerlendirdiğimiz Kürt grupları, hem de Türkiye'deki sosyal-şoven olarak değerlendirdiğimiz çeşitli gruplar, Kürdistan meselesini sık sık tartışıyorlardı; tarih konusunu, devrim konusunu, Kürdistan'ın kurtuluş meselesini, Türkiye devrimindeki meseleleri sık sık tartışıyorlardı. Ben bu her iki anlayışa da bir türlü uyum sağlayamıyordum. Kürt grupları, yani reformist, teslimiyetçi olarak değerlendirdiğimiz Kürt grupları aslında Kürdistan'ın somut koşullarından kalkmıyorlardı. Kuyrukçu bir anlayışa, reformist bir anlayışa sahip idiler. Bağımsızlık temelinde mücadeleyi düşünmüyorlardı, reformları ileri sürüyorlardı. Örneğin Kürt dili ile eğitim yapılsın, Kürtçe anadil olarak bölgede kabul edilsin, Kürdistan'daki çeşitli tabakalara daha iyi yaşama olanakları sağlansın biçiminde düşünceleri, talepleri vardı ve esas olan da bu idi. Faaliyetleri daha çok siyasi olmaktan ziyade kültürel nitelikte idi. Bu nedenle ben bu anlayışları milliyetçi anlayışlar olarak değerlendiriyordum. Yani emekçi sınıfların Kürdistan'daki milyonlarca emekçinin, yoksul köylünün, proleterin gerçek kurtuluşunu sağlayan düşünceler olarak görmüyordum. Bu nedenle tatmin olmuyordum ve bu tür grupların herhangi birine angaje olmadım. Örneğin 1975 başında DDKD derneği kurulduğunda pek çok kişi bu derneğe üye olduğu halde, Kürdistan'da pek çok genç bu derneğe üye olduğu halde ben kendim tatmin olmadığım için bu dernekle ilişkim olma-

dı. Yine Türkiye'deki çeşitli gruplar sosyal-şoven olarak kabul ettiğimiz çeşitli gruplar Kürdistan'ı ve Kürdistan'daki objektif yapıyı gözardı ediyorlardı. Kürdistan Devrimini yadsıyorlardı. Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin önemini kavrayamıyorlardı. Gerçi benim de bu konuda henüz tamamiyle netleşmiş düşüncelerim yoktu. Ama onlar bu yönde bir inkâr tezi geliştirdikleri için şunu söylüyorlardı; sadece Kürtler vardır, ama tarihsel bir haksızlık olmuştur, geçmiştir. Bu artık Türkiye'deki devrim sorunudur, esas olarak Kürtlerin kurtuluşu da Türkiye'deki emekçi sınıfların kurtuluşuna bağlıdır biçiminde düşünceler ileri sürüyorlardı. Fakat sorun onların koyduğu gibi değildi. Yani olmuş-bitmiş bir mesele değildi mesele. Parçalanmış bir Kürdistan vardı, parçalanmış bir toplum vardı, sonderece geri ortaçağ karanlıklarında kalmış bir toplumsal yapı sözkonusuydu.

Bu toplumsal yapının Türkiye'deki devrime ayak uydurabilme olanağı yoktu. Bu toplumsal yapının Türkiye'deki devrimle beraber, daha doğrusu bu devrimi bekleyerek düzelmeye yoluna gitmesi, esas olarak soruna çözüm getiremezdi.

Bu nedenle, Kürdistan Devrimini temel olarak reddettiklerinden, yadsıdıklarından, Kürdistan sorununa gerçekçi bir çözüm, bir yaklaşım getirmediğinden, bu sosyal-şoven guruplarla da, Türkiye'deki bu sol gruplarla da benim o zamana kadar 1975 yıllarına kadar canlı bir bağım olmadı.

Ben Kürdistan'daki emekçi sınıfların gerçek kurtuluşunu sağlayacak bir devrim tasarlıyordum kafamda ve bu şekilde çeşitli öğrenci arkadaşlarımla tartışmalarım oluyordu. Benim gibi düşünenler veya daha önce bu yönde şekillenen düşünceler vardı, ki bu düşünceler bende şekillenirken çeşitli arkadaşlardan esinleniyordum. Kitaplardan da okuyordum,

Marksizm ve Milli Mesele, Ulusal Sorun, Sömürgeler Sorunu diye bir kitap vardı okudum. Çağımızda ulusal kurtuluş hareketlerinin dünya devrimci hareketinin bir parçası olduğu düşüncesi artık bende hakim olmuştu, öğrenmiştim, kavramıştım bunu.

Günümüzde burjuvazinin ulusal kurtuluş hareketlerine öncülük edemeyeceğini, ulusal kurtuluş mücadelesinin bir pazar mücadelesi olmadığını, artık bu şeyden çıktığını ve emekçilerin gerçek kurtuluşunu sağlayacak bir ulusal kurtuluş hareketinin bizzatihi emekçilerin öncülüğünde, proletaryanın öncülüğünde gelişebileceği düşünceleri kafamda şekillenmişti. Kürdistan'da bir bağımsızlık hareketi geliştirilebilir, bunun şartları vardır biçimindeki düşünceler de, bende giderek geliyordu.

Şahin Dönmez benim okul arkadaşım-
dı, Hacettepe'dendi. Şahin Dönmez'le temaslarım vardı, tartışıyorlardı, bu konuda düşüncelerimiz birbirine yakındı. Benden önce Şahin'in Abdullah Öcalan ve yanındaki bir grup arkadaşıyla birlikte Kürdistan üzerine yeni tezler geliştirdiklerini, Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi adına hareket ettiklerini, düşünceler geliştirdiklerini duymuştum, ama fazla bilgim yoktu. İlk defa Şahin'le temasım oldu. Sonra Abdullah'la tanıştım ve bu konuda Abdullah kendi düşüncelerini bana anlattı, Kürdistan hakkındaki düşüncelerini, o zaman kısır da olsa, netleşmiş olmasa da Kürdistan Devrimi hakkındaki düşüncelerini anlattı, tatmin oldum. Yani, bir bakıma kafamdaki düşüncelere de uygun buldum. Kürdistan'da emekçilerin gerçek kurtuluşunu sağlayan bir ulusal kurtuluş hareketinin örgütlenmesinin şartlarının var olduğu ve bu yönde mücadele verilmesi gerektiğine inandım. Ve esas olarak ilk defa bir akımla angaje oluyordum. Bu tarih aşağı yukarı 1975'in baharıydı.

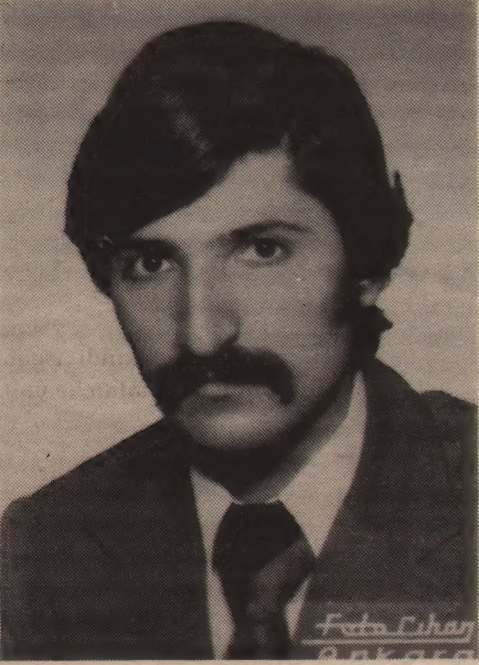
Bu zamana kadar aslında düşünceler şekillenmişti, demin izah ettiğim gibi; Abdullah'ın öncülüğünde bir grup arkadaş bu yöndeki çeşitli düşüncelerini artık netleştirmişti. Kürdistan'ı, Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesini, toplumsal yapıyı ve sınıfların durumunu değerlendirmişlerdi. Yani, aslında benden önce şekillenen bir düşünce sözkonusudur. Henüz bir gruplaşma, belirgin bir gruplaşma olmasa da bu şekilde bir düşünce şekillenmesi sözkonusudur.

Benim bu arkadaşlarla faaliyetlerim hemen başlamadı, sık sık buluşuyorduk, ama benim bu yönde aktif faaliyetlerim yoktu.

Dediğim gibi kendim 1975 sonlarında esas olarak faaliyetlere başladım, bulduğum çevrelerde çalışmaları yürütüyordum. 1975-1976 yıllarında ben yine Ankara'daydım, Kürdistan'da Faaliyetlerim olmadı. Bu tarihlerde çeşitli arkadaşlar örneğin; en başta Haki, Kemal, Baki gibi arkadaşlar Kürdistan'ın çeşitli yörelerinde dolaşıyorlardı, geziyorlardı, Kürdistan hakkında bilgi edinmek ve bazı çalışmalar yürütmek, propaganda yapmak için Kürdistan'a gidiyorlardı; ama henüz fazla bir faaliyet Kürdistan'da yoktu, ilişkiler gelişmiş değildi. Özellikle Antep ve Derim yörelerine -ki Kürdistan'da ilk faaliyetlerimiz buralarda başlamıştı- bazı arkadaşlar gidiyor, çalışıyorlardı. Benimse Kürdistan'da herhangi bir faaliyetim henüz söz konusu değildi. Esas olarak 1977 ortalarına kadar Ankara'da kaldım ve bulduğum çevrelerde, özellikle Hacettepe öğrenci kitlesi içerisinde ve Kürdistanlı

gençler arasında faaliyet yürüttüm. Yalnız bizleri bağlayan ortak düşüncelerimiz vardı. Bu düşünceler doğrultusunda her arkadaş bulunduğu yörede daha çok kendi inisiyatifini koyarak, kendisi biraz imkânlar yaratarak, maddî olarak da çeşitli imkânlar yaratarak çalışarak veya işte edindiği dostlardan geçimi için para temin ederek faaliyet yürütüyordu; yani daha çok kendi inisiyatifini koyarak aslında arkadaşlar bulundukları yörelerde çalışıyorlardı. Bu daha çok kişisel çalışmaydı, örgütlü bir çalışma değildi. Yalnız, şu bir gerçektir; aramızda bir düşünce birliği artık sözkonusuydu denilebilir.

Ben 1976 yılında da esas olarak Ankara'da kaldım. Bir ara, 1976'nın Mayıs'ı olacak her halde, Hacettepe Üniversitesinde öğrenci olan Fevzi Aslansoy isminde bir devrimci genç öldürülmüştü. O'nun cenaze töreni için Urfa'ya gittim. Suruç'a. Burada cenaze töreninden sonra yakalandım. Bu ara bir ay kadar Diyarbakır'da tutuklu kaldım. Ondan sonra tahliye oldum ve yine Ankara'ya gittim.

PKK-MK üyesi M. HAYRİ DURMUŞ

1977'nin yazına kadar, Haki'nin öldürülmesine kadar Ankara'da kaldım. Yine eski faaliyetlerimi sürdürüyordum.

1977'nin haziranında esas olarak Ankara'yı terk ederek Kürdistan'da faaliyetlere katılmayı uygun buldum. Ve 1977'nin yazında ilk defa Kürdistan'da faaliyetlerde bulunmaya başladım. O zaman memleketim olan Bingöl'de; yani yerleşik olduğum Bingöl'de, bilahare Diyarbakır'da, Mardin'de, Urfa'da dolaşım. Bu dönemde (dün arkadaşım da ifade etti) aslında yerleşik ilişkilerimiz yoktu; yani bizim Diyarbakır'da, Mardin'de, Urfa'da fazla ilişkilerimiz yoktu; çok sınırlı ilişkiler vardı ki, genellikle öğrenci çevreleriyle idi ve öğrenciler de memleketlerinde pek bulunmuyorlardı. Bu nedenle, yerleşik bir ilişkiden ziyade, aslında mitingler, seminerler oluyordu, bunlara gidiyorduk. Bir nevi düşüncelerimizin propagandasını yapıyorduk.

Zannedersem iddianamede bu dönemde bir program taslağının hazırlanmış olduğu belirtiliyor. Bu asılsız bir iddiadır. O zaman bir program taslağı falan ortaya çıkmış değildi. Düşüncelerimiz ilkeleştirilmişti; Kürdistan hakkındaki düşüncelerimiz, dünya durumu, bölge durumu hakkındaki görüşlerimiz ilkeleştirilmişti, ilk defa yazılı metin haline getirilmişti. Ve tam bir düşünce birliği yaratılmıştı. O zamana kadar düşüncelerimiz metin haline getirilmemişti; yani daha çok sözlü propaganda yapıyorduk, ilk defa bu şekilde düşüncelerimiz ilkeleştirilmiş oldu.

Ayrıca güneyde de gönüllü olarak kaldım. Çalışmaları yürüttüm. Viranşehir'de, Kızıltepe'de, Nusaybin'de, Urfa'da yapılan seminerlere katıldım. O zaman Kürdistan Devrimi meselesi üzerine, sosyal-emperyalizm üzerine çeşitli seminerler veriliyordu, biz veriyorduk veya başkaları veriyordu, bu seminerlere katılıyordum, düşüncelerimizi ileri sürüyordum.

Bu dönemde faaliyetlerimiz daha çok ideolojik temelde geliyordu, propaganda temelinde geliyordu, henüz zaten

güçlü örgütsel ilişkilerimiz falan olmadığı için, fazla hareketimizin imkânları da yoktu. Bu nedenle, şiddet temelinde henüz eylemlere girilmiş değildi. İlk defa 1977 içinde, zaten bildiriler falan dağıtılmaya başlandı. Zaman zaman bu bildirilerin dağıtımıyla uğraşıyordum, bu bildirilerin anlaşılması için çalışma ve propaganda yürütüyordum.

DURUŞMA HAKİMİ- Şimdi tüzük hazırlanırken hangi devletin partisinin tüzüğü esas alınmıştır?

SANIK- Esas olarak proletarya partisi, yani ülkemizin proletaryasına öncülük edecek bir proleter parti, Marksist-Leninist ideoloji ve ilkeler temelinde bir partileşme sözkonusu olduğu için tüzük de haliyle Marksist-Leninist olan partilerin tüzüğüne benzecektir. Marksizme, Leninizme bağlı olan tüm partilerin tüzüğüne benzebilir; ama, hiçbir partinin tüzüğünün kopyesi değildir. Yani ne Sovyetler Birliği'ndeki Bolşevik Partisinin, ne Vietnam'daki İşçi Partisinin tüzüğünün aynısı değildir, bir...

DURUŞMA HAKİMİ- En çok hangisine yakın? Yani en çok hangi şeyden istifade edilmiştir?

SANIK- Lenin'in örgütlenme anlayışı vardır. Daha doğrusu Marksizmde var, Lenin tarafından geliştirilmiştir. Ana ilkeler vardır. Çeşitli partiler kurulurken bu ana ilkeleri esas alarak kendi koşullarına da uygulayarak, bazı ekler yaparak tüzüklerini hazırlarlar. Tüzüğümüzde de Marksizmdeki partileşmenin ana ilkelerine bağlı kalmıştır. Yani tüzük 5-10 sayfadan da oluşturulabilir, detaylandırılabilir de. Fakat, kısa ve öz bir tüzük de olabilir.

DURUŞMA HAKİMİ- Siz amacı gerçekleştirmek için nasıl bir mücadeleyi düşünüyorsunuz?

SANIK- Burada bazı arkadaşların tarafından izah edildi aslında bu husus, ben de şöyle ifade edeyim kısaca:

Biz herşeyden önce yani sonderece geri kalmış adeta ortaçağ karanlıklarında bırakılmış bir Kürdistan toplumunun fertleri olduğumuzu biliyoruz. Bu derece geri bir yapıda olan bir ülkede örgütlenmenin, bir örgütlenme yaratmanın, bir mücadele doğurmanın ne derece zor olduğu da açıktır. Ayrıca ülkemizin Ortadoğu içerisindeki konumunu biliyoruz; emperyalizmin ve ona bağlı bölgedeki işbirlikçi yönetimlerin ülkemiz üzerindeki sinsi oyunlarını, emellerini de biliyoruz. Bu nedenle mücadelenin bir hayli zorlu geçeceği gerçeğini kabul ediyoruz. Ülkemiz sömürgeleştirilirken, -ki, bunun tarihi yüzyılları içeriyor- yani parçalanırken zor kullanılmıştır, her parçası zorla kan dökülerek işgal edilmiştir, hatta tarihin çeşitli dönemlerinde ülkenin ve halkın kaderini değiştirmek için birtakım ayaklanmalar, isyanlar olmuştur, özgürlük için girişimler olmuştur, bu girişimler de her defasında kanla bastırılmıştır. Bu şekilde milyonları aşan insanın kanı akıtılarak ülkemiz işgal altına alınmış ve sömürgeleştirilmiştir. Uzun süredir, yani yaklaşık 2 bin sene kadardır kendi siyasal otoritesini oluşturamamış, bir merkezi yapıya kavuşamamış ve bu nedenle de ilkel, geri, ortaçağ karanlıklarında kalmış bir toplumu bu derece zorla, baskı ile işgal altına alınan bir toplumu kurtarmak için mutlaka yine zora baş vurmak gerektiğine inanmışızdır. Yani ciddi bir örgütlenmenin yaratılmasına, işçi-köylüyü temel alan bir örgütlenmeye gidilmesine, bir cepheleşmeye gidilmesi gerektiğine, ülkemizde bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olan tüm güçlerin birleştirilmesi gerektiğine, bir halk ordusunun oluşturulması gerektiğine inanıyoruz ve ancak bu şekilde bir yandan güçlü bir halk birliğinin ve bir halk cephesinin yaratılması, öte yandan yine bir halk ordusunun yaratılması ve uzun süreli bir halk savaşının verilmesiyle ülkemizin kurtulabileceğine inanıyoruz. Anlayışımız özet olarak budur.

BAŞKAN

ÜYE HAKİM

DURUŞMA HAKİMİ

STENOĞRAF

DIYARBAKIR'A UZANIR BÜTÜN YOLLAR

Yıl 1982

Mart'ın 21'i,
nokta koy

buraya tarih.

bir gece bir sabah
değil o gün
söndürmüş tüm ışıltısını yıldızlar,
güneşe

saklanmış ardına öfkesinin,
can alıyorlar
doğanın en sefil yaratıkları...
puslu bir bahar sabahı,
radyolar suskun,
gazeteler suskun,
suskun dünya!
ve yasa maddeleri sıralamışlar
hükümü geçersiz
ardarda.
sırtıyor
en iğrenç pozlarıyla generaller
ve övgü düzüyor
"demokrat" yazarlar.
ve kahredici
kahrolası suskunluk...

Orada
sabaha ulaşan gece değil,
orada
ya son kurşun
ya da son işkence
ve sonsuzluğa kavuşuyor ruhlar,
en güzelini yaşamın
ve umutlarını
ve sevdalarını
emanet ederek bize.
Yıldızlar
ve güneş
artık evrende size yer yok...
belli ki bilerek
çekiliyorlar
onlar da en gerilere
ölmüş! diyor,
ölmüşler!
bir ses,
suskunluğu yırtan
bir bıçak gibi
kalbe saplanan
ağrı
of anam oof..!
Nokta koy

buraya tarih,
bugün Mart'ın 21'i.
kalbim
yumruğumda kenetleniyor
ve beyin hücrelerim
nazlı nazlı es
ey bahar yeli
sallan ey yaprak
gök eşlik etsin sana
en temiz
en duru maviliğiyle.
Ve
daldan süzülen
bir yağmur damlası kadar
berrak yüreklerimiz...
Ölmüş! diyor,
ölmüşler!
yalan
yüzbin kere yalan...
yaşamak
et ve kemikse,
ve nefes almamaksa
soluk soluk
yaşamak:
doğru
onlar öldüler..
Ama
yaşamak bu değil
ölüye can verdi onlar
dağların doruklarından
toprağa düşen
ilk savaşçının ruhunu
Kürdistan baharına taşıdılar
Medya'nın rüzgarından
ordu kurdular
mezar taşlarından
saf saf...

silahsız
duldasız
çelik yürekte siperleri
ve beyinleriyle
coşkun bir ırmak gibi
işte
en büyük
yalanını söylüyor tarih.
Ölmüş! diyor,
ölmüşler!
ve suskunluğuyla
ağıt yaktı mı istiyor dünya..
ağla diyor,
ağla!
kör
sağır
yaşlı
ve bunak dünya,
görmüyor ki
canlanıyor efsaneler
Ağrı fıskırıyor
taşıyor Fırat
karışıyor
dağlarla
akarsuların
taşkınlıkları...
ve o
ölmüş.. diyor
ölmüşler!
yalan
yüzbin kere yalan...
haykır şimdi
haykırsın dağlar,
boy versin
başak başak buğday,
yağsın
bardaktan boşanırcasına yağmur.
Sese boğ dünyayı
sese boğulsun dünya
dağlar haykırsın
karışsın
Dicle'nin

Fırat'ın sularına.
en izbe bir köşede
saklanmış olsa da
en küçük bir mahlûka bile
hayvan soyunun
titresin bu sesten
ölmüş mü
Ölmüşler mi?
Yalan
Yüzbin kere yalan...
duymuyor musun?
o ses...
o ses çağırıyor seni
yaktıkları ateşe...
hissetmiyor musun
hücrelerine kadar
yaşamın soluğunu
soluklarından gelen...
görmüyor musun
gözleri kaplamışken umutla
dağlarımızı
ovalarımızı..
yalan
defalarca yalan..
hücre duvarlarında
ve düşmanın gözbebeklerindeki korkuda
orada bile değil mi onlar?
değilmi ki
en inanılmazlık
ve en güç olana
en büyük coşkuyla
atıldı onlar..
yaşıyorlar..

yaşıyorlar...!
es ey bahar yeli
sallan
sen ey yaprak
nazlı nazlı..
selama durdu,
selama duruyor
yaşamın her zerresi.
dağlar artık övünemiyor
ululuklarıyla
ve sularsa
coşkunluğundan..
selam durdu
selama duruyor
yaşamın her zerresi
ve şimdi
çatıldı silahlar
barut kokan namlularıyla
ve siz açılın ovalar
yüzyılların ihanetine inat
direnci simgeliyor
dağlar
zindanlar...
yeşeriyor doğa
yeşeriyor
ve siz bekleyin dağlar
her yıl canlanırken doğa
atarken ilk adımlarını yeniden
yeniden doğuşa
yüreklimizle geleceğiz.
Bir kez daha
eriyecek doruklarında
karlar
o yüreklerin ateşiyle
atışıyla
duyacak evren
doğumun müjdesini
suskunluğa
ve karanlığa inat,
doğacağız her bahar yeniden
ölülerimizden doğuyoruz biz..
gömülemiz ruhlar,
sular hapsedilemez toprağa
toprakta boğulamaz
boğamazsın tohumu
ve artık
Diyarbakır'a uzanır tüm yollar..
orada filizlendi hayat
ölümle sarmaş dolaş
dağlara ulaştı sarmaşıklar
kanlı
sımsıkı dallarıyla
ve artık
Diyarbakır'a uzanır tüm yollar..
silahlar
o yüreklerin emrinde artık.
Bütün yollar Diyarbakır'a uzanır
engebeli dağlar aşarak
ve geçerek
kızgın ovayı.
Diyarbakır acıya boğulmuş
Diyarbakır yasta..
Yollarda insanlar var
ağır yük altında
soğuk terini dökerler kavganın,
kavganın kucığında
doğmuş o insanlar,
acıyla yoğurdular
umutlarını ve sevdalarını
gizlemeden yüreklerinde..
Diyarbakır'a uzanır bütün yollar
insanlar var yollarda
soğuk terini dökerler umudun
karanlık mahzenlerinde
çarpan yüreklerle
uzanır yollar..
ölüme hor bakıyor duvarlar
sesleri var
yollarda mahpusların
Bütün yollar Diyarbakır'a uzanır
Kürdistan'da toprak damlar
ve tüm insanlar
acıya umudunu katk eden
inancını
silahına yoldaş
ve işkence altında yatırılmış insanlar...
insanlar var
yollarda
ve silahlar çatıldı şimdi
barut kokan namlularıyla
coşkun sularda
ve doruklarında dağların...

Zehra
17 Eylül 1982

Sömürgeci zindanlarda bitmek bilmeyen şanlı direnişler gelecekteki zaferimizin güvencesidir

Çürüyen ve can çekişen kapitalizmini bunalım içinde yaşatmak ve Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini bastırmak için, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin ortaksız diktatörlüğü olarak devlet yönetimine çöreklenen faşist generaller çetesi, halkımızı ve Hareketimizi toptan imha etmek biçimindeki çirkin ve alçakça emellerini en açık bir biçimde tutukve-lerinde bulunan binlerce PKK kadro ve savaşçısı üzerindeki vahşi uygulamalarda ortaya koymuştur. Devrimci savaş esirleri üzerindeki baskı, zulüm ve zorbalıklarını doruk noktasına varıran faşist generaller cuntası, tutuklu yoldaşlarımızı aç ve susuz bırakarak sessizce ölüme terketmekten, yakma ve boğmaya kadar, en yalan propagandadan birkaç döneği en hain bir biçimde kullanmaya kadar her türlü yöntemi denemesine rağmen, direnişçilerin çelikten iradelerini altedemeyince, yenilgiye uğramış olmanın verdiği kudurganlıkla bu kez de katliamlarla onları yoketmeye çalışmıştır. Mazlum Doğan ve Ferhat Kurtay gibi Partimizin değerli önderlerinin de kahpece katledilmelerine yolaçan bu katliamların en son halkasını ise, 15 Temmuz 1982 tarihinden bu yana, düşmanın tutuklu PKK'lı kadro ve savaşçılar üzerinde yoğunlaştırdığı teslimiyete ve ihanete zorlama, ve, komplo ve katliamlarını protesto etmek için, başta PKK Merkez Komitesi üyeleri Mehmet Hayri Durmuş ve Kemal Pir olmak üzere kırka yakın PKK kadro ve savaşçısının katılmasıyla başlatılan ve mahkeme salonunda Mehmet Hayri Durmuş ve Kemal Pir tarafından açıklanan, yaklaşık iki aydır devam eden ölüm orucu sonucunda, Partimizin önderlerinden M. Hayri Durmuş, Kemal Pir ve Mustafa Karasungur ile değerli yoldaşlarımızdan Bedrettin Kavak ve Ali Çiçek'in 9-15 Eylül tarihleri arasında şehit düşmeleri olayı teşkil etmektedir.

Faşist-askeri yönetim canlı birer ceset haline gelen ve üç yıl gibi uzun bir süreden beri hücrelerde tutulan bu yoldaşlarımızı neden böyle hayasız bir yöntemle imha etme yolunu seçmektedir? Faşist rejimin en yetkili ağızlarının kendi iddialarına göre, 12 Eylül askeri darbesinden bu yana tırmandırdıkları vahşi katliamlar ve giriştikleri yoğun tutuklamalarla devrimci gelişmeyi iktidarlarının devamı açısından bir tehlike olmaktan çıkardılarsa, elleri altında bulunan savaş esirlerinden neden bu denli korkmaktadırlar? Halbuki, egemen sömürücü sınıflar silahlı karşı-devrimci zora başvurarak, direnişlerini bastırıp egemenlikleri altına aldıkları sömürülen sınıflar ve ezilen halkların kendi kurulu düzenlerine itaat etmelerini bir kez güvenceye bağladıktan sonra, genel olarak dolaysız ve çıplak şiddet yöntemlerine başvurma gereğini duymazlar. Bunun yerine kitleleri kendi sömürü düzenlerinin "sonsuzluğu"na i-nandırmaya, baskı ve sömürü düzenlerinin, yani kendi gerici zor sistemlerinin içyüzünü mümkün olduğu ölçüde kitlelerden gizlemeye çalışırlar. Hatta egemen sınıfların en gerici iktidarları bile, gerici zor üzerine kurulmuş olan sistemlerinin meşru olduğunu kanıtlamak ve böylece ezilen sınıfların bir bölümünün desteğini kazanmak için de olsa, uygulamalarını "yasal" biçimlerle görüntülemeye, düzenlerinin hukuki çerçevesini belirlemek amacıyla çıkarmış oldukları yasalara biçimde de olsa bağlı kalmaya özen gösterirler. Peki, faşist-askeri yönetim tutuklu yoldaşlarımızı çılgınca imha etme işini, neden yargılama davalarının sonuca bağlanmasını beklemeden gerçekleştirdi? Davaların sonucunu bekleyerek, onları yine darağacına gönderebilirdi. Dış dünya ile bağlantıları tamamen koparılmış, içerde bile birbirlerinden tecrit edilmiş ve adeta bir kemik yığını haline getirilen bu insanları, neden normal savaş kurallarını bir kenara atarak ve kendi hukuk sistemine ihanet ederek bu biçimde katletmektedir?

Her türlü devrimci gelişmenin kökünü kazıdığını böbürlenerek ilân ettiği bir dönemde, sömürgeci-faşist cuntanın böyle bir katliamı gerçekleştirmesi, büyük bir korkunun olduğu kadar soylu bir gerçeğin de ifadesidir. Örgütlenen rejim böylelikle kendisini biraz daha deşifre ederek, elinin altındaki esirlerden bile ne kadar korktuğunu açığa çıkarmış, çürümüş bir

rejim olarak hangi anlayış, direnme, politika ve örgütlenmeden ve bunun hangi değerli tiplerinden korktuğunu açığa vurmuştur. Sonuçları ne denli ağır olursa olsun, bir örneği daha ancak insanlığın vahşet döneminde görülebilecek türden çılgınlıklara yönelmesi, faşist Türk devletin şerefsiz sonuna ne denli yaklaştığının da kanıtıdır. Topluma verebileceği hiçbir şey kalmayan, tepeden turnağa tam bir çürüme durumunu yaşayan ve böylece ölümünün eşliğine gelen Türk burjuvazisi kendi mezar kazıcısını iyi tanımakta ve bu yüzden Kürdistan halkına ve onun temsilcilerine azgınca saldırmaktadır. Kürdistan ulusal gerçeğini sonuna kadar kabul etmemekte ayak direnmesinin ve buna bağlı olarak da devrimci direniş sürecinin bu denli acılar ve büyük kayıplarla geçmesinin nedeni budur.

Bünyesinde zorla tutmaya çalıştığı halkların ulusal ve toplumsal gelişmelerine karşı yöneltilmiş gerici zor aygıtı olan Osmanlı İmparatorluğunun fidelğinde yetişen ve siyasal aygıtı dayanarak kendi kavmini uluslaştırmaya ve bunu da diğer yerleşik halkları inkâr temelinde gerçekleştirmeye çalışan Türk burjuvazisi, Türk hakim sınıflarının tarihsel geleneklerini sürdürerek, kapitalizmin emperyalist aşamaya ulaştığı, proletarya devrimleri ve ulusal kurtuluş hareketlerinin en hızlı bir biçimde geliştiği bir dönemde, toplumsal gelişim açısından en olumsuz ve en gerici bir konumu işgal etmiştir. Oluştugu bu koşullar onu doğuşunun ilk evresinden günümüze kadar en gerici, en imhacı ve en katliamcı uygulamaları gündeminden eksik etmeyen bir sınıfegemenliği durumuna getirmiştir. Emperyalistlerle girdiği birinci emperyalist paylaşım savaşında normal baskı yöntemleriyle varlığını ortadan kaldıramadığı halkları imha etmiş, emperyalist savaşın imhacı özellikleri içinde şekillenen ulusal kurtuluş savaşı boyunca, ezilen halklar üzerindeki katliam ve imha uygulamalarını bu kez de yeni burjuva önderliği olan Kemalistler eliyle tamamlamaya çalışmıştır.

Üretim nedir bilmeyen, başka halkların elindeki değerleri zorla gaspetmekle geçinen ve önemli oranda Osmanlı paşaları eliyle oluşturulmuş Türk burjuvazisi, geleneklerine yakışır bir tarzda, temelini teşkil ettiği Türkiye Cumhuriyeti döneminde de, Türk ve Kürt halkları ile onların temsilcilerine karşı her türlü saldırıya girişmekten geri durmadı. Nitekim, bu sınıfın savaş içindeyken bile, Türk halkının komünist temsilcilerini katletmesi ile, onun Türk halkına karşı başından beri düşman bir çizgide geliştiği, ona her hangi bir şey vermesinin mümkün olmadığı belli olmuştu. Kapitalist bir temelden yoksun olan Türk burjuvazisi, sürekli gasp ve talana başvurma gereğini duyduğundan, gelişmesinin öndere duran engelleri katliamlarla ortadan kaldırmaya çalışmış, Kürt halkının durumunda görüldüğü gibi, hakim sınıflarını ezerek tüm değerlerini zorla gaspetmişti.

Kemalistlerin önderliğindeki TC şekillen-diği zaman, Türk burjuvazisinin önünde tek engel olarak Kürtler kalmıştı. Ama, normal bir toplumsal ve ulusal gelişme sürecine giremeyen ve yabancı egemenler ve her türlü toplum-sallaşma ve ulusallaşma özelliklerinden uzak olan yerli işbirlikçileri tarafından iyice güçten düşürülen ama uygarlıktan sürekli uzak kalmak pahasına da olsa, istilacılar karşı direne-bilmek için dağlara çekilerek yaşamını küçük kabile ve aşiret birimleri biçiminde sürdürmek zorunda kalan Kürt halkını kısa seferlerle imha etmek mümkün değildi. Buna rağmen, diğer halklarda olduğu gibi Kürt halkını imha etme eğilimi de Türk burjuvazisinde ağır basmaktaydı. Kürdistan'ı sürekli sömürülecek ve talan edilecek bir alan olarak gören ve Kürt egemenlerinin bir bölümünü kendi sınıf egemenliği içinde eriterek, geriye kalanı da ezmek isteyen Kemalist burjuvazi, Kürt hakim sınıflarının işini kolayca bitirebildiği halde, dağlara yerleşerek yaşamını sürdüren Kürt halkının varlığına son veremedi. Sömürüde, gaspta ve talan-

da istediği herşeyi yapabilmiş olmasına, dünyada tanık olunmamış yöntemlerle bunları gündemleştirmesine rağmen, diğer halklar üzerinde başardığı ulusal imha politikasını Kürtler üzerinde gerçekleştiremedi. Ekonomik gücü de yetmediğinden, Kürdistan'da ne kapitalizme dayalı bir klasik sömürgeciliği geliştirebilen, ne de Kürt halkını imha edebilen Türk burjuvazisi, böylece iki çelişki arasında kaldı. Bu iki çelişki arasında bocalaması etkisini ve olumsuzluğunu en çok Kürdistan'ın toplumsal yapısı üzerinde gösterdi. Bir yandan en azgın bir imhacı güçle karşı karşı bulunması, öte yandan ulusal varlığını korumada ve bir ulusal kurtuluş hareketine atılmada kendisine önderlik edecek modern bir sınıfın ortaya çıkmaması, toplumsal yapıdaki karmaşıklık ve durgunluk Kürdistan halkını çok zor duruma düşürdü. Ezilen halkları direnişe ve başkaldırıya çağıran proletarya devrimleri ve ulusal kurtuluş hareketleri çağında, emperyalist-kapitalist sistemin gündeminden kaldırdığı klasik sömürgecilik altında, Kürdistan halkı, ortaçağ karanlıkları içine itildi.

Kürdistan halkının sahip olduğu tarihsel miras çeşitli acılar ve sancılarla doludur. Egemen sınıfların sürekli yabancılara uşaklığı tercih ettiği ve giderek ulusallıktan uzaklaştığı, toplumsal ve siyasal gelişmenin zorla engellendiği bir mirası devralan Kürtler, bu olumsuz mirasın altında adeta ezilmiş, ortaçağ karanlığı içinde boğulma noktasına gelmişlerdir. Bu açıdan Kürt halkının problemli, ortaçağ gerilikleriyle hastalıklı bir yapısı vardı. Türk egemen sınıflarının gerici egemenlik sistemiyle halkımızın bu durumu karşı karşıya konulduğunda, neden çağdaş gelişmenin bir benzerinin Kürtlerde kolay kolay gelişemediği, neden anlamsız bir imha siyasetine karşı anlamsız bir duraganlığın egemen olduğu ortaya çıkar.

Halkımız üzerinde uygulanan sömürgecilik dilinden kültürüne, hatta fiziksel yaşamına karşı yürütülen bir yoketme siyasetidir. Hem bu politikanın sonucu, hem de sahip olduğu olumsuz tarihsel miras yüzünden, halkımız dağınık, bilinçsiz, öndersiz ve örgütsüz bir yapı içinde kalmıştır. Tanık olduğu en örgütlü yapı veya kabile çevresi ile sınırlı kalmış, bunun dışına çıkamamış, geliştirdiği birkaç ayaklanma ise acımasızca bastırılmıştır. İkinci emperyalist savaştan sonra Türk burjuvazisinin emperyalizmle işbirliğine yönelmesinin, onun askeri ve siyasi ittifak ve paktları içinde yer almasının nedenlerinden biri de, Kürt halkının imha sürecini tamamlamak olmuştur. Kürt egemen sınıflarının da en aşağılık ihaneti ile birlikte halkımızın ulusal değerlerinin imhası bu dönemde hızlanmış, Kürdistan toplumuna kaos, dağılma ve erime egemen kılınmış ve böylelikle bu halkın artık mezara gömüldüğü sonucuna varılmıştır.

1970'lerde Kürt halkının "varlığı-yokluğu" sorununu(!) mahkemelerde tartışarak "şerefli bir görev"i yerine getirdiklerini şanacak kadar soysuzlaşmış olan küçük-burjuva aydın bozuntusunun durumu da, bu çevrelerin düşüncelerinin meşruluk kazanmasına yardım etmiştir. Onlar meşrulaştırılmış bir klasik sömürgeciliğin savaşını vermişlerdir sadece. Türk burjuvazisi Kürtleri mezara gömdüğünü iddia ederken, halkın sözcüsü olduğunu iddia eden küçük-burjuva milliyetçiliği Kürt halkının henüz ölmediğini, ama kendisinden yararlanılabileceğini söylemişlerdir.

İşte Hareketimiz önderliğinde, 1975'lerden itibaren Kürdistan'da ortaya çıkan direnme, Türk sömürgeciliğinin azgın yokedici uygulamalarının hedefine ulaştığının kabul edildiği bir dönemde ve uluslararası koşulların hedefine ulaştığının kabul edildiği bir dönemde ve uluslararası koşulların Kürtlere çağdaş uluslararası bir ulus olarak yaşama olanağını tanımadığı bir ortamda ortaya çıkmıştır. Yaşamın her alanında son derece ciddi olumsuzlukların var olduğu bir toplumsal yapıya rağmen, atılan ilk adımların, Kürdistan halkının

çağdaş ulusların şerefli bir üyesi olma yolunda yürüttüğü mücadelenin ve gelecekteki zaferinde, ona bilinç ve fedakârlıklarıyla kan vermiş ve hayat kazandırmış olan ilk direnişlerin rolleri kesin ve belirleyicidir. Kürdistan halkı gibi bu kadar dağıtılmış bir halkın, direnmesiz ve eylemsiz olarak örgütlendirilmesi başka türlü mümkün olamazdı. Başka hiçbir çözüm yolu böylesine diriltici bir özelliğe sahip değildi.

Ne ilkel milliyetçiliğin olumsuz mirası ve entrikaları, ne de sosyal-şovenizmin ağır tahribatları ve diğer güçlerin caydırıcı manevraları, böyle bir dönemde Marksizm-Leninizm dayananmaktan başka bir olanağa sahip olmayan devrimcilerin mücadele arenasına atılmalarını engelleyemedi. Halkın içine tohumlar gibi serpilip kanlarını akıtan bu ilk direnişçiler, dostun da düşmanın da varlığı ve yaşamından kuşku duyduğu bir halkı ayağa kaldırdılar.

1979'lara gelindiğinde, halk safları arasında düşüncede, politikada, örgütlenmede ve eylemde bu temelde giderek yaygınlaşan ve derinleşen direniş ruhu ve mücadelesi karşısında, bu durum henüz gerçeğe dönüşmeden sindirip boğmak ve kendi varlığını tarihsel geleceğine uygun yöntemlerle güvenceye almak için işe koyulan Türk burjuvazisi, halkımızın dirilmesine olanak tanıyan ne varsa tahrip etmek için harekete geçmeye başladı. Ve sonunda tezgâhladığı faşist devletle, bütün silahlarını daha çok uyanan Kürdistan halkına ve onun uyanması için kan ve can veren Hareketimize doğrulttu.

Halkların kurtuluş mücadelelerinde 8-9 yıllık dönemler, hiç de uzun sayılabilecek dönemler değildir. Hele bir ulusal kurtuluş mücadelesinin tarihinin gündeminde olduğu Kürdistan gibi bir ülkede, her türlü yozluğun, ihanetin ve ilkelliğin kolgezdiği bir dönemde tarihten gelme barbarlığını defalarca kanıtlamış bulunan Türk sömürgeciliğine karşı bağımsızlık ve özgürlük için başkaldırma eylemine teşebbüs etmek bile, başlı başına tarihsel bir olay olduğu gibi, bunu on yıla yakın bir dönem yenilgi olmadan sürdürülebile, ağır darbeler alınmış olsa da, cesaretin, fedakârlığın ve direnmenin egemen kılınmasının yanısıra, devrimci anlayıştaki gerçekliğin de önemli bir kanıtıdır. Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin kısa bir dönemde ideolojik mücadele dönemini kapatıp PKK'de örgütsel yapısına kavuşmasının ve, sömürgecilğe ve işbirlikçilerine şiddet temelinde yönelerek en geniş emekçi yığınlarına mal olmasının bir nedeni de, Türk sömürgeci kapitalizminin artık kendini yeniden üretmez hale geldiği ve çıplak zora başvurmaya başladığı; Kürdistan'da devrimin objektif koşullarının gelişmesinin yanısıra, emperyalist-kapitalist sistemin yoğun bir ekonomik ve siyasi krizin içine girdiği ve Ortadoğu'da devrim ile karşı-devrimin çatışmasının alabildiğine şiddetlendiği bir döneme tekabül etmesidir. Mücadelemizin geçmiş pratiği uzun yılları kapsamasına rağmen, çoğu ulusal kurtuluş mücadelelerinin başlangıç ve gelişme yıllarından çok daha fazla direnmelerle dolu bulunması, düşmanın zalim ve barbar niteliğini ortaya koyduğu gibi, halkımızın direnişten yana güçlü bir eğilime sahip olduğunu da kanıtlamaktadır. Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi genç olmasına ve uzun mücadele yıllarının deneyim ve tecrübelerine sahip olmamasına rağmen, yine de direnmelerle dolu birçok tehlikeli evreleri atlatacak günümüze kadar gelebilmiştir. 1980'lerden günümüze kadar devam eden dönem ise mücadelemizde yeni bir evreyi teşkil etmektedir. Bu dönem sömürgeci Türk kapitalizminin tekelleşmesinin son biçimini aldığı, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin Türkiye ve Kürdistan halkları üzerindeki sömürüsünü hızlandırdığı, proletarya başta olmak üzere orta sınıf ve tabakalardaki yoksullaşmanın giderek arttığı, işsizler ordusunun çoğaldığı, buna rağmen ekonomik krizin içinden yine de çıkılmadığı bir dönem; egemen sınıfın siyasal planda faşist yönetimi her alanda kurumlaştırarak, yıkımının ancak devrimle mümkün olabilir hale geldiği bir dönemdir. Faşist cunta aynı zamanda emperyalizmin lehine bozulan dengeden yararlanarak Ortadoğu'daki devrimci halk hareketlerini bastırmak için savaşa hazırlanmak-

tadır. Sömürgeci-faşist cuntanın Türkiye'deki yoğun baskıları karşısında devrimci hareketler dağıtılmış, halk muhalefeti öncüden yoksun kılınmış ve direnme geçici de olsa kesintiye uğramıştır. Ama gelecek için devrimden yana olan güçler, proletaryanın önderliği altında geçmişe oranla birbirine daha fazla yakınlaşmış ve devrimin ittifak çemberi daha fazla genişlemiştir. Kürdistan'da ise bir bütün olarak halk kitleleri varlığını devam ettirip ettirememe sorunu ile karşı karşıya gelmiş, başta işçi sınıfı olmak üzere, aydın-gençlik, köylülük, esnaf, vb. arasında açlık ile sefalet kol gezer hale gelmiş, halkın ulusal kurtuluş doğrultusunda bilinç edinmesi şeklinde insanın demesi dahi en sert şekilde cezalandırılmış, baskınlar, tutuklamalar, işkenceler ve katliamlar günlük yaşantının bir parçası haline getirilmiştir. İhabet, inkarcılık, ajan-muhbir şebekesi ülke genelinde yeniden örgütlendirilmek istenmiş, siyasal ve sosyal sorunlar bütünüyle çıplak zorla çözümlenmeye çalışılmıştır. Sömürgeci-faşist cunta bütün bu çabalarına rağmen halkta biriken kin ve nefretten son derece ürkmekte ve bağımsızlık ve özgürlük istemini bastıramamasının verdiği kudurganlıkla halkımızı ve onun öncü güçlerini katletmeye devam etmektedir. Artık öyle bir noktaya gelinmiştir ki faşist cunta kendi çıkardığı yasaları bile uygulamamaktadır. Geldiği bu noktada emperyalizmin bölge genelinde kendisine yüklediği görevi geçmiş tarihine yaraşır bir biçimde yerine getirebilmenin sabırsızlığı içinde o denli vahşice davranmaktadır ki, zindanlardaki binlerce PKK'li savaş esirine uyguladığı insanlıkdışı işkencelerle yetinmemekte, görülmemiş yöntemlerle katliamlar düzenlemektedir. PKK'nin önderlerinden Mazlum DOĞAN ve Ferhat KURTAY'ın da içinde olduğu bir gurup devrimci militanın 21 Mart 1982'de katledilmesinin ardından 9-15 Eylül tarihleri arasında yine PKK'nin önderlerinden M. Hayri DURMUŞ, Kemal PİR ve Mustafa KARASUNGUR ile PKK savaşçılarından Bedrettin KAVAK ve Ali ÇİÇEK katledilmişlerdir. Kürdistan halkının bu değerli önderleri üç yıla yakın bir süre Diyarbakır zindanlarını dayandırması mümkün olmayan koşullar içinde halkımızın ve onun önder gücü PKK'nin onurunu Türk sömürgeci güçlerine ve cellatlarına karşı kusuzca korumasını bilerek, yargılayanları yargılanır hale getirmenin eşsiz kahramanlığını gösterdiler. Devrimci mücadele geri çekilmenin gündeme geldiği ara bir dönemde, devrimci direnişi en iyi onlar cezaevlerinin kahredici koşullarında temsil ettiler. Devrimci mücadele açısından bu tür dönemler bir anlamda zafere gidecek olan yeni bir direniş dalgasının geliştirilmesinde belirleyici olan dönemlerdir de. Her türlü yozluğun, panığın ve devrime inançsızlığın boyvermesine zemin dönemler olduğu gibi, direnmenin sosyal ve siyasal koşullarının geçmişe oranla daha güçlü olarak hazırlandığı dönemlerdir bu ara dönemler. Bu dönemler geçmişteki direnme ile gelecekteki direnme ve hatta zafer arasında uzanan birer köprüdürler. Halkların kurtuluş mücadelelerinin en zor evreleri, karşı-devrimin gemi azıya alması, saldırıya geçtiği, baskıların ve katliamların yoğunlaştığı, öncü ile emekçi kitlelerin düzene karşı muhalefeti bütünülemediği dönemlerdir. İşte böylesi dönemlerdeki direnişin anlamı büyüktür. En küçük bir direnişin azgın karşı-devrimci terörler yokedilmek istendiği bugünkü Kürdistan'da M. Hayri Durmuş, Kemal Pir ve Mustafa Karasungur ile diğer yoldaşlarımızın sömürgeci zindanlarda geliştirdikleri bitmek bilmeyen şanlı direnişleri geleceğin zaferrinin güvencesidir. Yoldaşlarımızın ölümleri pahasına geliştirdikleri bu direnişler, Kürdistan'ın bugünkü koşullarında halkımızın ulusal kurtuluş davasının odağını teşkil etmektedir. Emperyalizmin yedeğindeki Türk sömürgeci-leri tüm devlet desteğini harekete geçirmelerine rağmen, halkımızın her koşul altında bağımsızlığa ve özgürlüğe olan tutkusunu yokedememişlerdir.

Bu dönemde geliştirilecek olan en küçük bir direnişin bile büyük bir anlamı vardır. Hele hele sömürgeci-faşist yönetimin devrimci gelişmenin kökünü kazıdığını bütün dünyaya ilân ettiği bir zamanda gelececek direniş, onun adı ve sinsi emellerini kursağında bırakacak ve Kürdistan halkının kurtuluş ışığının sönmemesine neden olacaktır. Bu anlamda Diyarbakır hâpishanelerinde M. Hayri Durmuşların, Kemal Pirlerin, Mustafa Karasungurların direni-

şi Kürdistan halkına, bağımsızlığına ve özgürlüğüne kavuşmak isteyen bir halkın koşullar ne denli ağır olursa olsun direnmekten başka çıkar yolunun olmadığını kavratmıştır. Diyarbakır direnişi vahşi bir düşmana karşı sadece hâpishanelerdeki direnmeyi temsil etmemekte, aynı zamanda bir halkın direnişinin de en somutlaşmış ifadesi olmaktadır. Zindanlardaki bu kahramanca mücadeleler Kürdistan halkının derlenişini ve toparlanışını sürekli kıldığı gibi, PKK'nin devrimci-yurtsever muhalefetle bütünleşmesini sağlamada da belirleyici olacaktır. Eğer bu önderlerin hâpishanelerde geliştirdiği bu türden mücadeleler olmasaydı; böyle bir dönemde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine süreklilik kazandırmak mümkün olmayacaktı.

Bu yoldaşlarımız tarihsel bir dönemin devrim sorumluluğunu omuzlayarak başarıyla sürdürmesini bilmişlerdir. En zor koşullarda Türk sömürgecilerinin zindanlarında kahramanlıklar yaratan bir halkın artık zafere gitmemesi mümkün değildir. Bu direnişler Kürdistan halkına olan inancının ve öncü gücü PKK'ye olan güveninin en güçlü kanıtıdır. Artık Hayri ve Kemal yoldaşların bırakmak zorunda kaldıkları mirası devralma ve direniş bayrağını gönderde dalgalandırma görevi bizlere düşmektedir.

Hayri, Kemal, Mustafa ve diğer yoldaşlarımızın sahip oldukları nitelikler, böyle bir dönemde bu kadar güçlü bir direnişin önderi olmalarında belirleyici olmuşlardır.

Bir komünistte bulunması gereken en önemli niteliklerden biri de yaşantısındaki sadelik ve halktan biri olarak yaşamayı benimsemesidir. Halkla bütünleşebildiği oranda halkın ve ülkenin sorunları kavranabilir ve bir ulusal önder olarak en geniş emekçi yığınlarını ulusal ve sınıfsal kurtuluş uğruna seferber edebilir. Sade yaşantı alçakgönüllülükle birleştiği an, kurtuluş özlemi ile yanıp tutuşan halk yığınları bir devrimciyi kendisinden biri olarak görebilir ve ona güven duyabilir. Halkın sorunları, ancak böyle niteliklere sahip olan devrimciler tarafından uzun ve sabırlı uğraşlarla çözüme ulaştırılabilir. İşte Hayri yoldaşın sahip olduğu üstün niteliklerden biri de O'nun sade yaşantısı ve alçakgönüllülüğüdür.

Halkın sorunları, hele Kürdistan halkının sorunları sonderece ağır ve çözümünü zor olan sorunlardır. Halkımızın sorunları tarihinin hiçbir döneminde devrimci tarzda çözümlenememiştir. Her dönemde zorla bastırılmış olan uzun bir tarihi dönemin sorunları, bugünkü devrimci mücadelemizin önüne yığılmıştır. Bu sorunları devrimci tarzda çözmekle yükümlü olanlar ise ancak devrimciler olabilir. Ağır ve zor sorunların çözümü için atılacak her adım Türk sömürgeci-leri ile işbirlikçilerinin gerilemesine, karşı-devrimci otoritenin darbe yemesine ve halkın özgürleşmesine bir aşama kazandıracaktır. Sorunlar karşısında ürkmekle, aceleciliğe kapılmakla veya onların altında ezilmekle mücadeleye ve onun öncüsüne süreklilik kazandırmak mümkün değildir. Siyasal ve sosyal sorunlar ne denli ağır olursa olsun sabırlı, titiz ve temkinli davranmak gerekmektedir. Küçük veya büyük demeden halk arasındaki sorunları aynı devrimci ciddilikle ele almak devrimci çalışmadaki başarının garantisidir. Hiçbir koşul altında düşmana açık vermemek için sıradan sorunları bile özenle ele alıp irdelemek ve sabırla üzerinde durup çözüme ulaştırmak gerekir. Bütün bunları ele almak için de kararlı ve inatçı olmak gerekmektedir. İşte Hayri yoldaşın kararlı, vakur, güven verici, temkinli ve sabırlı davranışı bizim için her zaman öğretici ve rehber olacaktır.

Doğaldır ki, Kürdistan halkının PKK önderliğinde geliştirdiği bağımsızlık hareketinin zaferle taçlanabilmesi için, araştırmacı ve etüd edici olmak gerekmektedir, her dönemin koşullarına uygun taktik, mücadele ve örgüt biçimlerini geliştirmek bir zorunluluk olmaktadır. Bu da değişen koşulları tahlil etmekle, düşünce üretmekle, halkı ve kadroları sürekli eğitmekle mümkün olabilir. İşçi sınıfı ve ezilen halkların kurtuluş ideolojisi olan Marksizm-Leninizm kavranabildiği, dünya halklarının devrimci pratiği araştırılabilir ve bu evrensel gerçeklerin ışığında Kürdistan halkının geçmişi ve bugün içinde bulunduğu somut durum incelenebildiği oranda Kürdistan Kurtuluş Mücadelesinin geleceği çizilebilir. Somut durum ancak bu biçimde bilince yansıtılarak, pratiğe dökülüp gerçekten örgütçü olunabilir. Gerçek bir örgütçü halkına kurtuluş yolunu gösteren, düşünce

üreten, örgütlenme ve mücadeleye süreklilik kazandıran çokça kadro yetiştiren bir devrimcidir. Bıkmadan ve yılmadan yoğunlaştırılan güçlü bir çaba ile en geniş emekçi yığınlar işçi sınıfının önderliği altında devrime kazanıldığı oranda devrimci mücadele maddi bir gerçeklik haline gelebilir. Tarihinde ilk defa Kürdistan halkı PKK gibi Marksizm-Leninizmle donanmış bir önderliğe kavuşmuştur. İşte Hayri yoldaş hâpishanede ve tüm devrimci yaşamı boyunca değerli bir araştırmacı ve örgütçü olarak PKK Hareketinin merkezinde yer almış, neredeyse yokolmak üzere olan Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesini örgütlemek için kavgaya atılmaktan zerre kadar tereddüt etmemiş, böyle bir görevi en ağır koşullar altında bile başarıyla sürdürmesini bilmiştir. Devrimci yaşamı boyunca Hayri yoldaşın PKK'yi koruma ve geliştirmede her türlü sapmaya karşı mücadelesi, emperyalizmin yedeğindeki Türk sömürgeci-leri ile işbirlikçilerine karşı, ölümü pahasına da olsa her koşul altında direnmeyi temsil etmesi, temel alacağımız en soylu özelliklerdirdir.

Her türlü deneyden yoksunluk ve tecrübesizliğe, toplumsal yapıdaki ilkelik ve yozluğa ve en küçük bir kıpırdanışın Türk sömürgeci-leri tarafından kanla bastırılmasına rağmen, Kürdistan halkının bağımsızlık mücadelesinin geliştirilmesinde ve önder gücü PKK'nin oluşturulmasında, geliştirilmesinde ve direnmeye sevk edilmesinde baştan beri görev alan yoldaşlarımızdan biri de Kemal Pir olmuştur. Kürdistan halkının ulusal ve sosyal kurtuluşu uğruna mücadelede defalarca Türk sömürgeci-lerinin eline esir düşen ve her defasında komünist olmanın bütün özellikleri ile donanmış olarak ser verip sır vermemenin sembolü haline gelen, bütün bu sınavlardan başarı ile çıkan Kemal yoldaş, Diyarbakır esir kamplarında da Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesini ve önder gücü PKK'yi koruyup geliştirmek amacıyla, ölümü pahasına da olsa direnişi egemen kılmak için üzerine düşen görevi layıkıyla yerine getirmiştir.

Bir devrimci önder, her zaman devrimin önünde duran her türlü zorlukları görerek ve karşılaşılabileceği engeller ve tehlikeleri, ne pahasına olursa olsun, aşma ve yenmenin güveniyle dolu olarak, zafer gününün coşkusıyla mücadeleyi sürdürmek zorundadır. Devrimci coşku ve heyecan kitleleri şevklendirmede, ihtilalci ruhu geliştirme ve yüksek tutmada başlı başına önemli bir yer tutar. Hele Kürdistan halkı gibi yüzyıllardır kabuğuna sinmiş bir halkın bağımsızlık ve özgürlük duygularının açığa çıkmasında ve açılıp serpilmesinde, devrimci coşku ve heyecanın rolü ve önemi tartışılmaz. Halkımızın Türk sömürgeciliğine ve yerli işbirlikçilerine karşı duyduğu kin ve nefreti kurtuluş mücadelesine kanallı etme devrimci ideoloji ile donanmış her önderin en önemli görevlerinden biridir. Geniş halk yığınları çoğu zaman söze değil, pratiğe güven besler ve kurtuluşunu pratikte gördüğü oranda seferber olur. Kitlelere güven verme, bir önder için sahip olunması gereken en önemli yetenektir. Bunun için de mücadelenin ve öncü gücün değerlerini, ne pahasına olursa olsun korumak, her devrimci militanın ilk görevidir. Kemal Pir yoldaş, mücadele yaşamı boyunca PKK'nin ilkelerinden taviz vermemeyi, onun değerlerini ölümü pahasına da olsa korumayı şiar edinmiştir. O, devrimci pratiğinde bir devrimcinin aynı zamanda başlı başına bir örgüt olma ilkesini hayata geçirmede, her zaman başarılı olmuş bir dava insanıdır. Kemal yoldaş, Türkiye halkının bir evladı olarak Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin enternasyonalist bayrağına renk katan kutsal bir semboldür.

Hayri, Kemal, Mustafa, Bedrettin ve Ali yoldaşlar, PKK önderliğinde sürdürülen Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinde fedakarlığın, kararlılığın, Parti değerlerini korumanın, devrime, Partiye ve halka inancın, kutsal bir direnmenin sembolleri olarak barbar Türk sömürgeciliğiyle dişe diş bir mücadelede onurlarıyla aramızdan ayrılmışlardır. Onların bıraktığı yerden mücadeleyi zafere kadar götürmek bize düşmektedir.

Yiğit Kürdistan halkı!

Mehmet Hayri Durmuş, Kemal Pir, Mustafa Karasu, Bedrettin Kavak ve Ali

Çiçek gibi büyük insanlar sizin bağrınızdan çıktı. Saflarımızdan böyle eşsiz dava adamlarının çıkmış olması, sizin emsali az görülen özelliği bünyenizde taşıdığının da kanıtıdır. Onlar, sahip olduğunuz bütün bu olumlu özellikleri kendi kişiliklerinde somutlaştırarak böyle direnişçi bir kişiliğe erişebildiler. Çılgınca bir vahşete başvurmakta üstüne bulunmayan zalim ve barbar bir düşmanın esaret boyunduruğu altında yaşayan bir yığın insanın bağrında saklı duran ve yoksul Kürt insanında mertlik, yiğitlik, dürüstlük ve cesaret biçiminde varolan özelliklerin bir kişilikte somutlaştığında ne denli görkemli bir güce dönüşebileceğini en açık bir biçimde bu yoldaşlarımız kanıtladılar. Bu özellikleriniz yoğunlaştırıldığında ve en somut ifadesini Parti önderliğindeki ulusal kurtuluş cephesinde bulacak olan birliğiniz yaratıldığında, bu direnişçi geleneğinizin mucizeler yaratacağından hiç kimsenin kuşkusuna yoktur. Bugün tek tek devrim şehitlerinde gözükten bu özelliklerin yarın tüm halkımızın kişiliğinin ayrılmaz bir parçası haline geleceğinden eminiz. Özellikle Partimizin aydınlatıcı, örgütleyici ve eyleme geçirci özellikleri aranızda yaygınlaştıkça ve mücadelemiz geliştikçe, Kürdistanlı her yurtseverin yoldaşlarımızın anısına yakışır bir seviyeye ulaşacağından kuşku duymuyoruz. Yıkından tanıdığımız bu yoldaşlarımızın anıları karşısında bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine daha büyük bir coşkuyla sarılacağınız, M. Hayri Durmuş, Kemal Pir ve diğer yoldaşlarımızın ideolojik, politik ve örgütsel yaşamlarını rehber edineceğiniz ve bu temelde daha büyük bir güvenle bağrınızdan kopan ve engin özünü zü temsil eden bu direniş şehitlerinin anısına bağlı olarak onları tereddütsüz takip edeceğiniz kuşkusuzdur.

Bu kahraman evlatlarımız, sırtını emperyalist gericiliğe dayayarak sizi dayanılmaz yaşam koşullarına mahkûm eden sömürgeci-faşist Türk devletine karşı direniş kavgasına atıldılar ve bu uğurda şehit düştüler. Bağımsız ve özgür yaşamaya tutkun olan hiçbir insanın asla kabullenemeyeceği böyle bir durumdan kurtulmak istiyorsanız, sizin de bu direniş şehitlerinin açtıkları bağımsızlık ve özgürlük bayrağı altında yerinizi alarak halk savaşına yönelmekten başka bir seçeneğiniz kalmamıştır. Düşmanın size dayattığı haksız saldırı savaşına uzun süreli direniş savaşı ile karşı çıkmanız, onun karşısına kendi savaşınızı, halk savaşını çıkarmanız sizin için bir şeref olmalıdır. Ulusal değerlerinize alçakça kasteden, toplumsal gelişmenizi binbir çeşit hile, düzenbazlık ve baskıyla ortadan kaldırmak isteyen düşmana karşı bu temelde vereceğiniz cevap onu hakettiği yere, mezara gönderecektir. Yoldaşlarımızın önder kişiliğinde sınırlı olarak ortaya çıkarılan özelliklerinizle zaten buna gücünüzün yetebileceğini de kanıtladınız. En zor ve en zayıf bir dönemde direnmeye bu biçimde sahip çıkarak kendimizi ona adeta katık ederken, sizi de birçok sıkıntılardan içine çektiğimizi biliyoruz. Yüzyılların korkunç acılarına tanık olan sizler, ulusal kurtuluş savaşımızda belki de daha büyük acılara tanık olacaksınız. Ama bundan başka çaremizin olmadığı, acılarımızı şehitlerimizin anısına yaraşır, soylu ve güçlü bir direnmeye dönüştürerek bu insanlıkdışı durumdan kurtulabileceğimiz de ortadadır.

Emekçi Türkiye halkı!

Doğuşlarından günümüze kadar sizin de başınıza belâ olan, sizi her türlü gericiliğe bulaştıran, yüzyıllardan beri sizi kendi işgal, istila ve imha amaçları ardında koşturan ve günü geldiğinde sizleri de en soysuzca bir baskı ve sömürüye maruz bırakan emperyalizmin güdümündeki en gerici özlemlerini tarihten almış oldukları gerici özelliklerle birleştiren bu faşist çetenin yakanıza yapışmış olan ellerini kırınız. Elini Kürdistan halkının kanına buluşturmış, halkımız üzerinde katliam ve yoketme operasyonu gerçekleştirmekle uğraşan bu caniler şebekesi sizin de namusunuzu kirletmektedir. Aralıksız propagandaları ve üzerindeki günlük baskı ve tahakkümleriyle sizi bu azgın şöven ve katliamcı emellerine alet etmeye çalışmaktadırlar. Sizi her türlü özgürlükten, demokratik hak ve istemlerinizden zorla alıko-yan, işsizlik ve yoksulluk içinde kıvrandıran, sizi emperyalizmin çıkarları doğrultusunda her türlü savaşa atmaktan çekinmeyen bu general-

Devamı Sayfa : 8'de

Sömürgeci zindanlarda bitmek bilmeyen...

Baştarafı Sayfa: 7'de

ler güruhunu başınızdan atın. Onlar açlığın nedeni, acının ve işkencenin kaynağıdır; onlar emperyalizm adına en tehlikeli, en karanlık işlere atılmaktan çekinmeyecek kadar vicdansız ve zalimdirler. Onlar çıkarları uğruna hepinizi diyar diyar süründürecek kadar soysuz ve vatansızdır.

Bu faşist generaller güruhu bugün hem sizin üzerinizde, hem Kürdistan halkının üzerinde ve hem de sözcüleriniz durumunda olan devrimcilere karşı katliamın ve işkencenin en iğrenç biçimlerini uygulamakta, darağaçları ve katliamlarıyla dayanılmaz acılarına her gün yenilerini eklemektedirler. Sizleri ve bizleri, Türk ve Kürt halklarını kendi sultaları altında, böylesine azgın bir pota içinde her türlü haktan yoksun bırakmak ve temsilcilerinizi yoketmekle uğraşan bu faşist canilere karşı, sizin en değerli evlatlarınız olan Haki Karer ve Kemal gibi enternasyonalistlerin ruhu ile birleşerek gücünüzü göstermenin zamanıdır. Yüzyıllardan beri halklar arasında ekilen ayrılıkçılığın, şovenizmin, bölücülüğün ve her türlü eşitsizliğin gerçek kaynağı olan bu zalimler, günümüzde bu işi daha da derinleştirmeye çalışmaktadırlar. Sizi Kürdistan halkına ve diğer bölge halklarına karşı kullanma küstahlığında bulunan bu imhacıları kendi başlarına bırakmalısınız. Başta Kürdistan halkı olmak üzere bütün halklarla bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik temelinde daha güçlü ve gönüllü bir birliğin koşullarını yaratmak herkesten çok sizin çıkarınızdır ve bu mümkündür.

Sizin yiğit evladınız, Kürdistan proletaryası halkının seçkin önderi Kemal Pir, en korkunç işkenceler altında dahi bu faşist güruhun mehkemelerine karşı sizin soylu davanızı haykırdı, son nefesine dek bu uğurda savaştı ve kahramanca şehit düştü.

ABD emperyalizminin uşağı olan bu cuntanın sizi sürüklemek istediği çirkin emellere alet olma yerine, Kürdistan halkıyla bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik temelinde bir birlik için ortak iktidar savaşımı ve araçlarında birleşerek, bu temelde onlara karşı güçlü ve soylu bir direnme geleneği yaratalım! Her iki halkın tarihinde de uzun bir süreyi kapsayan ve ege-

men sınıfların sultası tarafından dayatılmış olan zoraki birlik, Türk ve Kürt halklarının çıkarlarına aykırıdır. Şimdiye dek ters yönde işletilen bu tarihsel gelişmeyi bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik temelinde doğrultmak ve bu gönüllü birliği yaratmak için güçlerimizi birleştirip yaygın ve birleşik bir direnmeyle, başlattığımız süreci daha da güçlendirerek sürdürelim!

Türk ve Kürt halklarının çıkarları birdir. Bu birlik kurtuluştaki birlikte de somutlaşmalıdır. Bunun dışındaki yolları tercih etmemeliyiz. Hele hele direnme tarihlerimizin en güçlüsünü yaşadığımız 1970'ten sonraki yıllarda, Türk halkının da en soylu direnme yılları olan bu dönemde savaşarak can veren devrimcilerin bıraktığı mirası kendinize temel alarak, onu Kürt halkının direnmesiyle birleştirip, sizin de en az bizim kadar düşmanınız olan bu egemen sınıfın bir avuç katiller çetesi olan temsilcilerini yerle bir etmek üzere harekete geçmemiz, henüz kanları kurumamış olan önderlerimize ve zindanlarda en büyük acıyı yaşayan evlatlarınıza lâyet olmanın da bir gereğidir.

İlerici insanlığa!

Bugün halkımız üzerinde varlığımızı tehdit eden emperyalizmin uşağı azgın bir faşist güruhun sınırsız diktatörlüğü hüküm sürmektedir. Bunlar sadece baskı ve sömürüyle yetinmemekte, ulusal varlığımızı tümüyle imhadan geçirmeye çalışmaktadırlar. Bu yönetim, yüzyıllardan beridir kurulan tecrit çemberine ilave olarak, günümüzde emperyalist gericiğin tüm olanaklarını da kullanıp en incisinden en kabasına kadar tüm yokedici yöntemleri üzerimizde uygulayan, bizi imha etmeye çalışan faşist bir yönetimdir. Bu yönetime karşı, halkımız tarihinde ender rastlanan bir direnme başlatmıştır. Bu direnmesiyle halkımız ilerici insanlığa açılmış, onunla arasında bir köprü kurmuştur. Emperyalizm ve işbirlikçi faşist generaller çetesi, bu köprüyü uçurmayla çalışmaktadırlar. Sizler, özgür dünyanın temsilcileri olarak buna müsaade etmemelisiniz! Sizin

tarihinizdeki bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri bizim de mücadelemizdir. Biz sizin izlediğiniz, yolda yürümenin bizim de hakkımız ve görevimiz olduğuna inanarak direniş kavgasına girdik. Emperyalizmin bizi yolumuzdan alıkoymak için bu yönetimle uygulamaya koyduğu imhacı yöntemlere karşı sesinizi yükseltmelisiniz!

Emperyalizmin kuklası faşist generaller çetesi, sizin de engin bir tutkuyla bağlı olduğunuz ve halkımızın uğrunda ölümü seve seve göze alarak kavgasını verdiği bağımsızlık ve özgürlük için mücadelesini bastırmaya çalışırken, hiçbir insani kurala ve hukuki dayanağa bağlı kalma gereğini hissetmemektedir. O, bir deri bir kemik kalan ve uç yıldan beridir hücrelerde tutulan yoldaşlarımızı en hunharca işkencelere tabi tutarak katlederken, sadece onların fiziki varlıklarına değil, savaşımını verdikleri düşüncelerine de kastetmek istemektedir. Bu yüzden, onların öldürmek istedikleri şey, özünde sizin de kan ve can verdiğiniz ve bugün maddi bir gerçekliğe dönüştürdüğünüz bağımsızlık, özürlük ve eşitlik düşünceleridir. Kendisini şerefsiz bir sonun beklediği faşist generaller çetesi, silahsız ve savunmasız özgürlük savaşçıları katlederken insanlığın kendisine savaş açmıştır. Size de yönelmiş olan bu çirkin saldırıya karşı koymanız gerekmektedir.

Mücadelemizi kendi mücadelenizle birleştirmekle sizin de kazanacağınız çok şey vardır. Kürdistan halkının kendi mücadelesini çağdaş koşullarda sürdürmesi, emperyalizme vurulacak ölümcül darbelerden biridir. Mücadelemiz sizin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm ve barış doğrultusundaki mücadelenizin en büyük destek güçlerinden biridir. Sizlerin çok sınırlı bir katkınız bile, çok zor bir dönemden geçmekte olan mücadelemiz için büyük bir önem ifade edecek, özellikle cezaevlerindeki yoldaşlarımızın kanına giren faşist generaller güruhunun iğrenç pençelerini yeni kurbanların vücuduna geçirmelerine engel olabilecektir. Halkımız da sizlerden biri gibi, sizlerin şerefli ve eşit bir üyesi gibi, çağdaş bir halk ve çağdaş bir ulus olmak istiyor. Bağımsızlık, özgürlük ve birlik temelinde, sizinle kardeş bir halk olarak

yaşamak istiyor. Onun boylesine tannı ve naklı bir arzusunu gerçekleştirmesi için elinizden geleni yapmalısınız!

Başta Mehmet Hayri Durmuş ve Kemal Pir yoldaşlar olmak üzere Partimizin tüm şehitleri!

Parti ve halk olarak, bizim için en büyük emredici güç olan ve bizi karışkonulmaz komutası altında tutan ölümsüz anımız üzerine yemin ediyor ve diyoruz ki: Her koşul altında baş eğmeden, değerli yaşamınız pahasına şerefle taşıdığınız bağımsızlık ve özgürlük bayrağını devralarak, varlığımıza kasteden düşmana karşı topyekün bir güçle halk savaşına atılmaktan ve bu bayrağı faşist Türk sömürgeciliğinin burçlarına dikmekten hiçbir kuvvet bizi alıkoymayacaktır. Biz dava arkadaşlarımız, sizin her türlü zorluğa rağmen taviz vermeden uğrunda döğüşüğünüz, düşüncede ve pratik yaşamdaki örnek davranışlarınızı başta kendimiz olmak üzere Partimizin ve halkımızın tüm yaşantısına yaymak için bütün gücümüzle çalışacağız. En temel görevimiz budur. Sizin bu direnmenizden sonra, bu konuda en ufak bir ikircikliğe, devrimci düşünce üretmede ve bunu hayata geçirmede en küçük bir tembelliğe hem kişisel ve örgütsel yaşantımızda, hem de halkımızın yaşantısında yer vermeme kararındayız. Bizim bu konudaki kesin tavrımız, sizin bu anınızla daha da çelikleşmiştir. Ne denli ağır bir ortamda bulunursak bulunalım, anınız ne düşmana karşı zavallılaştan, ne de kendini abartan bir davranış olarak belleğimizde yer edecektir. Direnmenizle bizlere bıraktığınız mirasın tarihiliği ortada. Bize, yüzyıllara sığabilecek bir miras bıraktınız. Bu, hiçbir küçük-burjuva ukalasının, hiçbir kendini tanımayan asla örtbas edemeyeceği, hiçbir dönemin gözden düşüremeyeceği kadar büyük bir mirastır. Direnmeniz bizim en büyük güç kaynaklarımızdan biridir.

Düşmana sıktığımız her kurşunda; örgütlenmede ve eylemde attığımız her adımda, haykırdığımız her savaş ve zafer narasında, her yerde ve her işte sizin manevi otoritenizi yanıbaşımızda duyacağız. Soylu bir öfke ve kinle atılacağımız halk savaşının sonunda düşmanı mezara göndererek yaratacağımız Bağımsız-Birleşik-Demokratik Kürdistan sizin için dikebileceğimiz en güzel abide olacaktır.

11 Eylül platformu

Baştarafı Sayfa: 16'da

gerçekleştirmek veya hiç olmazsa eylemin olumlu sonuçlanmasını engellemek için sürekli bir gedik aradı ancak, buna fırsat verilmeydi.

11 Eylül eylem birliği platformu bugüne kadar gelmiş geçmiş tüm girişimlerin zirvesidir. Bu platform, kitlelerin birlik talebine bir günlük de olsa cevap veren bir platform olduğundan önemlidir. Bu platform, "imkânsız" diye ilan edilen şeyin yapılabilirliğini kanıtladığı için en ileri platformdur. Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketleri tarihinde ilk defa bu platform etrafında bir araya gelebildiği için siyasi anlamı büyük bir platformdur.

Bu eylem birliği dost-düşman tüm güçlerin dikkatini çekmiştir. İlerici Avrupa basını buna geniş yer vermiştir. Faşist cuntanın uşak basını bile, bu olaya karşı kin ve hiddetini kuma biçiminde de olsa, yer vermişse bu, eylemin başarısını gösterir.

Evet, yıllar sonra bu eylem birliğinin halkımızın özlemine kısmen de olsa (en geniş güçleri kapsaması açısından) cevap vermesi bazı anlayışları şüphesiz rahatsız edecektir. Bundan dolayıdır ki, başından beri engelleyici tutum içerisine girerek bu işin yapılamazlığının teorisini yaratmak isteyenler, eylem birliğinin görkemi karşısında tam bir dönüş yaparak çok keskin birlik yanlısı geçinmeye başladılar. Tabii, bunu yaparken eylem birliğinin gerçekleşmesinde özel bir rolü olan BİRKOM'a saldırımdan da geri kalmadılar. Çünkü BİRKOM, böylesi bir eylem birliğinin gerçekleşmesi ile dar ve faydacı anlayışların mahkûm edilmesinde önder rol oynamıştı. Bunun için de hesapları bozulanlar BİRKOM'a tüm öfkelerini kusmalıydılar ve nitekim öyle de oldu. Yürüyüşteki hata ve eksikliklerden BİRKOM sorumlu tutuldu. Ancak, bunun fazla bir önemi yoktu, Çünkü BİRKOM kurulduğundan bu yana sürekli bu tür saldırılarla yüzyüze gelmekteydi. BİRKOM'u ilgilendiren, ona yönelik saldırılar değil, halklarımızın kurtuluşu için gerekli olan mücadelenin ileri adımlar atmasıdır. Bu uğrunda "artı ile eksiye bir araya getirdiği", eylem birliğinin gerçekleşmesine önderlik ettiği için eleştirilere maruz kalması BİRKOM'u ancak mutlu kılar. BİRKOM için önemli olan bu eylem birliğinin gerçekleşmesidir, yoksa eksiklik ve hataların sorumlusu olarak hedef seçilmesi değil.

Yukarda anlatmaya çalıştığımız anlayışlar kendisini eylem birliği toplantılarında da gösterdi. Etkilere suçlu arandı, basit ve kısır bir

takım böbürlenmeler ve sataşmalara girildi. Ama hiç kimse tutulması gereken ana halka üzerinde durmadı. Eylem birliğinin gerçekleşmesinde aktif ve önder rolü olan BİRKOM bu görevi de yerine getirdi.

Evet, bu platform Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokrat güçlerinin içinde bulunduğu durumun siyasi bir aynasıdır. Hiç şüphesiz bir takım eksiklikleri bünyesinde barındırmak-taydı ve bu eksiklikler onun bunun sırtına yüklenemezdi. Çünkü bunlar hepimizin ortak kusurlarıdır. Çözümü ise bu kusurlarımızın üzerine korkusuzca yürünerek, her türlü ön yargıyı dar ve faydacı anlayışları terkederek gerçekleştirebilir. Bunun dışındaki çözüm şekilleri kendi kendimizi aldatmaktan, gerçeğiden kaçmaktan öteye gitmez.

Bundan sonra yapılması gereken görev; birce, eksikliklerin, kusurların onun bunun sırtına yüklenmesi yerine, bu sorunların kolektif olarak aşılması için çaba harcanmasıdır.

Bize göre bu eksikliklerin ve kusurların aşılması, bu platforma kolektif bir biçimde sahip çıkarak, geliştirip güçlendirerek, ileri doğru atılmış bir adımı temsil eden bu platformu kalıcı ve sağlam bir biçime dönüştürerek mümkündür.

BİRKOM, her zaman olduğu gibi bu konuda da üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirecek, tartışmalarını zeminde kaydırılmasının önünde duracaktır. Basit ve kısır polemiklere girmeyeceği gibi böylesi bir ortamın doğmasına karşı da mücadele edecektir.

Tartışmalar sırasında sık sık göze çarpan noktalardan biri, bir kesimin diğer bir kesimi dışlama ve kendi dar faydacı anlayışlarını sergileyebilecekleri zemini yaratma çekişmesiydi. Hatta bu eylem birliği tartışmalarının dağılmasına yolaçabilecek bir durum karşısında dar ve faydacı görüşlerin çekişmesinde BİRKOM'un taraf tutmaya zorlanması gibi cabalarla girildi. Ancak BİRKOM bu çekişmelere alet olup tartışmaların dağılmasına yolaçabilecek bir tavır yerine, sorumlu ve eylem birliğinin gerçekleştirilmesi için, tartışmaların devamı için çaba harcadı.

Açığa çıkan başka bir nokta ise, eylem birliği önüne engel diye çıkarılan birtakım sorunların özünde hiç de öyle temel sorunlar olmadığıydı. Bunlar ya tartışmaların üzerinde anlaşılacak noktalara çekilmesi, ya da deyimler ve kelimelerin anlamları üzerinde gelişen basit ve kısır çekişmelerdi. Yani esas sorun bazı

güçlerin "ilkesel sorundur" diye ileri sürdüğü şeyin özünde kitlelere hesap veremeyecekleri endişesinin bir sonucundan başka birşey değildi.

Genel olarak özetlemeye çalıştığımız tartışmaların seyri bu çerçeveye içerisinde geçti ve sonuç olarak aşağıdaki platform, talepler, yürüyüşün biçimine ilişkin ilkeler -yer darlığından yayınlamayacağımız ortak konuşma metni- karara bağlandı.

11 EYLÜL 1982 EYLEM BİRLİĞİ PLATFORMU

A. Eylemin politik içeriği:

- 1- Askeri-faşist diktatörlüğün yıkılması, yerine halkın kendi demokratik iktidarının kurulması uğruna Türkiye ve Kürdistan'da işçi sınıfımızın ve halklarımızın yürüttüğü devrimci-demokratik mücadeleyi desteklemek;
- 2- Halk düşmanı gerici askeri cuntanın dayattığı 'anayasa', 'parlamento', 'demokrasi' ve benzeri sahtekârlıklara karşı çıkmak;
- 3- Başta ABD, Federal Almanya ve onların saldırgan askeri örgütü NATO olmak üzere emperyalistlerin askeri cuntayı yaşatmaya yönelik her türlü politik, askeri, ekonomik desteğine karşı çıkmak;
- 4- Uluslararası planda emperyalizmin savaş kısırtıcılığının bir parçası olarak ABD'nin Ortadoğu'daki mevzilerini daha da genişletmek için, tehdit, şantaj ve yayılma aracı olarak kullandığı faşist generaller çetesinin bölgedeki savaş kısırtıcı politikasına karşı çıkmak;
- 5- Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkı da dahil olmak üzere kendi kaderini kendisinin tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmak;
- 6- Federal Almanya'da artan işsizliğe, sosyal ve demokratik hakların kısıtlanmasına, tehlikeli boyutlara ulaşan yabancı düşmanlığına, iltica haklarının gaspına, neo-nazi ve gerici güçlerin saldırılarına, savaş hazırlığına karşı çıkmak için yerli-yabancı işçilerin birliğini ve ortak mücadelesini savunmak;

B. Eylemin talepleri:

- 1- Faşist cuntanın devrimci-demokratik güçler üzerindeki idam, işkence ve katliamlara son!

- 2- Kürt ulusunun üzerinde sürdürülen ırkçı, şoven, asimilasyon, soykırım politikası ve uygulamalarına son!
- 3- Tüm anti-faşist tutuklulara özgürlük ve genel af!
- 4- Faşist cuntanın dayattığı Anayasaya hayır!
- 5- Faşist cuntanın güdümündeki tek tip sendikacılığa hayır! Disk, diğer kapatılan devrimci-demokratik sendikalara ve demokratik kitle örgütlerine özgürlük! Toplusözleşme ve grev hakkı için!
- 6- NATO ve ABD'nin Çevik Kuvvetlerine hayır!
- 7- Federal Almanya'nın gerici askeri cuntaya yaptığı her türlü yardıma son!
- 8- Yabancı düşmanlığına, iltica hakkının gaspedilmesine, yabancı işçiler üzerindeki her türlü baskıya hayır! Yabancılar eşit haklar tanınmalıdır!
- 9- Federal Almanya'da sosyal kısıtlamalara, işsizliğe ve savaş hazırlığına karşı yerli ve yabancı işçiler omuz omuza!
- 10- Kahrolsun ABD emperyalistlerinin kuklası İsrail siyonistlerinin Filistin ve Lübnan halklarına yönelik katliamı! Yaşasın Filistin ve Lübnan halklarının direnişi ve ona omuz veren Türk, Kürt ve diğer uluslardan devrimcilerin enternasyonalist dayanışması!
- 11- 9. yıldönümünde 11 Eylül faşist cuntasına karşı direnen Şili halkını selamlıyoruz!

C. Eylemin biçimine ilişkin ilkeler:

- 1- Eylemin politik içeriği ve talepleri çerçevesi içindeki her türlü ajitasyon ve propaganda serbesttir;
- 2- Bu platform çerçevesinde yürüyüşe katılanlar,
 - a- Eylemin hedefini karartan hareketlerde bulunamazlar,
 - b- Eylemde örgütler birbirlerinin örgütsel, siyasi bağımsızlığını kabul eder, eylemin sıhhati açısından karşılıklı saygı temelinde, her örgüt demokratik kamuoyu nezdinde sorumludur,
- 3- Eylemin politik içeriği ve talepleri aynı zamanda eylemin ortak çağrı bildirisi ve afişidir.
- 4- Eylemin platformuna katılmayan guruplar, eyleme katılmak istiyorlar ise, biçime ilişkin ilkeleri onaylamak zorundadırlar.

ULUSLARARASI HUKUKÇULAR KOMİSYONU

Temmuz 1982'de
Türkiye-Diyarbakır'daki Askeri Mahkemelerdeki Duruşmalar Üzerine;

RAPOR

ULUSLARARASI HUKUKÇULAR KOMİSYONU'na Sunulmuştur.

Dr. Konrad Meingast,
Avusturya-Gmunden'de Avukat, Uluslararası Genç Avukatlar Birliği Şeref Başkanı,
Yukarı Avusturya Baro Birliği Disiplin Konseyi Üyesi.

ULUSLARARASI HUKUKÇULAR KOMİSYONU BASIN AÇIKLAMASI
TÜRKİYE—DIYARBAKIR'A ICJ GÖZLEMCİ MİSYONU

Uluslararası Hukukçular Komisyonu gözlemcisi Avusturyalı Dr. Konrad Meingast, askeri mahkemeleri izlemek üzere Temmuz ayı içinde Diyarbakır'a gitti. Dr. Konrad Meingast'ın bu mahkemelere ilişkin olarak hazırlayıp Komisyonu sunduğu raporunun İngilizce aslından yaptığımız çevirisini yayınlıyoruz.

Uluslararası Hukukçular Komisyonu gözlemcisi Dr. Konrad Meingast, askeri mahkemelerdeki duruşmaları izlemek üzere 1982 Temmuzunun 12'sinden 15'ine kadar Türkiye-Diyarbakır'daydı.

Dr. Meingast görevi boyunca yaptığı gözlemlerden aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır:

1) Sanıkların ve tanıkların birçok ifadesi insan haklarının şu vasıtalarla ihlal edildiğini göstermektedir:

- a) işkence;
- b) tutuklulara karşı insanlıkdışı ve alçaltıcı muamele;
- c) itiraflara zorlama.

2) Adil yargılamanın gerekleri karşılanmamaktadır;

- a) gözaltı süresi anlamsız bir şekilde çok uzundur;
- b) savunma için uygun ve engelsiz bir hazırlık sağlanmamaktadır;
- c) duruşmalar halka açık değildir;
- d) tutanaklar doğru tutulmamaktadır; sanıklar işkence iddialarında bulunduklarında, mahkeme iddiaları herhangi bir yolla araştırmamakta ve bu iddiaları yapılmamışcasına gözardı etmektedir;
- e) mahkeme salonundaki aşırı askeri güç gösterisi güvenliği sağlamaktan çok, açıkça sanıkları ve şahitleri korkutmaya hizmet etmektedir.

Dr. Meingast'ın raporunun tam metni burada sunulmaktadır.

GÖREV

Uluslararası Hukukçular Komisyonu'nun (ICJ) isteği üzerine 12—15 Temmuz tarihleri arasında, askeri mahkemelerdeki duruşmaları gözlemlemek için Türkiye—Diyarbakır'da kaldım. Türkçe konuşmadığım için (ICJ) tarafından seçilen bir tercüman olan Bay Helmut Oberdiek bana eşlik etti. Bay Oberdiek, Federal Almanya Cumhuriyeti'nde, Türk dilinde deneyimli bir mahkeme tercümanıdır.

GÖZLEMCİ OLARAK
KABUL EDİLİŞİMİZ

ICJ, Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Türk Diplomatik Heyeti aracılığıyla Türk hükümetini görevimizden haberdar etti. Bununla birlikte, ayrılışımızdan önce davaları gözlemlemek için Türk hükümetinden yazılı bir izin almadık.

Diyarbakır'a varışımızdan sonra askeri yetkilileri aradık. Davaları izlemek için emniyet müdüründen izin almamız gerektiği bildirildi.

Emniyet müdürü Bay Yahya Gök'e giderken, bize, Diyarbakır Baro Başkanı Yücel Önen eşlik etti. Emniyet müdürü izin sağlanacağı konusunda söz verdi. Birkaç saat sonra önümüzdeki günden başlayarak, davaları gözlemci olarak izleyebileceğimizi bildirdi.

DURUŞMALARIN ARKA YÜZÜ

Diyarbakır ve Türkiye'nin doğusundaki diğer kentlerde Kürt azınlığından olanlara karşı bir dizi toplu ve bireysel davalar açılıyor. Türk hükümeti bir Kürt azınlığının varlığını kabul etmiyor. Resmi olarak yalnızca “doğu illerinde yaşayanlar” olarak tanımlanıyor. Kürt dilinin kullanımı ve öğretimi bastırılıyor.

Çeşitli Kürt cemiyetlerinin üyeleri, bölücü örgütlere üye oldukları iddiasıyla mahkemeye verilmişti. Ayrıca birçoğu şiddet eylemlerine

katılmakla suçlanmaktaydılar.

Kürt cemiyetleri ile ilgili soruşturma ve kavuşturmaların kesin sayısı bilinmiyor, fakat 3000'in üzerinde insanı kapsadığı sanılıyor. Yüzlerce davada ölüm cezası isteniyor.

MAHKEMELER

Mahkemeler, subaylar ve sivil hakimlerden oluşturulmuştur. Genel savcılar sivildirler.

SAVUNMA MAKAMIYLA
GÖRÜŞMELER

Bu görüşmeler esas olarak askeri alanın dışında gerçekleşti.

Askeri alanın içinde, savunma makamıyla ancak Yüzbaşının izniyle görüşebildik.

(Sivil) mahkeme binasında Diyarbakır Baro Başkanını aradık ve aynı zamanda, kendilerine ayrılmış olan odada, bazı avukatlarla konuşabildik.

Savunma olanakları çok sınırlıdır. Duruşmadan önce, savunma avukatına, sanıkla görüşmek üzere çok kısa bir süre için izin verilir. Yüzbaşı, bunun sanıkların çok sayıda olmasından ileri geldiğini açıkladı. Bundan başka, savunma avukatı sanıkla yalnızca hapis-hane görevlilerinin huzurunda konuşabilir.

Avukatlar, politik duruşmalarda kendi savunmalarının etkili olduğundan şüpheliler. Baro'nun yasal yardım için politik duruşmalara asla çağırılmamış olmasının nedenlerinden biri de bu olabilir.

Birçok avukat, yabancılarla görüşmelerinin kendilerini güç duruma düşürebileceğinden korkmaktadır. Bir avukat, bize, bir yabancıyla konuşmuş olması gerçeğinin, yetkililerde, konuşmanın konusunun politik davalar olduğu kuşkusunu yaratarak kendisinin tutuklanması için yeterli olabileceğini açıkladı.

DURUŞMALARIN DENETİMİ

Tutuklu sanık askeri birliğe sıkı koruma altında getirilir. Bir demir (kutuya) benzeyen, mahkûmlar için yapılmış özel araç zırhlı bir arabayı izler. Bu (kutunun) boyutları yaklaşık 3x2,5x2 metredir. Dışarıdan kilitletir ve yalnızca küçük bir denetleme deliği vardır. Ayrıca bir başka zırhlı araç tarafından izlenir vb.

Mahkûmlar, gölgede ortalama 40-45 derece olan bir yaz sıcaklığında bu “kafesler” içinde taşınır.

Tutuklu sanıkların saçları traşa vurulur ve mahkûm elbisesi giydirilir. Duruşma sırasında dimdik, eller dizlerinin üzerinde, doğrudan hakimlere bakarak oturmak zorundadırlar. Kendileriyle konuşulduğunda hazırol'a geçmek ve sorgu hakimine “Komutanım!” diye hitap etmek zorundadırlar. Hakimler, sanığa senli-benli bir tarzda hitap etmektedirler.

PKK-Mardin gurubu duruşması sırasında 90 kadar tutuklu sanık hazır bulunuyordu. Hakim kürsüsünün her iki ucunda da, ateşe hazır makinalı tüfeklerini sanıklara doğrultmuş vaziyette iki asker duruyordu. Mahkeme salonunda ateşe hazır makinalı tüfekleriyle daha birçok asker vardı. Orta ve dış koridorlarda sanıkların hemen yanı başında ellerinde joplar olan asker sıraları vardı. Zemin katta olan mahkeme salonunun pencereleri açıktı ve her pencerenin önünde ateşe hazır makinalı tüfeğini sanıklara yöneltmiş, birer asker duruyordu.

Daha az sayıda sanığın bulunduğu diğer duruşmalarda daha az asker vardı.

Dinleyicileri sanıkların akrabaları oluşturuyordu.

Bay Oberdiek, ben ve Yüzbaşı tüm sanıkları gören ve not alınabilen öndeki basın sırasına oturduk.

Bizim varlığımızda, hakimler sorgulamayı doğru biçimde yaptılar. Ancak sanıklara, sorgulama öncesi kendi hakları konusunda bilgi verilmedi, örneğin delil vermeyi reddetmek hakkı gibi.

Resmi tutanaklar, mahkeme başkanı tarafından paragraf paragraf dikte ettirildi. Sanıkların tutanakları düzeltme istekleri yerine getirildi.

Ancak sanıkların bazılarının işkence gördükleri yolundaki ifadeleri tutanaklara alınmadı. Bazı sanıkların, polis tarafından, sorgularını gözleri bağlı imzalamaya zorlandıklarına dair ifadeleri tutanaklara geçmedi. Hakim, sadece, sanığın böyle bir ifade verdiğini inkar ettiğini kaydetti.

14 TEMMUZ 1982'DEKİ
DURUŞMANIN GÖZLEMİ

Yüzbaşıya, bir önceki gün gazetede okuduğumuz PKK-Urfa gurubu davasını izlemek istediğimizi bildirdik. “Türk Haber Ajansı”nın orada bulunan bir muhabiri de, Yüzbaşıya bizim gibi, aynı duruşmayı izlemek istediğini belirtti. O, daha sonra PKK-Urfa gurubu duruşmasına gitti. Ancak biz, herhangi bir neden gösterilmeksizin ve bir başka duruşma olduğu da söylenmeksizin PKK-Mardin gurubu duruşmasına götürüldük. Bunun nedeni, bir muhabir ve uluslararası gözlemciler vasıtasıyla kavuşturmalar üzerindeki çifte denetimden kaçınmak olabilir. Diğer yandan, bir özel konuşmada bize, PKK-Urfa gurubu davasındaki bazı sanıkların nezaretin kötü koşullarını protesto etmek için o gün açık grevine başlama tehdidinde bulundukları söylendi.

PKK-MARDİN GURUBU
DURUŞMASI

Sanık sayısı: 381 (Yüzbaşının verdiği bilgiye göre) veya 385 (gazetelere göre); yaklaşık 90 tutuklu sanık hazır bulunuyordu. Savunma avukatı mevcut değildi.

İçeri girdiğimizde dava başlamış bulunuyordu. Sanık Vehbi (Mihri) Gökçe(n)'in sorgulaması yapılıyordu. “Apocular” adlı örgüte üye olmak, yasalara aykırı silah bulundurmak, bir askeri personel arabasına silahlı saldırıya katılmak ve polise direnmekle suçlanıyordu.

Sanık herhangi bir örgüte üye olmadığını ve askeri personel arabasına karşı saldırıya katılmadığını iddia etti. Bir şahidin ifadesi ve 1980 yılında kendi verdiği ifade gösterildiğinde, sanık, bu ifadenin kendisine ait olmadığını, polisçe hazırlanan bir ifadeyi gözü bağlı imzalamaya zorlandığını ve kendisine 68 gün işkence yapıldığını söyledi. Bu, tutanaklara geçmedi.

Bir şahitten sonra ikinci bir sanık, Mecit Gümüş, sorgulandı. Askeri bir örgüte üye olmak, otomobil hırsızlığı yapmak, örgüt he-sabına otomobilleri boyamak ve bir askeri arabaya saldırmakla suçlanıyordu.

Kendisi suçlamaları reddetti. Sorgulama tutanağındaki imzasının sorulması üzerine, kendisine işkence yapıldığını ve tutanakları gözü bağlı imzalamaya zorlandığını belirtti. Tutanağa geçen şu oldu: “Bu benim ifadem değildir.”

Bu sanığın sorgulamasından sonra duruşma ertelendi.

Daha fazla duruşmayı izleme isteğimiz başlangıçta Yüzbaşı tarafından reddedildi, ge-

rekçesi; o gün daha fazla duruşma olmadığı ve bunun da ötesinde bütün duruşmaların az çok aynı olduğu idi. Biraz tartıştıktan sonra, ertesi günkü duruşmalara girmemize müsaade etti.

15 TEMMUZ 1982'DEKİ
DURUŞMALARIN GÖZLEMİ

Önceki gün izlediğimiz toplu duruşmadan sonra, olanaklıysa daha az sanıklı bazı duruşmaları izlemeyi rica ettik.

İlk duruşmada (KUK örgütü üyeleri aleyhinde) yalnızca sanıkların kimlik saptamalarını dinledik. Beş sanıktan birisi okuma yazması olmayan bir Suriyeli idi. Ana dilinin Arapça olması pek çok iletişim soruları yarattı. Tercüman olarak çağırılan kişi Suriye dilini değil yalnızca Kürt dilini konuşuyordu. Tercüman yemin etmedi.

Tutuklu sanıklardan birisi (Selim, Siirt'ten bir çiftçi), işkence görmüş olduğu izlenimini verdi. Zorlukla yürüyebiliyor veya ayakta durabiliyordu.

İkinci duruşmada (Kawa örgütünün bir üyesi aleyhinde) sanık silah zoruyla bir dükkana yapılan soygunu itiraf etti.

Üçüncü duruşmada “Apocular” örgütünün dört üyesinin bir köye yaptıkları baskın iddiasına ilişkin olarak iki şahidin sorgulaması yapıldı. Sanıkların birisi, asıl şahidin suçlayıcı ifadesini verirken polis tarafından işkence ve baskı altında tutulduğunu itiraf ettiğine değindi.

Dördüncü duruşma: Hilvan'dan bir banka memuru olan sanık Mustafa Özal kefaletle serbest bırakıldı. Banka ile ilgili gerçekleri açıklayarak PKK'ye yardım etmekle suçlanıyordu.

O'na karşı şahitlik yapan İzzet Baykal PKK-Urfa gurubu üyesi bir başka sanıktı. Sanığı tanımadığını belirtti. Elini kolunu bağlayan önceki ifadesi gösterildiğinde böyle bir ifade verdiğini reddetti ve gözü bağlı imzalamak zorunda kaldığını söyledi. Mahkeme başka şahitlerin dinlenmesine karar verdi.

Beşinci duruşma: Sanıklar bir avukat olan Mahmut Bilgili, bir öğretmen olan Gülten Özer (ikisi de tutuklu), Mehmet Güler, Yakup Karataş ve Mustafa Barlas (bunlar kefaletle serbest).

Hıdır Akbalık isimli tanık yeminli olarak dinledi. Bu şahidin kendisi de PKK-Diyarbakır gurubu üyesi olan bir sanıktı. Ve hakkında ölüm cezası istenmekteydi. Şahit, Mahmut Bilgili'yi tanıdı fakat Gülten Özer'i tanıyamadı.

Şahit, Mahmut Bilgili'nin en az 1979'dan beri örgüt üyesi olduğunu ve örgütün onun için Diyarbakır'da bir kat kiraladığını söyledi. Mahmut Bilgili'nin genel olarak PKK üyelerinin savunma avukatlığını üstlendiğini ve sözlü mesajları ileterek tutuklu üyeler ile PKK arasındaki ilişkileri sağladığını belirtti.

“Mahmut Bilgili, savunma avukatı olarak hiç para almadı ve ayrıca diğer davalardan aldığı ücretleri de aktardığı örgüt tarafından tümüyle desteklendi”

Gülten Özer'e ilişkin kişisel bilgiler verildiğinde, şahit, onu da tanıdığını inandığını ama örgüte mensup olup olmadığını bilmediğini söyledi.

Mahmut Bilgili, şahidin ifadesini reddetti. Savunma avukatı Yücel Önen (Diyarbakır Baro Başkanı), bu şahidin diğer davalarda da, normal bir şahidin bilemeyeceği detaylı bir dizi ifade verdiğini, dolayısıyla polis tarafından bilgilendirilen birisi olarak görülmesi gerektiğini açıkladı.

Hakim, şahide, Mahmut Bilgili'nin örgütteki işlevini sordu. Şahit, Mahmut Bilgili'nin faaliyetlerinin kanuni yardım vermekle sınırlı olduğunu söyledi. Mahmut Bilgili'den önce bir başka avukat, Gaziantep'ten Hasan Aydın yasal yardımda bulunmuş, onun katledilmesinden sonra bu görev Mahmut Bilgili tarafından üstlenilmiş.

Mahmut Bilgili, şahidin, bu yolla yalnızca daha iyi mahkumiyet koşulları ve ağır cezadan kurtulmayı umduğunu belirterek getirdiği delilleri reddetti.

Devamı Sayfa: 10'da

Savunma, Gülten Özer'e karşı hiç bir delil bulunmaması ve Mahmut Bilgili'nin fonksiyonunun yasaları çiğnemeksizin bir savunma avukatı olarak davranmak olması nedeniyle tahliyelerini istedi.

Mahmut Bilgili, bir yedek subay okulu öğrencisi olarak subay olmayanların konulduğu askeri cezaevinden, subayların konulduğu cezaevine nakledilip edilemeyeceğinin mahkeme heyetince düşünülmesini istedi.

Savcı, herhangi bir tahliye karşı çıktı. Mahkeme, Gülten Özer'in tahliyesine karar verdi. Kendisi 23 aydır gözaltındaydı. Mahmut Bilgili cezaevinde kaldı.

DİYARBAKIR'DAKİ TUTUKLU AVUKATLAR

ICJ, benden, tevkif edildiği rapor edilen bazı avukatlara ilişkin araştırma yapmamı istemişti.

İki avukat, Yahya Mehmetogi ve Hamit Karakoç bir süre önce tahliye edilmiş ve avukatlık çalışmalarına başlamışlardı.

1981 Sonbaharında, Diyarbakır'da tevkif edilen avukat Hüseyin Yıldırım 15 Temmuz 1982'de kefaletle serbest bırakıldı, duruşmasını bekliyor.

Ruşen Aslan, Mümtaz Kotan ve Şerafettin Kaya 1982 Haziranı sonunda Diyarbakır'daki Rızgari - Ala Rızgari davasında suçlu bulundular. Ruşen Aslan 10, Mümtaz Kotan ve Şerafettin Kaya 8'er yıl hapse mahkum edildiler. Biz Diyarbakır'dayken cezalar henüz yazılı hale getirilmemiş ve yasal olarak bağlanmamıştı.

Ruşen Aslan ve Mümtaz Kotan cezaevindeydiler; Şerafettin Kaya firar etmişti.

SONUÇLAR:

Uluslararası Hukukçular Komisyonu tarafından yapılan basın açıklamasında belirtilmiştir.

Gmunden, 21 Ağustos 1982
Dr. Konrad Meingast.

Kürdistan'da savunma hakkı engelleniyor

Göstermelik birer kurum haline getirilen sömürgeci-faşist Türk mahkemelerinde binlerce savaş esirinin siyasi savunma hakkı engelleniyor. Bunun en açık örneklerinden biri de PKK Diyarbakır gurubu davasından yargılanmakta olan Mehmet Selim Çürükkaya'nın duruşması sırasında görüldü. Söz konusu duruşmanın mahkeme tutanağından olaya ilişkin bölümü aşağıda sunuyoruz.

SANIK MEHMET SELİM ÇÜRÜKKAYA SAVUNMADA: Öncelikle iddianamede adı Selim Çürükkaya olarak yazılan kişi benim. Yani iddianame kendi adıma düzenlenmiştir. Benim gerçek adım Mehmet Selim Çürükkaya'dır, dedi.

Ben Diyarbakır PKK gurubu sanıklarındanım, dedi.

Hakkımda açılan kamu davasından savunmamı Diyarbakır yöresi ile sınırlı olarak yapmıştım. Örgüt ile ilişkimin ne şekilde gerçekleştiğini huzurda açıklayacağım, dedi.

DURUŞMA HAKİMİ- Sanık pro-

Sanığın deyiş ve tutuklanış yansı okundu. Pana itiraf dedi.

Sanık MEHMET SELİM ÇÜRÜKKAYA huzura alındı. Müahet filer anlatıldı.

SANIK MEHMET SELİM ÇÜRÜKKAYA SAVUNMASINDA: Öncelikle iddianamede adı Selim Çürükkaya olarak yazılan kişi benim. Yani iddianame kendi adıma düzenlenmiştir. Benim gerçek adım Mehmet Selim Çürükkaya'dır, dedi.

Ben Diyarbakır PKK gurubu sanıklarındanım, dedi.

Hakkımda açılan kamu davasından savunmamı Diyarbakır yöresi ile sınırlı olarak yapmıştım. Örgüt ile ilişkimin ne şekilde gerçekleştiğini huzurda açıklayacağım, dedi.

HAKİMİ: Sanık pro, anda yapmıştır. Sanığın iddianame dışı dinlenmesine muhalifim.

paganda yapmıştır. Sanığın iddianame dışı dinlenmesine muhalifim.

Ömer AŞKIN
Hv. P. Bnb
Muhallif

As. SAVCI- Sanık örgüte girişi hakkında açıklama yapmıştır. Dinlenmesi bizce uygundur, dedi.

C. D.

Sanığın örgütün propagandasını yapar şekilde değil kendisine yönelik suçlamaya karşı savunma yapması gerektiği belirtildi. Savunmanın tesbitinin uygun görüldüğü, açıklandı. Devam olundu.

SANIK M. SELİM ÇÜRÜKKAYA- Öncelikle çeşitli iddianamelerde PKK'nin ülkeyi bölmek istediği, bu amaçla bir silahlı çete oluşturduğu, bu silahlı çetenin birçok masum insanın hayatına kıydığı şeklindeki iddia örgüt ile ilgili çeşitli sanık savunmaları ve dökümanlara uyulup, Şahin Dönmez'in savunmasına dayandırılmıştır. 1970-1974 yılları arası çeşitli kitaplar okudum. Bu dönemde 40'a yakın örgüt ve seksiyon ortaya çıkmıştı. Her biri kendi görüşünün gerçek olduğu fikrinde idiler. Tunceli Öğretmen Okulu'nda genellikle Kürdistanlı öğrenciler okuyorlardı. Kürdistan'dan ne anladığımı daha sonra belirtceğim. PKK Kürdistan sorununa, proletarya önderliğinde gerçekleştirileceği, hal edilebileceği, çözümlenebileceği görüşü ile ortaya çıkmıştır. Tunceli Öğretmen Okulu'nda ben, Delil Doğan, Veysi Badem, Cuma Tak, Mehmet Savgat öncelikle Kürdistan'ın bir ülke olarak mevcut olup olmadığı konusunu araştırmayı düşündük. Yaptığımız araştırma ve okuduğumuz kitaplardan edindiğimiz kanaate göre Kürdistan'ın bir ülke olduğu kanısına vardık. Ve tarihi gelişim içerisinde Kürdistan'ın Persler, Makedonyalılar, Araplar, Selçuklular ve son olarak Türkiye Cumhuriyeti tarafından işgal edildiğini savunuyorduk. Kürdistan, Türkiye, İran, Irak ve Suriye tarafından işgal edilmişti. Kürtlerin dil birliği, daha doğrusu müstakil dilleri ve kültürleriyle bir ulus oldukları da kabul edilmelidir. Ancak işgal altında bulunması sebebi dil ve kültür birliğini önemli oranda zedelemiştir, dedi.

Sanık savunma sınırlarının aşılmamasının belirtilmesine rağmen ısrarla propagandaya yönelik olduğu düşünülen konuşma yapmakta olduğundan bu yöndeki savunması engellendi.

YORUMSUZ BİR BELGE

1. Komutanlığa vaki çeşitli müracaatlardan ve alınan duyumlardan Bölgedeki bazı resmi dairelerde bazı memur ve görevlilerin hala Kürtçe konuştuğu ve bu lisanla yapılan konuşmaların da kabul ederek cevaplandığı öğrenilmiştir.
2. Devletin resmi lisanı Türkçedir ve hiç bir devlet dairesinde başka lisan kullanılamaz.
3. Türk milleti'nin bütünlüğünü parçalamayı hedef alanların bölücü maksatlarına alet olarak resmi müesseselerde Kürtçe konuşulmasına göz yummak, konuşmaya iştirak etmek en azından teşvik anlamına alınarak bu alışkanlıklarından vaz geçmeyenler hakkında 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır.
4. Komutanlıkça yapılacak kontrol ve denetlemelerde aranacak olan bu hususun en yakın takipçisi kabul edilen sıralı amirleri de sorumlu kabul edileceklerdir.

Emrin ilgili makamlara duyurulmasını ve kontrol için gerekli tedbirlerin alınmasını rica ederim.

Tasdikli örneğinin
aynıdır. B. M. / P. M.

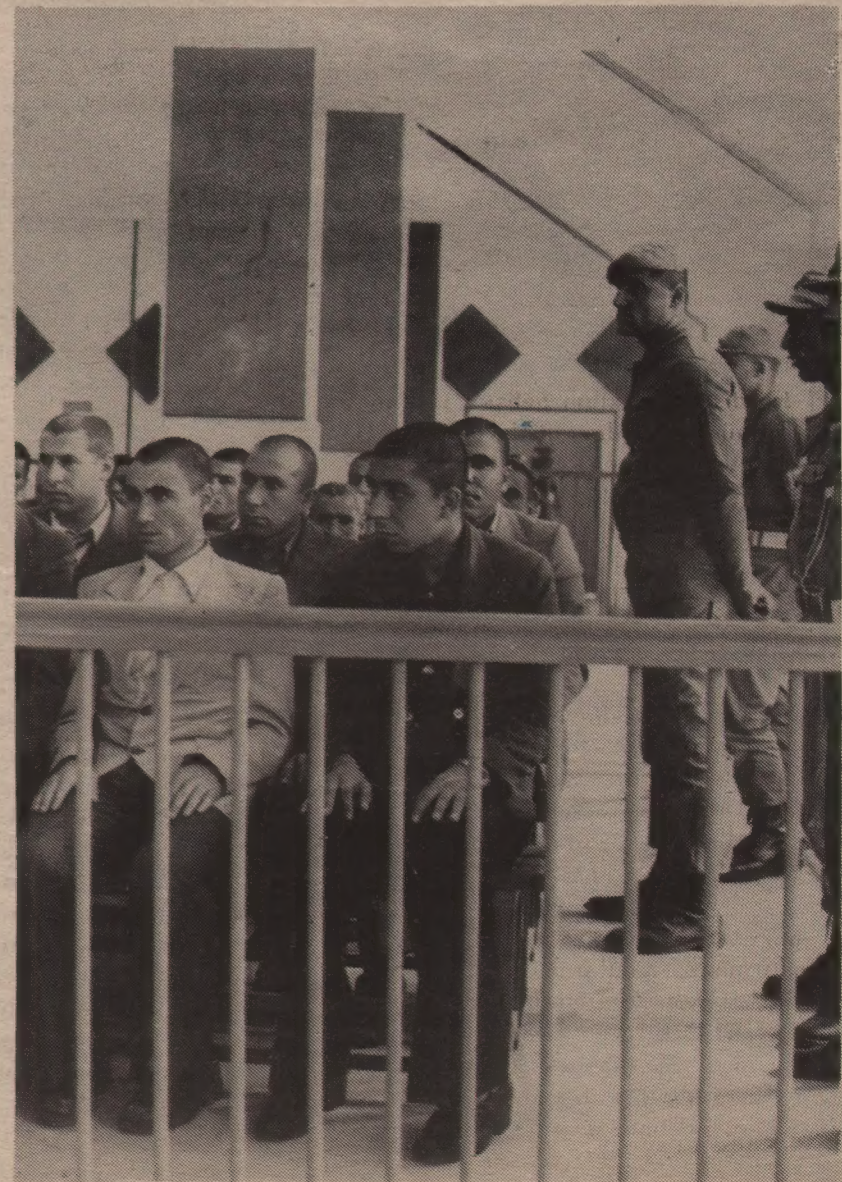
Kemal YAMAK
Korgeneral
7 nci Kolordu ve
Sıkıyönetim Komutanı

DİYARBAKIR

1. Komutanlığa vaki çeşitli müracaatlardan ve alınan duyumlardan bölgedeki bazı resmi dairelerde bazı memur ve görevlilerin hala Kürtçe konuştuğu ve bu lisanla yapılan sözlü müracaatları da kabul ederek cevaplandığı öğrenilmiştir.
2. Devletin resmi lisanı Türkçedir ve hiçbir devlet dairesinde başka lisan kullanılamaz.
3. Türk milleti'nin bütünlüğünü parçalamayı hedef alanların bölücü maksatlarına alet olarak resmi müesseselerde Kürtçe konuşulmasına gözyummak, konuşmaya iştirak etmek en azından teşvik anlamına alınarak bu alışkanlıklarından vaz geçmeyenler hakkında 1402 sayılı sıkıyönetim kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır.
4. Komutanlıkça yapılacak kontrol ve denetlemelerde aranacak bu hususun en yakın takipçisi kabul edilen sıralı amirleri de sorumlu kabul edileceklerdir.

Emrin ilgili makamlara duyurulmasını ve kontrol için gerekli tedbirlerin alınmasını rica ederim.
Tasdikli örneğinin aynıdır.

Kemal YAMAK
korgeneral
7 nci Kolordu ve
Sıkıyönetim Komutanı

Tarihin bizim hakkımızdaki hükmü beraattır.

ÖNDER DEVRİMCİ DELİL DOĞAN'IN ANISINA

İnsan türü, yamyamlık döneminin a-şılmasıyla birlikte kendi cinsi tarafından besin maddesi olmaktan kurtularak, daha özgür yaşama olanağı bulduğu sonraki toplum biçimlerinde, bu defa sınıf çelişkilerinin şiddetlenmesiyle hakim sınıflar tarafından her türlü baskıya maruz kalarak, acımasızca katledilmeye başlandı. Bu durum, özellikle insanların her türlü baskı ve sömürden kurtularak bağımsız yaşama imkânına ulaştığı ve sosyalist toplumun bir sistem olarak geliştiği günümüz dünyasında; emperyalist sömürgeci güçlerin bir avuç sömürücünün çıkarları pahasına her türlü savaş araç ve gereçlerini geliştirip, adeta yamyamlık dönemini aratmayacak biçimde baskı ve şiddet yöntemlerini geliştirerek, çıkarları açısından tehlikeli gördükleri seçkin insanları yoketmeleri akıl almaz boyutlarda devam etmektedir. İnsanlık bu çağdışı güçlerin şahsında tekrar bir vahşet ortamına itilmek istenmektedir. İnsanlık tarihinde en vahşi uygulamalar, her toplumsal sistemin gerilediği, yıkılmaya başladığı dönemlerde ortaya çıkar. Çünkü toplumsal gelişme onları aşarak varlıklarını anlamsızlaştırmakta, bu nedenle toplumsal gelişmeyi kendi sınıfsal varlıkları için bir engel olarak görmekte ve bu tip vahşi uygulamalarda bulunmaktadır.

Sınıflı toplumlar tarihinde sömüren ve sömürülenler arasındaki sınıf savaşımında hakim güçlere karşı savaşan sınıfların ve halkların mücadelesine eşsiz direnmeleriyle önderlik ederek, inandıkları dava uğruna ölüme giden sayısız kahramanlar vardır. Eğer, insanlık sömürsüz bir toplum yaratarak, günümüzde kendisini en iyi bir şekilde yaşatabiliyorsa, bunun temelinde tarihin her döneminde insanlığın baskı ve sömürüye karşı gösterdiği soylu direnmeler yatmaktadır. Yine bu sınıf ve halkların gelişip güçlenmesinde, bağımsız bir güç durumuna gelmesinde önderlerin büyük rolü vardır. Bu nedenle tarihin her aşamasında bağımsız olmak isteyen halkların ve sınıfların egemen gerici güçlere karşı mücadelesinde onlara önderlik eden seçkin kişiler, her defasında egemen güçler tarafından imha edilecek, halklar etkisizleştirilmeye çalışılmıştır. Ama şu bir gerçek ki, bir halk toptan yokedilip tarih sahnesinden silinmediği müddetçe, her şart altında önderler yaratmaya devam eder.

Toplumlar tarihi, ileriye temsil eden güçlerin gelişmesini engelleyen gerici zorun halk kitlelerine ve önderlere yönelik baskılarını yaygınlaştırdığı oranda, ilerici zorun da kendisini örgütleyerek gelişip güçlendiğini, zafere ulaşmanın yollarını açtığını, her ne kadar halkların mücadelesinde önemli yeri olan önderler ve sayısız kahramanlar katledilmişse de, gelişmelerin durdurulamadığını, ileriye temsil eden haklı tarihsel olguların daha da güçlenerek geliştiğini defalarca göstermiştir.

Kürdistan halkının gelişim tarihinde de, sömürgeci istilacı güçlerin baskı, talan ve katliamlarına karşı büyük savaşlar ve direnmeler olmuştur. Yapılan tüm zulme ve katliama rağmen, Kürdistan halkı gösterdiği direnmeler sonucu tarih sahnesinden kovulamamıştır. Kürt halkı, belki diğer birçok halktan daha fazla olarak hem tarihinde hem de günümüze gerici, zorba ve ulusal imhacı güçlerin baskılarına maruz kalmış, sayısız şehit verme ve acı çekme pahasına günümüze kadar varlığını yaşatmıştır. Bugün de aynı acı ve baskılar içinde bulunmaktadır. Türk sömürgecilerinin her türlü ulusal imhacı politikaları altında, Kürt halkı bugün insanlığın erişmiş olduğu çağdaş ve özgür bir dünyada, kendisini bağımsızlığa ulaştırmanın sancılarını çekmektedir. Sınıfsal karakteri tümüyle katliamcı ve barbar olan Türk sömürgeciliğinin, geçmiş yamyamcı özelliğini günümüze kadar koruyarak halkımız üzerinde göstermesi, haklı mücadelemize bir tek adım bile geri attıramayacak, ulusal direniş alevini söndüremeyecektir.

Kürdistan tarihinde büyük bir olay o-

lan proletarya partisinin doğmasıyla dışarda ve cezaevlerinde örgütlü bir direnişe dönüşen ulusal kurtuluş mücadelemize karşı en vahşi yöntemleri kullanan, yüzlerce devrimci ve yurtseverin ölümüne ve sakat kalmasına neden olan Türk sömürgecileri, günümüzde baskılarını daha da katmerleştirerek tüm haklı ve ilerici gelişmeleri ne pahasına olursa olsun ezme-yi, bu gelişmelerin önder kişilerini yoketmeyi önlerine en acil görev olarak koymaktadırlar. Çünkü "yokettiklerini" söyledikleri böyle bir halkın yeniden varlığını duyurması, proleter bir hareketle canlanması, kendisine sahip çıkmaya başlaması, büyük önderler yaratması Türk sömürgecilerini çılgına çevirmekte, bu nedenle, halkımızın ve onun önderlerinin üzerine en acımasız bir biçimde yürümektedir. Bu derece zavalılaşan, zavalılaştıkça da kudurganlaşan Türk sömürgecilerinin, ulusal kurtuluş mücadelemize, onun önderlerine ve halkımıza karşı her türlü saldırıda bulunması beklenen bir olaydı. Ve biz bunun bilincinde olarak hareket etmekteyiz.

Partimizin geçmiş devrimci direniş mücadelesi pratiğinde de açıkça görüldüğü gibi, Kürdistan halkına ve onun ulusal kurtuluş mücadelesinin önder kadro ve sempatizanlarına yönelik imha, tutuklama, işkence ve baskılar mücadelemiz gelişip güçlendiği oranda artırılmış, bu süreçte halkımızın bağrından çıkan çok sayıda önder komünist ve yurtsever katledilmiş, binlercesi zindanlara atılmıştır. Tüm, bu zorlukların bilincinde olarak hareket eden, ülke bağımsızlığını ve halkın çıkarını her şeyin üstünde tutan ve bu uğurda hiç bir fedakârlıktan kaçınmayarak cezaevinde ve dışarda eşine ender rastlanan direnişleriyle Türk sömürgeciliğine ve uşaklarına büyük darbeler indiren, ve Kürdistan halkının gelecekteki zaferinde belirleyici rolleri olan şehitlerimiz ve tutuklularımız, mücadelemiz boyunca sürekli güç alacağımız kurumayacak hayat kaynaklarımızdır.

Bir halkın ulusal ve toplumsal gelişmesinin engellenmesinde o halkın önder-

lerinin imha edilmesi büyük önem taşır. Devrimimizin geliştirilip yüceltilmesinde şehit ve tutuklu yoldaşlarımızın yarattıkları boşluğun önemini, mücadele yaşantımızda açıkça hissetmekteyiz. Onlar, mücadelemize sürekli kan veren temel dayanaklarımız ve bağlı kalacağımız değerlerimizdir. Mücadelemizin gelişip bugünkü aşamaya ulaşmasında onların akıttıkları kan belirleyici olmuştur. Bu gerçeğe bağlı kalarak, bize devrettikleri parti bayrağını tüm zorlukları aşarak daha engin bir bilinç ve özveriyle yeni koşullara uygun bir tarzda daha da yükseltmek en büyük görevimizdir. Bu güne kadar yaratılan değerleri geliştiremediğimiz, yeni değerler yaratamadığımız sürece şehitlerimize bağlı olmanın anlamı da kalmayacaktır.

Türk sömürgecileri ve uşakları tarafından katledilen devrim şehitlerimizin anılarını dile getirip, onları mücadelemizde yaşatmak, onların direnişlerini yaratan militan kişiliklerini tanımak, kişiliklerini kendimizde somutlaştırmak daha büyük direnişler yaratır. Kişiliği ve ölümüyle bizi ve halkımızı derinden etkileyen şehitlerimizden biri, Türk sömürgecilerinin kolluk kuvvetleri tarafından Tunceli'nin Mazgirt ilçesinin Teman köyünde 7 Ekim 1980 günü yüzlerce asker tarafından çembere alınan ve eşsiz bir direniş yaratarak alçakça katledilen, devrim şehitlerimiz arasında önemli bir yeri olan, mücadelemizin geliştirilmesinde örnek değerler yaratan Partimizin önder militanı DELİL DOĞAN yoldaştır.

Türk sömürgecilerinin devrimci kararlılık, bilinç ve yaratıcılığından, uyanık ve atak kişiliğinden korkup kendilerine boy hedefi haline getirerek sürekli peşinde oldukları ve sonunda katlettikleri DELİL yoldaş, 1958 yılında Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde doğup büyüdü. Devrimci olmadan önce de cesur, açık yürekli, zeki bir kişiliğe sahipti. 1970'li yıllarda dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan'daki gelişmeler yoksul kökenli olan DELİL yoldaşı da etkileyerek araştırma ve incelemeye sevketti ve kısa zamanda Kürdistan Ulu-

sal Kurtuluş Mücadelesi saflarında yerini aldı. İdeolojimizin henüz doğup olgunlaştığı dönemde, cesur, açıkyürekli ve atak kişiliğini o dönemdeki mücadeleyle birleştirerek profesyonel çalışmalar içine girip ideolojimizin gelişip yaygınlaşmasında önemli katkılarda bulundu. Sosyal-şoven ulusal, ulusal inkârcı, reformist teslimiyetçi ve her türlü çağdışı gerici görüş ve anlayışlara karşı Kürdistan halkının öz kurtuluşçu ideolojisinin gelişmesinde, taraftar kazanmasında tüm enerjisiyle yaratıcı bir mücadele verdi.

Hareketimiz politik gelişme aşamasına girdiğinde üstlendiği görevleri başarıyla yürüterek, ideolojinin kitlelere götürülüp benimsettilmesinde tükenmez bir çaba gösterdi. Bu dönemde gelişmemizi engellemeye çalışan faşist mihraklara, ajan, muhbir güçlere karşı planladığı eylemlerde bizzat yer aldı ve başarılı oldu. Yine bu dönemde gelişmemizi engellemeye çalışan sosyal-şoven ve reformist küçük-burjuva milliyetçilerinin teşhir ve tecrit edilmesinde güçlü propaganda ve ajitasyon faaliyetleri yürüttü. Hareketimizin giderek kitleleri kucaklaması karşısında paniğe kapılarak faşist orduyu yönetime getiren, devrimcilere, yurtseverlere ve halkımıza karşı savaş açan Türk burjuvazisinin zorlu baskı günlerinde de en ön saflarda mücadele eden moral ve cesaret kaynağı olan DELİL yoldaş, Parti ilkelerine sonuna kadar bağlı, tavizsiz bir militandı. O, ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişip güçlenmesinde son nefesine kadar çeşitli düzeylerde üstlendiği görevleri engin bir bilinç ve cesaretle, her türlü özveriyle, eşine az raslanan devrimci direniş ruhuyla profesyonelce yürüttü. O'nun şahsında görülen özelliklere çok az insanda raslanabilir. Kürdistan koşullarında yetenekleri çok yönlü gelişmiş insanlara ender raslanıldığı bir gerçektir; DELİL bunlardan biriydi. O, aynı zamanda güçlü bir örgütleyici, etkin bir propagandacı, ve korkusuz bir askerd. Gelişmiş bu çok yönlü yeteneklerini ustaca kullanmasını bilirdi. Parti değerlerini korumada, ilkeli hareket etmede asla taviz vermeyen, ikircilikliğe, liberalizme, uyuşukluğa karşı amansızdı. Devrimci yaşantısında zorluklardan asla şikâyetçi olmayan, dayanma gücü büyük, gelişmeleri zamanında yerinde hesaplayan bağımsız insiyatifi gelişmiş biriydi. Bunun en açık örneğini çembere alındığı sırada ölümün ve düşmanın üzerine gülecek gitmesiyle gösterdi. Mücadelede ölüm, işkence, tutuklanma ve her türlü zorluğun devrimcileri beklediğini, bedelsiz bir mücadeleden bahsedilemeyeceğini sürekli vurgulayarak, devrimin zorluklarını yoldaşlarından ve kitlelerden gizlemezdi. O, bu militan kişiliği ile yoldaşlarının ve Kürdistan halkının kalbinde derin izler bırakan, yokluğuyla önemli boşluk yaratan, ama dün olduğu gibi bugün de mücadeleye önderlik eden ölümsüz bir insandır.

Kürdistan halkının yiğit önderi! Ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde şehit düşüşünün 2. yıldönümünde senin ve başta MAZLUM yoldaş olmak üzere diğer tüm şehitlerin devrettiği bayrağı yere düşürmedik, katliamlarına her gün yenilerini ekleyerek Partimizi ve halkımızı yoketmek isteyen, bölge halklarının başına da belâ kesilen faşist Türk sömürgeciliğine karşı daha güçlü savaş vermek için Partimiz geçmiş mücadelesinden önemli dersler çıkararak kendisini yeniden inşa etmiş, daha gür sesle mücadeleyi başlatma aşamasına gelmiştir. Bu mücadelede senin devrimci bilincin, cesaret ve fedakârlığın, Parti değerlerini her türlü sapmalara karşı korumadaki tavizsizliğin, açık yüreklilik ve yaratıcılığın yaşamımızda ve mücadelemizde bizlere örnek olacak sürekli bir kaynaktır.

Dağda, ovada, cezaevlerinde en zor ve en başarılı anlarımızda, tüm devrimci çalışmalarımızda kahramanca direnişini, başarılı günlerinde zafer sarhoşluğuna

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞU

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ - PROGRAM TASLAĞI

BAŞTARAFI GEÇEN SAYIDA

burjuvazisinin doğmaya başlamasına rağmen, sosyal yapıda modern gelişmeler olmadığından, ulusal kurtuluşun objektif koşulları gelişmedi; ve bunun sonucunda, Kürdistan'ın her parçasında ortaya çıkan ayaklanmalar, ulusal kurtuluş hareketine dönüşemeyerek ezildiler.

İkinci Dünya Savaşından sonra Kürdistan

İkinci dünya savaşından, sosyalizm ve demokrasi güçlerinin büyük zaferler kazanarak çıkması ve faşizmin yenilgisiyle emperyalist sistemin daha da zayıflaması, dünya ölçüsünde, devrim hareketinin gelişmesi için oldukça elverişli koşullar yarattı. Ulusal kurtuluş hareketleri bir çılgı gibi büyüyerek, emperyalizmin klasik sömürgecilik sistemine tasfiye edici darbeler vurular, ve dünyada önemli gelişmelere yolaçtılar. Bu gelişmelere paralel olarak Kürdistan'da da giderek eski toplumsal yapılar belli ölçüde aşıldı ve Kürdistan toplumu için, tarihi önemde değişiklikler ortaya çıktı.

Klasik sömürgecilik sisteminin ölümcül darbeler yediği koşullarda, emperyalizmin başına geçen ABD, aynı sömürgeciliği yaşatamayacağını anlayınca dünya ölçüsünde yeni-sömürgeciliğini geliştirmeye başladı. Bu yeni-sömürgeciliğin ilk uygulandığı alanlardan birisi de Türkiye oldu.

Devletçilik uygulamaları temelinde belli bir gelişme kateden ve savaş döneminde iyice palazlanan Türk kapitalizminin büyüyebilme için, emperyalizmle işbirliğini geliştirmesi gerekiyordu. Bu durum, emperyalizmin yeni-sömürgeciliği geliştirme politikasıyla çakışınca, Truman Doktrini ile ABD'ye bağlanan Türkiye'de, 1950'lerden sonra yeni-sömürgecilik hızla gelişti. DP iktidarı döneminde büyüyen Türk kapitalizmi, 1960'lardan sonra tekelleşerek, ekonomide telceli kapitalizmin egemenliği gerçekleşti.

Türkiye'de yeni-sömürgeci kapitalizmin gelişmesi, etkisini Kürdistan'a taşırmaktan geri duramazdı. Daha önce askeri ve siyasi egemenliğini kurmuş olan Türk burjuvazisi, gelişen kapitalizminin ihtiyaç duyduğu pazar, hammadde ve ucuz emek gücünü sağlayabilmek için, Kuzey-Batı Kürdistan'ı kapitalizme açmak zorunda kaldı. Emperyalizmin, elindeki pazarları derinliğine işlemek istemesi ve bu doğrultuda geliştirilen Türk kapitalizminin, Kürdistan'a ihtiyaç duyması, gücün düşürülmüş Kürt feodallerinin, kompradorlaşma isteğiyle birleşince, özellikle 1960'lardan sonra Kürdistan'da sömürgeci Türk kapitalizminin gelişmesi hızlandı.

Kürdistan'da geliştirilen kapitalizm, tamamen yabancı karakterli Türk devlet kapitalizmi olup, tümüyle Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarını, emekgücünü ve her türlü değer birikimini talana yöneliktir.

Böyle bir sömürgeci kapitalist gelişme, Kürdistan'ın eski feodal toplum yapısını üstten dönüşümlerle çözerek, yarı-feodal bir yapıya getirdi. Eski sosyal güçler, bu yeni yapıya uygun olarak dönüşüme uğrarken, yeni sosyal güçler de doğup gelişti.

Sömürgeci Türk kapitalizmi, bu özellikleriyle Kürdistan'da gelişirken, Kürt feodal ve aşiret reislerinin dönüşümüyle ortaya çıkan, tümüyle ulusal hain ve işbirlikçi bir feodal-komprador kesim yarattı. Kürdistan pazarı üzerinde kesin bir denetim kurarak, ulusal bir kapitalizmin ve dolayısıyla ulusal burjuvazinin gelişmesine imkân tanımadı. Kof bir yapıda şişirdiği büyük kent merkezlerinde, kendi ekonomik ve siyasi kurumlarında, bu kurumları koruma ve hizmet ihtiyacını giderme temelinde, geniş bir küçük-burjuva kesim geliştirdi. Gelişen sömürgeci kapitalizmin kura da yansımalarıyla birlikte, kırdaki feodal ilişkiler çözülmeye ve köylülük farklılaşmaya başladı. Topraktan kopan köylülerin kentlere ve çoğunlukla orada da iş bulamayarak Türkiye'ye akması sonucunda, göçmen biçiminde, Türk devlet işletmelerinde ve Türk burjuvazisi ile çelişki içinde bir Kürt işçi sınıfı doğup gelişti. Kırdaki köylülüğün yoksul, orta ve zengin köylülük olarak farklılaşması hızlandı. Asimilasyon amacıyla Kürdistan'da yaygınlaştırılan eğitim kurumlarında, önemli bir aydın-geçmiş kesimi oluştu. Ayrıca, kapitalist gelişmenin zayıflığı nedeniyle, muazzam bir işsizler kitlesi ortaya çıktı.

Sömürgeci Türk kapitalizminin gelişmesiyle, Kürdistan'da ortaya çıkan bu yeni ekonomik ve sosyal yapı, ulusal kurtuluş hareketi için elverişli bir objektif temel oluşturdu. Bu yeni koşullarda Kürt feodal ve aşiretçi güçleri, halk kitleleri üzerindeki denetimleri-

ni sürdüremez ve yeni dinamikleri kontrol altında tutamaz hale geldiler. Kendi iç dengesizliği ve derinleşen emperyalist bunalımın etkisiyle 1970'lerden sonra çürüme ve dağılma süreci hızlanan Türk kapitalizmi, ulusal kurtuluşun objektif koşullarını sürekli olgunlaştırarak, bunun subjektif plana yansımaya yolaçtı. Bunun sonucunda, Kürdistan'da ortaya çıkan yeni sosyal güçler, çıkarları doğrultusunda mücadele etmeye başladılar.

Çıkarlarını ancak Türk sömürgecilerine bağımlılık içinde koruyabilen feodal-kompradorlar, daha çok Türk burjuva siyasal yapısı içinde örgütlenirken, sömürgeci baskılardan zarar gören küçük-burjuvazi, çeşitli reformlarla bu baskıların hafifletilmesi için mücadeleye başladı. Türk sömürgeciliğinden kopmayı asla gündeme getirmeyen, ancak bu durumlarını milliyetçi bir maskeyle gizlemeye çalışan küçük-burjuva akımlar, ortaya çıkan yeni faşist baskı koşullarında, iyice sıkışmakta ve varlıklarını korumak için çalışmaktadırlar.

Bunlara karşın, Türk sömürgeciliğinden en çok zarar gören Kürdistan proletaryası, köylülüğü ve aydın-geçmişliği, çıkarlarını ifade eden ve tek kurtuluş yolları olan modern ulusal kurtuluş mücadelesini başlattılar. Proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliğinde gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi, 1970'li yılların ortalarından günümüze kadar önemli politik ve pratik kazanımlar elde etmiştir.

Kuzey-Batı Kürdistan'daki bu gelişmeler, bir yandan, eski feodal yapının aşılması ulusal kurtuluş için objektif koşulların geliştiğini, diğer yandan, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini çıkmazlar içinde tutan gerici önderliklerin aşılması proletaryanın devrimci önderliğinin ortaya çıktığını açıkça göstermektedir.

İkinci dünya savaşından sonra Kuzey-Batı Kürdistan'da böyle tarihi gelişmeler olurken, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gelişmeler daha gecikmeli oldu.

Savaşın gerileyerek çıkan İngiliz emperyalizmi, Irak'ta, yönetimi, işbirlikçisi Krallık rejimine bırakarak çekildi. Arap ve Kürt hakim sınıfları arasındaki bu dengeci gücün çekilmesiyle ve dünyadaki elverişli gelişmelerin etkisiyle Güney Kürdistan hakim sınıfları, 1946'da KDP içinde örgütlenerek, Krallık rejimine karşı mücadeleye giriştiler. Aynı dönemde, BAAS Partisi içinde örgütlenen Arap orta ve küçük-burjuvazisi de, hakim sınıflara karşı muhalefeti geliştirdi. Bu iki muhalif gücün yürüttüğü mücadeleyle, işbirlikçi Krallık rejimi 1958'de yıkıldı.

Krallık rejiminin yıkılmasından sonra, bu sefer de Arap orta ve küçük-burjuvazisi ile, Kürt hakim sınıfları arasında çelişki ve çatışma başladı. Yönetimi ele geçiren Arap burjuvazisi, devletçilik temelinde, kendi kapitalizmini geliştirmek, bunu olduğu gibi Güney Kürdistan'a taşıyarak, Kürdistan pazarının da egemeni olmak istiyordu. Kemalist burjuvazi gibi Arap burjuvazisi de, son derece şoven ve Irak sınırları içinde, pazar hakimiyetini sağlamada, tavizsiz davranıyordu. Buna karşılık, kompradorlaşmaya eğilimli Kürt hakim sınıfları, otonomi temelinde, Kürdistan pazarına sahip olmak ve böylece burjuvalaşmak istiyordu. Bu doğrultuda, ilkel milliyetçiliğin yol gösterdiği KDP içinde, Kürt feodal ve aşiret reisleri ile fazla güçlü olmayan Kürt küçük-burjuvazisi birleşmişti. İşte bu çelişkili durum, 1961'lerden 1974'e kadar süren, çatışmalara yolaçtı. Bu gelişmeler içinde IKP'de bulundaysa da, çeşitli hatalar yüzünden bağımsız bir devrimci cephe geliştiremediğinden fazla varlık gösteremedi.

Arap milli burjuvazisinin sahip olduğu dış ilişkiler, Araplar içindeki konumu, devlete hakim olması, örgütlemek istediği kapitalizmin gelişmesi için tarihi ve maddi açıdan elverişli koşulların bulunması gibi özelliklerinden ötürü daha güçlü bir durumda olması; buna karşılık, feodal-komprador yapının tarihi açıdan aşılmış, maddi açıdan geri bir durumda bulunması, strateji olarak benimsenen otonominin Irak'ta devrimci bir anlam taşınamaması ve Kürdistan halk kitlelerinin çıkarlarını ifade etmemesi gibi özellikleri nedeniyle, Kürt feodal-kompradorlarının daha zayıf bir durumda olması, girilen çatışmada hakim sınıfların önderlik ettiği Kürt hareketini yenilgiye götürerek, KDP'nin iflasını getirdi. Kendi çıkarlarını ifade eden siyasi çizgilerinin yanlışlığı nedeniyle, içte tutarsız ve dışta giderek İran Şahlığına ve emperyalizme dayanan fedol-komprador önderlik, Arap burjuvasine karşı yürüttüğü mücadele de 1974'de yenilmekten kurtulamadı. Bu tarihten sonra Güney Kürdistan üze-

rinde, Irak Arap burjuvazisinin askeri ve siyasi üstünlüğü gelişti.

Devletçilik temelinde gelişerek büyümek isteyen Irak burjuvazisi, 1975'lerden itibaren emperyalizmle yeni-sömürgecilik ilişkilerine yöneldi. Bu temelde gelişmesi hızlanan kapitalizmin Güney Kürdistan'ı etkilemesi sonucunda, eski feodal yapı dağılmaya ve yeni bir ekonomik ve sosyal yapı gelişmeye başladı. Yoğun bir küçük-burjuvazi ile cılız olarak da ticaret burjuvazisi ve proletarya bu yeni sosyal gelişmenin ürünü olarak ortaya çıktı. Güney Kürdistan'da, bu sosyo-ekonomik gelişmeler temelinde yeni bir ulusal kurtuluş hareketi geliştirmek için günümüzde bu güçlerin örgütlenme ve mücadele çabaları görülmektedir.

Giderek daha çok sağa kayan Irak yönetiminin, içerde sert faşist yöntemlere başvurmaları, kendine karşı daha geniş bir muhalefetin oluşmasına yolaçmaktadır. Güney Kürdistan'da süren mücadele, her ne kadar askeri bir yenilgi almışsa da henüz sonuçlanmamıştır. Güçlü bir kapitalist gelişme kaydedememiş olan Irak burjuvazisi, Güney Kürdistan'da ekonomik hakimiyetini sağlayamamıştır. Irak rejiminin İran'la girdiği savaştan dolayı da zayıflamış olması, Güney Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin geliştirilmesi için elverişli koşullar yaratmış bulunmaktadır.

İkinci dünya savaşından sonra, Güney Kürdistan'ın büyük parçasında bu gelişmeler olurken, Fransız emperyalizminin egemenliğindeki küçük bölümünde de buna bağlı ve benzer gelişmeler oldu.

Bu savaşta gerileyerek çıkan Fransız emperyalizmi, Suriye'de yönetimi işbirlikçisi Arap hakim sınıflarına bırakarak çekildi. Bu yeni yönetime karşı gelişen Kürt hakim sınıflarının ve Arap orta ve küçük-burjuvazisinin muhalefeti, işbirlikçi rejimi yıkmayı başardı. Bundan sonra, Irak'taki gelişmelere bağlı olarak KDP içinde örgütlenen Kürt hakim sınıflarının, Arap burjuvazisine karşı muhalefeti başladı ve 1970'lerin ortalarına kadar sürdü. Bu yıllarda Kürt halkı içinde ulusal bilinçlenme yayılarak büyük boyutlara ulaştı.

Suriye'de gelişen kapitalizmin, Kürdistan'ın bu küçük parçasını da etkilemesi sonucunda, yeni ekonomik ve sosyal gelişmeler ortaya çıktı. 1970'lerin ortalarına kadar ekonomik güçleri iyice zayıflayan Kürt feodal ve aşiret reisleri, Irak-KDP'nin yenilgisiyle kendi örgütleri de parçalandığından, siyasal güçlerini de kaybettiler. Bu yıllarda yaygınlaşan küçük-burjuvalaşma temelinde, çeşitli yurtsever örgütler oluştu. Bu örgütleri içinde toplayan Kürt ulusal hareketi, günümüzde, zayıf da olsa gelişmesini sürdürmektedir. Bu hareket, bugünkü Suriye yönetiminin bölgedeki ilercici konumundan dolayı onunla çatışmamakta ve daha çok iyi ilişkiler içinde bulunarak Kürdistan'ın diğer parçalarındaki mücadeleleri desteklemektedir.

İkinci dünya savaşından sonra Doğu Kürdistan'da da önemli gelişmeler oldu. Savaş içinde daha çok Hitler yanlısı bir tutum takınan İran Şahlığının, merkezi otoritesi dağıldı. Savaş sonunda, Kızıl Ordu'nun desteğiyle, Doğu Kürdistan'da 'Mehabat Kürt Cumhuriyeti' kuruldu. Kendi iç örgütlenmesini geliştiremeyen ve daha çok dış desteğe dayanan bu cumhuriyet, Kızıl Ordu'nun çekilmesi ve İngiliz desteğini sağlayan Şahlığın merkezi otoritesini güçlendirmesiyle, kısa sürede yıkıldı.

Feodal-komprador sınıflara dayanarak egemenliğini geliştiren Şahlığa karşı, Fars milli burjuvazisinin muhalefeti gelişti. 1953'de yönetimi ele geçiren bu sınıf, ekonomik ve sosyal gücünün zayıflığı nedeniyle iktidarını fazla koruyamadı. Bu sefer, CIA desteğini sağlayan Şah, darbe ile yeniden yönetime geldi. 1950'lerin sonuna kadar, bazı Kürt feodal ve aşiret reislerinin Şahlığa karşı muhalefetleri olduysa da, bunlar fazla gelişme gösteremiyerek, ezildiler. Böylece Doğu Kürdistan'da, Şahlığın askeri ve siyasi egemenliği pekişti.

İran'da, Şahlık monarşisi altında ABD'nin yeni-sömürgeciliği gelişti. Ancak bu yeni-sömürgecilik, gelişen milli kapitalizmin büyümesi biçiminde değil, hakim olan feodal-komprador yapının üstten dönüştürülmesiyle egemen kılınmaya çalışıldı. Bu şartlarda gelişen kapitalizm, her alanda bir kapitalist gelişmeye yolaçmadı; daha çok petrolün çıkarılması ve emperyalistlerin mallarının, İran'da pazarlanması biçiminde bir kapitalistleşme oldu. Bu ise, petrol alanında ve kompradorluk ilişkileri içinde, bir işbirlikçi İran büyük burjuvazisi geliştirdi. 'Ak Devrim' ile feodalizmi de belli ölçüde tasfiye eden Şahlık, böylece zayıf bir işbirlikçi büyük burjuva temel üzerinde kaldı.

PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU 6

İran'da bu biçimde gelişen kapitalizm, Doğu Kürdistan'a da böyle yansıdı. Güçlü bir sanayi kapitalizminin gelişmemesi, hammadde ve işgücü gereksinimi ortaya çıkarmadığından, Kürdistan'ın her yönüyle kapitalizme açılmasına ihtiyaç duyulmadı. Daha çok kompradorluk biçiminde gelişen kapitalizm, Doğu Kürdistan'a da ikinci elden bir kompradorluk olarak girdi ve sömürgeci kapitalizm fazla gelişmedi.

Doğu Kürdistan'da cılız olarak gelişen komprador kapitalizmi eski feodal yapıyı belli ölçüde aşarak, zayıf da olsa yeni sosyal güçler ortaya çıkardı. Şahlıktan biraz daha fazla kişisel otonomi koparmak isteyen Kürt feodal, aşiret reisi ve din adamları, Şahlığa işbirlikçilik yaparak güçlerini sınırlı da olsa korudular ve bu işbirliği içinde, belli oranda kompradorlaştılar. Kürt kompradorları, İran hakim sınıflarının emperyalizme kompradorluklarını Kürdistan'a taşıyarak oluştuğundan, Kürdistan pazarı, daha çok Kürt feodal-kompradorları, biraz gelişme kateden ticaret burjuvazisi ve din adamları tarafından kontrol edildi. Bu ilişkiler içinde ve bu pazara hizmet temelinde, küçük-burjuvazi doğup gelişti. Kompradorluk ilişkileriyle sınırlı kalan kapitalizm, kıra fazla etki yapmadığından köylülük, fazla çözülmeye uğramadı ve dolayısıyla işçi sınıfı sınırlı bir gelişme gösterdi. Bu sosyal güçler, daha çok toplumun iç örgütlenmesinde ortaya çıktılar.

Şahlığın egemenliği altındaki halkların muhalefeti, güçlü olan Fars orta sınıflarının mücadelesi ve tarih boyunca örgütlü bir güç olan Şii din adamlarının Şahlığa karşı mücadelesi ile birleşip, kitlevi bir mücadeleye dönüşünce, sosyal dayanağı zayıf olan Şahlık, bunlar karşısında tutunamayarak 1978'in sonlarında yıkıldı. Baskı altında tutulan halkların mücadelelerinin ve proletarya hareketinin zayıf olması nedeniyle, yönetimi Fars orta sınıfları ve din adamları ele geçirdiler.

Bu kesimler, zayıf olan ekonomik temelleri ve şoven tutumları nedeniyle içerde demokrasiyi geliştirmedikleri gibi, sağlam bir yönetim de oluşturamayarak kendi aralarında da çelişki ve çatışma içine girdiler. Buna, ezilen halkların ve Fars proletaryasının mücadelesi de eklendiğinden, İran'daki bu siyasal çelişki ve çatışmalar sürecektir.

Şahlığın yıkılmasıyla ortaya çıkan elverişli durum, Doğu Kürdistan'a da yansımış, belli bir ekonomik bütünlük içinde bulunan Kürt hakim sınıflarıyla, küçük-burjuvazisi ayaklanarak, Kürdistan üzerinde geniş bir özerkliğe dayalı bir hakimiyet programı ortaya koymuşlardır. Bu doğrultuda İran-KDP içinde ve çeşitli gruplar halinde örgütlenerek mücadele içine girmişlerdir.

Günümüzde İran ve Irak rejimlerinin kendi aralarında gerici bir savaşa tutuşmuş olmaları ve zayıf düşmeleri, objektif koşulların belli ölçüde gelişmiş olduğu Doğu ve Güney Kürdistan'da ulusal kurtuluş için oldukça elverişli bir durum yaratmıştır. Her iki parçada da doğru devrimci önderliğin olmayışı, bu elverişli koşullardan, ulusal kurtuluş hareketinin gerektiği gibi yararlanmaması ve çıkmaz içinde tutulması gibi bir sonuç doğurmaktadır.

Kısaca, ikinci dünya savaşından günümüze kadar ki gelişmeler sonucunda, Kürdistan genelinde aşiretçi-feodal bağlardan sınırlı da olsa kurtulmuş proletarya ve aydın-gençliğin, köylülük ve şehir küçük-burjuvazisinin ortaya çıkmış olması, yeni ve tarihi bir olaydır. Bu güçlerin tarihi rollerine sahip çıkmaları, ulusal durgunluğun aşılmasını ve ulusal hareketlerin çıkarmadan kurtulmalarını sağlayacaktır. Bu konuda, durumu en elverişli olan parça, Kuzey-Batı Kürdistan'dır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluşu, Ancak Devrimle Mümkündür

Buraya kadar kısaca belirlediğimiz Kürdistan'ın tarihi ve toplumsal özellikleri, Kürdistan ulusal kurtuluş ve birlik sorununun ancak bir dizi devrimle çözülebileceğini göstermektedir. Yüzyıllardır hakimiyetini sürdüren güçlü yabancı egemenliklerin, toplumsal gelişmeyi adeta durduran çağdışı aşiretçi-feodal yapının ve Kürdistan'ın bölünmüşlüğüne ortadan kaldırılması; bir takım reformlarla, otonomi veya özerklik gibi halka fazla birşey kazandırmayacak olan bazı hakların elde edilmesiyle mümkün değildir. Toplumsal gelişmeyi engelleyen bugünkü geri yapıların tasfiye edilip, gelişme yolunun açılması, ancak köklü devrimci dönüşümlerle mümkün olabilecektir.

Çeşitli parçalarında değişik toplumsal gelişme düzeyleri bulunsada, genel olarak Kürdistan'da yabancı egemenlik ve aşiretçi-feodal-komprador güçlerin hakimiyeti vardır. Kürdistan'da burjuva demokratik

devrimin hiçbir görevi gerçekleştirilmemiştir. Yabancı kapitalist egemenlik, durgun feodal yapıyı kısmen çözüp, yarı-feodal bir biçime getirmişse de, bunu tümüyle ortadan kaldıramamış, yerine geçirdiği kendi egemenliği ise ulusal ve toplumsal dinamikleri tümüyle tahrip etme sonucunu doğurmuştur. Ulusal ve toplumsal gelişmeyi frenliyen bu gerici yapıları yıkip, toplumsal gelişmeyi hızlandıracak olan devrim, Kürdistan'ın değişik parçalarında farklı zamanlarda da gerçekleşse, yeni türden bir burjuva demokratik devrim, bir ulusal kurtuluş devrimi olacaktır. Bu devrimin temel özellikleri kısaca şunlardır:

a) Devrimin, ulusal ve demokratik olmak üzere iki yanı vardır.

Ulusal yanı, sömürgeciliğin askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel alandaki her türlü hakimiyetini yıkmayı ve ulusal bağımsızlığı sağlamayı hedefler. Devrimin birinci aşaması ulusal devrim olmak zorundadır. Her parçada amansız bir ulusal baskı sisteminin kurulmuş olması, ulusal çelişkiyi başçelişki yapmakta ve bu çelişkinin çözülmesi, diğer çelişkilerin çözülmesinde tayin edici bir konumda bulunmaktadır. Ulusal çelişki çözülmeden, Kürdistan'ın genelinde diğer çelişkilerin kendi başlarına çözülmeleri mümkün değildir. Kürdistan'da devrim için atılacak ilk adımlar bu özellikte olmak ve ulusal kurtuluşu amaçlamak zorundadır.

Devrimin demokratik yanı, yüzyıllardır ulusal ve toplumsal gelişmeyi frenleyen Ortaçağ kalıntılarını temizlemeyi ve demokratik bir toplum kurmayı hedefler. Kürdistan'ın her parçasında varlığını sürdüren bu çelişkiler, feodal-komprador baskı ve sömürü, aşiretçilik, mezhepçilik, kadının köleliği gibi çelişkilerdir. Bu çelişkilerin yabancı egemenlik altında kendi başlarına çözümü imkânsızdır. Ulusal devrimin gelişmesine bağlı olarak bu çelişkiler çözüldükçe toplum, demokratik bir yapı kazanır.

Devrimin bu iki yanı arasında, çok sıkı bir bağ vardır. Bunlar adeta içiçe geçmişlerdir. Demokratik yanın gelişmesi, ulusal devrimin gelişmesine bağlı olup, ancak onun gelişmesiyle çözüm ortamı bulabilir. Ulusal devrim ise, toplumdaki demokrasinin geliştirilmesiyle güç kazanabilir ve zafere gidebilir.

b) Kürdistan'ın her parçasındaki ulusal kurtuluş hareketi, Kürdistan'ın birliğini hedefler. Her parçada ulusal kurtuluş devriminin başarıya götürülmesi, ancak diğer parçalardaki ulusal kurtuluş hareketleriyle ve sömürgeci ülkenin devrimci-demokratik hareketiyle en sıkı ittifakın kurulmasıyla mümkün olacaktır. Her parçadaki mücadeleyi, diğer parçaların da yardımıyla, esas olarak o parçanın halkı yürütecektir. Kürdistan'ın birliği, bağımsızlığını ve özgürlüğünü kazanmış Kürdistan halkının özgür iradesiyle gerçekleşecektir.

c) Devrimin üçüncü bir özelliği, her parçada en geniş halk güçlerinin katıldığı, halk savaşı temelinde uzun süreli bir ulusal kurtuluş mücadelesiyle ancak başarıya ulaşacağıdır. Her parçada çok güçlü olan yabancı egemenliğe, ancak böyle bir mücadele stratejisiyle karşı çıkılabilir. Bunun dışındaki yollar, ulusal kurtuluşta ciddi mesafe almaz. Kürdistan'ın her parçasında uygulanma imkânı olan böyle bir mücadele stratejisi içinde, temelinde şiddet bulunan her türlü kitlesele mücadele yöntemi kullanılabilir.

d) Devrimin diğer önemli bir özelliği, önderlik sorunudur. Kürdistan ulusal kurtuluş devriminde önderlik kendini iki biçimde ortaya koymaktadır; Birincisi, sosyal ayrışmadan doğan bir sınıfın önderliği, ikincisi ise parçalanmışlıktan doğan bir parçanın önderliği.

Kürdistan'da yüzyıllarca süren yabancı egemenlik, feodal aşiret reisi ve komprador Kürt hakim sınıflarını, kendine, sıkı bir işbirlikçi haline getirdiğinden, çoğunlukla Kürdistan pazarına hakim olarak milli devrimci burjuva bir sınıfın gelişmesine olanak tanımadığından ve ticaret burjuvazisi biçiminde ortaya çıkan bu sınıfın çok cılız olmasından, milli bir kapitalizme hizmet temelinde değil yabancı kapitalizme ve feodal-komprador yapıya hizmet temelinde oluşan şehir küçük-burjuvazisinin zayıf ve reformist nitelikte bulunmasından dolayı, Kürdistan ulusal kurtuluş devriminin temel gücünün işçi ve köylü ittifakından oluşacağı açıkça ortaya çıkmaktadır. Böyle bir temel ittifakı ise, ancak proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliği gerçekleştirebilir. Nitekim Kürdistan'ın tüm parçalarında ortaya çıkan hakim sınıfların önderliği, onlarca yıldır tüm toplumsal güçleri kendi çıkarları doğrultusunda ve kendi önderliklerinde savaştırmış olmalarına rağmen, tarihi olarak aşımışlıkları, geri ve zayıf maddi temelleri, yanlış çizgilerinden dolayı içerde halkın ulusal demokratik birliğini ve dışarda devrim ve demokrasi güçleriyle doğru bir itti-

faki geliştirememeleri nedenleriyle, hareketleri sürekli yenilgiye götürmüş ve artık iflas etmiştir. Çetin mücadeleleri gerektiren, Kürdistan ulusal kurtuluş devrimine, ancak reformist yöntemleri uygulayabilen küçük-burjuva milliyetçiliği önderlik etmeye bir türlü yanaşamamaktadır, ve önderlik etmesi de mümkün değildir. Bu önderliklerin bütün olumsuzluklarını olumluluğa çevirebilecek, amaçları, örgüt ve mücadele biçimleriyle tüm yurtsever halk güçlerini birleştirebilecek ve bağımsızlık ve demokrasi savaşımını zafere götürebilecek tek doğru önderlik proletarya önderliğidir. Proletarya önderliği, Kürdistan ulusal kurtuluş devriminin zafer kazanmasının biricik garantisidir.

Geri toplumsal yapıda bulunan Doğu ve Güney Kürdistan'da, proletaryanın zayıf olmasından dolayı ulusal harekette henüz proletarya önderliği ortaya çıkmamıştır. Daha ileri toplumsal düzeyde bulunan Kuzey-Batı Kürdistan'da, diğer önderlikler tümüyle iflas etmiş; proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliğin de modern bir ulusal kurtuluş hareketi başlatılmış ve önemli pratik gelişmeler katedilmiştir.

Geri toplumsal yapıya, küçük coğrafya ve nüfusa sahip olmalarından dolayı, Doğu ve Güney Kürdistan'ın, Kürdistan ulusal kurtuluşuna önderlik edebilmeleri mümkün değildir. Nitekim onlarca yıldır, Kürdistan'ın tüm değerlerini toplayıp savaştırmış olmasına rağmen, Güney Kürdistan hareketi, Kürdistan ulusal kurtuluşunu geliştiremediği gibi, yenilmekten de kurtulamamıştır. Daha gelişmiş toplumsal yapıya, Kürdistan'ın çoğunluğunu oluşturan coğrafya ve nüfusa sahip olan Kuzey-Batı Kürdistan, tüm Kürdistan'ı temsil etme gücüne sahiptir.

Kürdistan'ı temsil edebilen parça olması ve proletaryanın devrimci önderliğine kavuşmuş bulunmasından ötürü Kuzey-Batı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi, tüm Kürdistan'ın ulusal kurtuluş sorununun çözümlenme yolunu açabilecek tek önder güçtür.

KUZEY-BATI KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ

Kürdistan'ın bu parçasını Osmanlı imparatorluktan miras alan Türk burjuvazisi, uzun süre kapalı feodal yapı içinde tutarak her türlü baskı ve katliam uygulamalarıyla burasını askeri işgal ve siyasi egemenlik altına almış; daha sonra emperyalizmle girdiği yeni-sömürgecilik ilişkileri içinde tekelleşen kapitalizmin ihtiyaç duymasıyla 1960'lardan sonra burada kapitalist gelişmeyi hızlandırmıştır. Ekonomik ve kültürel sömürgeciliğini birlikte geliştirerek, Kürdistan üzerinde ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel her alanda sömürgeci egemenliğini gerçekleştirmiştir.

Türk Sömürgeciliğinin Genel Özellikleri

Kuzey-Batı Kürdistan üzerindeki egemenliğini her alanda örgütlü bir duruma kavuşturan Türk sömürgeciliğinin genel özelliklerini kısaca şöyle açıklamak mümkündür:

a) Kürdistan'da geliştirilen kapitalizm, milli nitelikte olmayıp, tamamen yabancı karakterli sömürgeci Türk kapitalizmidir. Ekonomi üzerinde egemenliğini kuran bu kapitalizmin işlevi, Kürdistan'ı Türkiye pazarı içinde örgütlemektir. Kapitalist işletmelerin büyük çoğunluğu Türk devletine aittir. Kürdistan'ın iç pazarına büyük oranda Türk burjuvazisi hakimdir. Bu özellikleriyle sömürgeci Türk kapitalizminin amacı, Kürdistan'da üretim güçlerini geliştirmek olmayıp, Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynakları, ucuz işgücü ve her türlü artık değer üzerinde, talana dayalı bir sömürü uygulamaktır. Kürdistan tarihinde, sömürgeci kapitalizmin egemen olduğu dönem, her türlü bağımsız gelişme olanaklarının ortadan kalktığı ve ekonominin her şeyiyle dışa bağımlı hale geldiği bir dönemdir.

b) Geliştirilen sömürgeci kapitalizm, Kürdistan'daki feodal yapıyı tamamen tasfiye etme özelliğine sahip olmayıp, ancak yarı-feodal yapıya dönüştürerek onunla uzlaşmaktadır. Bu özelliğiyle, Kürdistan'ın feodal ve aşiret reislerini kompradorlaştırarak kendine göbekten bağımlı işbirlikçiler durumuna getirirken, köylülüğün durgun yapısını kısmen çözüp, kendi işletmelerinde ve kendisiyle çelişki içinde göçmen bir proleter ve yarı-proleter sınıf geliştirmektedir. Ayrıca kendisine hizmet temelinde yaygın bir küçük-burjuvazi ile yoğun işsizler kitlesi ortaya çıkarmaktadır.

c) Geliştirilen Türk sömürgeciliği altında sağlık gibi sosyal hizmetler, adeta hizmetsizliği andırıp halk içinde büyük felâketlere yolaçarken, bu alanlarda oluşturulan paravan kurumlar, halk kitleleri üzerinde büyük bir sömürü uygulamaktadırlar.

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ - PROGRAM TASLAĞI

d) Sömürgeci siyasi egemenlik, büyük katliamlarla gerçekleştirilen askeri işgal temeli üzerinde kurulmuş, sürekli kullanılan sert baskı yöntemleri, oluşturulan karmaşık kurumlarla maskelenmeye çalışılmıştır. Türk sömürgecileri, uzun bir süre Kürdistan'ı siyasi partiler, seçimler, mahkemeler, eğitim kurumları, kentte polis ve kırdı jandarma teşkilatları gibi kurumlarla yönetiyor görünmüş; özde ise asker ve sivil idarî amirlerin (komutanlar, vali, kaymakam gibi) sert yönetimlerini uygulamıştır. Bütün bu sivil ve askeri kurumlar, asıl görevleri yanında bir de yoğun birer asimile kurumları olarak işlevi görmüşlerdir. Kürdistan'ın bütün stratejik noktaları Türk ordusu tarafından işgal edilmiş; kırdı jandarma baskısı köylüyü yoğun bir korku ve zulmün altında tutmuştur. Hain Kürt kesimlerinden gizli bir örgüt kuran MİT, halk içinde her türlü yıkıcı faaliyeti körüklemiş; oluşturduğu "Kontr-gerilla" gibi örgütlerle, , ulusal kurtuluşçu eğilimler üzerinde amansız takip ve komplolar uygulamıştır. Türk sömürgeciliğine karşı 1970'lerin sonlarında gelişen modern ulusal kurtuluş hareketinin önemli başarılar kazanmasıyla, paravan siyasi kurumlar bir anda tuzbuz olmuş; sömürgeciliğin gerçek yüzü açığa çıkarak çıplak faşist diktatörlük oturulmuştur. Türk sömürgeci siyasal yapısının faşist diktatörlüğe varması, Kürdistan halkına karşı açılmış, açık bir savaş ilâmidir.

e) Türk sömürgeciliğinin en önemli özelliği, Kürdistan'ı, Türk uluslaşmasının bir yayılma alanı olarak görmesidir. Türk burjuvazisinin ideolojik ve politik şekillenmesi olan Kemalizm, Kürdistan'ın da içinde yer aldığı 'Misak-ı Milli' içinde bir Türk ulusu yaratmayı en temel amaç olarak öngörmüştür. Ulusal yayılcı olan Türk sömürgeciliğinin, ekonomik, siyasi, sosyal, kültürel ve askeri alanlarda oluşturduğu tüm kurumlar, Kürdistan halkını asimile etme görevini de üstlenmişlerdir. Düşünceyi bağımlılaştırıcı ve asimile edici nitelikte bir eğitim politikası uygulanmış, bu amaçla kurulan eğitim kurumları, her alana yaygınlaştırılmış, giderek Türkleştirilmiş yoğun bir aydın-çocuk kesimi yetiştirilmiştir. Kürt dili ve kültürü üzerinde amansız bir baskı uygulanmış, bunlar Türk uluslaşmasında hammadde olarak kullanılmaya çalışılmıştır.

Bütün bu özellikleriyle Türk sömürgeciliği Kürdistan'da geliştirildikçe, Kürdistan'ın ulusal ve toplumsal yapısı sürekli tahrip edilerek, yerine Türk uluslaşması oturtulmak istenecektir. Kürt uluslaşması ve Kürdistan'ın ulusal kurtuluşu, her alanda Türk sömürgeciliğine karşı verilecek çetin bir mücadeleyle mümkün olacaktır.

Faşist Türk Sömürgeciliği ve Kürdistan Halkının Ulusal Kurtuluşu

1923-1940 yılları arasında devletçilik temelinde gelişen, daha sonra emperyalizmle girdiği yeni-sömürgecilik ilişkileri içinde büyüyen ve giderek tekelleşen Türk kapitalizminin, 1970'lerden sonra çürüme ve dağılma süreci hızlandı. Bu yıllarda, bir yandan kendi iç dengesizliği ve diğer yandan derinleşen emperyalist bunalımın etkisiyle işbirlikçi-tekelci Türk kapitalizmi, kendisini yeniden üretemez hale geldi. Artık her türlü zor uygulamasıyla bu kapitalizmin yaşatılması gerekiyordu.

Kapitalizmin gelişimine paralel olarak, Türk burjuva siyasal yapısı da evrimleşerek dönüşüme uğradı. Kemalist diktatörlük, kapitalizmin tekelleşmesine bağlı olarak yeni bir biçimde dönüşmeye başladı. İşbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, sürekli, faşizme eğilim duydu ve onu geliştirmeye çalıştı. 1970'li yıllarda çürüme ve dağılma süreci hızlanan kapitalizmin sorunlarını, Türk burjuvazisinin sivil yönetimleri çöze-mez hale geldi. Bütün yolları denemesine rağmen bunalımlarını çözemeyen Türk burjuvazisinin, 1979'lardan itibaren reformlarla yaşama dönemi sona erdi. Artık çürümüş burjuva düzeni, her türlü zor yöntemini en açık bir biçimde uygulayan askeri-faşist yönetimlerle yaşatılabilir.

Türk kapitalizminin çürüme ve dağılma dönemi, aynı zamanda bu kapitalizmin egemen olduğu Türkiye ve Kürdistan'da devrimin objektif koşullarının olgunlaştığı dönem demektir. Kapitalizmin sorunlarına çözüm bulamayan sivil siyasal yönetimlerin giderek yönetimsizlik haline gelmesi, bu koşulları daha da olgunlaştırdı. Gelişen objektif koşullar, subjektif plana yansarak, 1970'li yıllarda Türkiye ve Kürdistan'da devrimci hareketler doğup, hızla geliştiler. Grupsal gelişmelerini 1978'lere kadar tamamlayan bu hareketlerin, yoğun pratik devrimci mücadeleye atılmalarıyla, Türk burjuva düzeni, yıkılmakla tehdit edilir hale geldi. Burjuvazinin sivil yönetimleri devrimci

hareketlerle başa çıkamayınca, bu hareketlerle açık savaşılabilecek baskıcı bir yönetime ihtiyaç duyuldu.

Aynı zamanda 1970'li yıllar, emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarının iyice sarsıldığı yıllardı. Afganistan ve İran devrimleri, Araplar içinde, Türkiye ve Kürdistan'da gelişen devrimci-ilerici hareketler, bölgedeki emperyalist çıkarları tümüyle tehdit etmeye başladı. Başını ABD'nin çektiği emperyalizm, bu devrimci gelişmeleri etkisizleştirebilmek ve kendi çıkarlarını güvence altına alabilmek için, bölgede daha baskıcı işbirlikçi yönetimlere ihtiyaç duydu.

İşte bir yandan emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarının bir gereği ve diğer yandan kendini yeniden üretemeyen tekelci Türk kapitalizminin bir dayatması olarak, çürümüş ve yıkılmakla tehdit edilen burjuva düzenini zorla yaşatmak için, 12 Eylül askeri faşist yönetimi iktidara getirildi.

Faşist yönetim, Türk kapitalizminin sorunlarını çözebilmek için, bir yandan ABD'ye bağımlılığı daha çok geliştirirken, diğer yandan emekçi halklar ve özellikle de Kürdistan halkı üzerindeki sömürüyü alabildiğine arttırdı. Yine faşist yönetim, dağılan burjuva düzenini zorla yaşatabilmek için, Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine karşı azgın bir karşı-devrimci terör uygularken, Kürdistan halkına karşı ulusal im-hacı açık, sömürgeci-faşist bir savaş başlattı.

a)Faşizm, Kürdistan Halkına Savaş Açmıştır

Türk kapitalizmi, Türkiye ve Kürdistan için oynayacağı rolleri oynamış, 1970'lerden itibaren devrimle yıkılması gereken bir yapı haline gelmiştir. Emperyalizmle işbirliği içinde Kürdistan kaynaklarını sömürerek tekelleşen Türk kapitalizmi, çöküş döneminde ancak Kürdistan halkına savaş açarak kendisini yaşatabilir. Bu görevi üstlenen faşist yönetim, Kürdistan halkına karşı başlattığı savaş, bugün her alanda açık bir biçimde sürdürmektedir.

Sömürgeci-faşist yönetim, bir hurda haline gelen Türk kapitalizminin bunalımını Kürdistan halkına yüklemeye çalışmaktadır. Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü kaynakları, iş gücü ve her türlü artık değeri üzerindeki sömürüyü katbekat arttırmaktadır. Kürdistan'ın zenginlik kaynaklarına karşı yoğun bir ekonomik sömürü savaşı açmıştır. Türk burjuvazisi, Kürdistan'ı sömürerek sağladığı tekelci yapısının yarat-tığı bunalımı da, yine Kürdistan'ı daha fazla sömürerek aşmak istemektedir.

Faşist yönetim altında, Kürdistan'daki orta ve küçük sermaye çevreleri hızla iflase sürüklenmektedir. Soygunu ve talanı hızlandıran Türk burjuvazisi, köylülük üzerindeki sömürüyü daha çok yoğunlaştırarak, kırdı yaşam koşullarını dayanılmaz hale getirerek, daha geniş köylü kesimlerini işinden kopartmakta, bunlara yeterli iş alanı yaratmadığından işsizlik alabildiğine artmakta ve bu ucuz işgücü deposunu metropollerine ve emperyalist ülkelere aktararak kullanmaktadır. Çıplak bir faşist yönetim, Kürdistan'da daha az işbirlikçiye ihtiyaç duymakta ve bunun sonucunda daha geniş kesimler ekonomik ve siyasal alandaki eski yerlerinden uzaklaştırılmaktadırlar.

Faşist yönetim, Kürt dili ve kültürü üzerindeki baskıyı daha çok arttırmakta, her türlü yöntemle asimilasyonu daha da yoğunlaştırmakta, Kürdistan'daki ulusal imhayı hızlandırmaktadır. Kürdistan kentleri ve köylerinde halk toplatılarak Türklük eğitimi yaptırılmakta, bunu kabul etmeyenlere yaşam hakkı tanınmamaktadır.

Sömürgeci-faşist yönetimin tüm bu uygulamaları, ordu eliyle yürütülen bir savaş içinde yapılmaktadır. Türk ordusunun büyük çoğunluğu Kürdistan'da bulundurulmakta ve bu ordu, kırdı ve kentte sürekli savaş halinde tutulmaktadır. Kürdistan'daki Türk sömürge yönetiminin, çeşitli siyasal kurumlarla icra edildiği dönem, artık geçmiş; bu yönetimin yıkılma dönemi gelmiştir. Bu dönemde her türlü yönetim işi bizzat ordu birliklerince yürütülmekte ve Kürdistan'da, Türk subaylarının emirleri uygulanmaktadır.

Ekonomik zorlama sonucunda oluşan toplumsal yığılmalara ve ulusal devrimci güçlere karşı her türlü saldırı yöntemleri, savaş kurallarına bile bağlı kalınmadan en vahşi biçimlerde uygulanmaktadır. İnsanlar kentte ve kırdı sorgusuz kurşunlanmakta, cezaevleri tıkabasa doldurulmakta ve en amansız işkence yöntemleri uygulanarak, devrimci ve yurtseverler katledilmektedir. Her türlü gövde gösterisiyle halka gözdağı verilmekte, derin bir korku ve pasifikasyon ortamı yaratılmaya çalışılmaktadır. Bunlarla da yetinmeyen sömürgeci faşist-yönetim, kentte ve kırdı büyük kitle katliamlarına hazırlanmakta ve halkın gözü önünde bunların provasını yapmaktadır. Kürdistan'ın stratejik yerlerine büyük güçlerle yerleşen işgalci faşist ordu, gelecekte olan ulusal kurtuluş mücadelesini ve halk ayaklanmalarını ezebilmek için kendi-

sini yeniden eğitmekte ve örgütlemektedir.

İşbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, sömürgeci-faşist yönetimiyle, Kürdistan halkına karşı tam bir savaş yürütmektedir. Bununla, kendi tükenmiş ömrünü, gereksiz hale gelmiş asalak yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Kürdistan'ı içtenden ipliğe kadar sömürmek, Kürt ulusal varlığını bitirmek, toplumu teslim olmuş, şekilsizleşmiş ve tükenmiş bir hale getirmek istemektedir.

b) Kürdistan Yurtseverlerinin Tavrı Teslimiyet Olamaz:

Sömürgeci-faşist Türk yönetiminin, Kürdistan halkının ulusal varlığını yoketmeyi amaçlayan bu saldırıları karşısında, gerçek Kürdistan insanının tavrı ne olmalıdır? Kürdistan halkı için ulusal kurtuluş ve toplumsal gelişme yolu hangisi olacaktır? Teslimiyet-mi, direnme mi?

Kürdistan tarihi, bu sorunun açık yanıtını vermektedir. Tarih boyunca, yabancı egemenlere boyun eğildiği, teslimiyet yolunun seçildiği dönemler, yabancı egemenliğin gelişip güçlendiği, Kürdistan halkının değerlerinin tahrip edildiği, ulusal ve toplumsal durgunluğun ve gerilemenin ortaya çıktığı dönemler olmuştur. Bu, Pers,Arap, Osmanlı ve Şahlık egemenliği dönemlerinde açıkça görülebilir. Buna karşın, yabancı egemenlere karşı direnmeye girildiği dönemler, halkımızın olduğu ve gelişme gösterdiği dönemler olmuştur. Bu durum, Asur'a karşı direnme içinde bir halk olarak şekillenildiği, Türk akınlara karşı direnmeyle millî değerlerin korunup geliştirildiği dönemler de barizce görülebilir. Ve ancak Kürdistan halkı faşist Türk sömürgeciliğine karşı yürüteceği ulusal direniş mücadelesi içinde çağdaş bir ulus olarak kurulacak, ulusal kurtuluşa ulaşacak ve özgür gelişmesini sağlayacaktır.

Yukarıdaki soruya verilecek cevabın ne olacağını dünya halklarının tarihi açıkça gösterir. Halklar, direnmenin zayıf olduğu dönemlerde köleleştirilmiş, sömürgeleştirilmişlerdir. Kararlı bir direnme içine giremedikleri dönemlerde büyük felaketlerle ve imhalarla karşılaşmışlardır. Ama buna karşın halklar, zayıflıklarına ve küçüklüklerine bakmadan, topyekun kararlı bir direnmeye giriştikleri dönemlerde gelişme göstermişler ve düşmanlarını mutlaka yenerek kurtuluşlarını gerçekleştirmişlerdir.

Halkımızın geçmişinde ve dünya halklarının tarihinde açıkça doğrulanan bu durum, Kürdistan halkının geleceğinin belirlenmesinde, bugün de karşısına çıkmıştır. Gerçek bir kez daha Kürdistan'da doğrulanacaktır. Faşist Türk sömürgecileri karşısında teslimiyet ulusal yok olmayı geliştirecek; devrimci direniş ise halkımızın ulusal ve toplumsal kurtuluşunu zafere götürecektir.

Kürdistan'ın yurtsever halkı, kölece yaşam içinde direnmez yok olmaksızın, ulusal kurtuluş için direnme yolunu, kurtuluşunu tek doğru yolunu, muzaffer dünya halklarının yolunu seçecektir. Ulusal kurtuluş için tüm gücünü ortaya koymak, bugün Kürdistan yurtseverleri için tek görev haline gelmiştir.

c) Ulusal Kurtuluş Halkımızın Durdurulmaz Bir Arzusu Haline Gelmiştir:

Kürt halkı, tarihin çeşitli dönemlerinde, zaman zaman ileri boyutlara varan direnişler yapmıştır. Kölecilikten bu yana sürekli yabancı işgal ve istilaya uğramasına rağmen, bir halk olarak varlığını sürdürebilmiş olması bile, bir direniştir. Bugüne kadar giriştiği sayısız direnişlerde, önderliği ele alan hakim sınıfların kendi aralarında birleşmemeleri veya işbirlikçiliği seçmeleri nedenleriyle fazla başarı sağlayamamıştır.

Kürdistan halkı, en son gelişen Türk burjuvazisinin işgal ve sömürgeciliğini de, direnmesiz ve sessizce kabul etmemiştir. Onbeş yılı aşkın süre boyunca, her türlü katliama karşın yığıtçe direnmiş olmasına rağmen, yine aynı nedenlerden dolayı başarılı olamamıştır. Daha sonra geçen otuz yıllık suskunluk döneminde, dünyada ve Kürdistan'da önemli ekonomik, sosyal ve siyasal gelişmeler olmuş; Kürdistan'daki bu yeni gelişmeler temelinde, 1970'li yıllarda modern anlamda bir ulusal kurtuluş hareketi doğup gelişmiştir.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi, emperyalist bunalımın derinleştiği, işbirlikçi-tekelci Türk kapitalizminin çürüme ve dağılma sürecinin hızlandığı, bunu durdurabilmek için Türk devletinin baskı ve sınıf sömürsünün dozunu son derece arttırdığı, ulusal ve uluslararası maddi ortamda doğmuştur. Yine dünya ölçüsünde sosyalizm ve devrim güçlerinin sürekli geliştiği, klasik sömürgecilik sisteminin parçalandığı ve yeni-sömürgeciliğe karşı da başarılı halk kurtuluş mücadelelerinin verildiği, başta Filistin Kurtuluş Hareketi olmak üzere, tüm Ortadoğu halklarının kurtu-

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ - PROGRAM TASLAĞI

luş mücadelelerinde önemli gelişmelerin olduğu, Türkiye devrimci hareketinin yükselme gösterdiği bir ortamda yeşermiştir.

Kürdistan'da ulusal kurtuluşçu ideoloji, Türkiye'de tüm toplumsal sınıf ve tabakaların ortak ideolojisi olarak gösterilmeye çalışılan ve şoven burjuva milliyetçiliği olan Kemalizmin yavaş yavaş aşılıp, sınıfsal çıkarlara uygun ideolojik akımların gelişmeye başladığı, buna karşın şovenizmin ağır etkisinde olan Türkiye solunun, sosyal-şovenizminin Kürdistan solu üzerinde egemen bulunduğu, Kürdistan'da gerici ilkel milliyetçiliğin yenilgiye uğradığı ve bundan kaynaklanan reformist küçük-burjuva milliyetçiliğinin ulusal kurtuluşçu maskeyle gelişmeye çalıştığı bir ideolojik ortamda ve bunlarla amansız bir mücadele içinde doğup şekillenmiştir.

İşte böyle bir maddi ve ideolojik ortamda, 1975'lerden itibaren, Kürdistan'da ideolojik bir eğilim olarak beliren ulusal kurtuluşçuluk, 1978'lerden sonra, Türk sömürgeciliğine ve uşaklarına karşı pratik bir mücadeleye dönüşerek, ulusal kurtuluş hareketi halini almıştır.

Proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliğinde, halkımızı kurtuluşa götürecek tek doğru önderlik altında başlatılan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, kısa sürede halk kitlelerinin önemli bir kesimini kucaklamış, ve bu konumuyla pratik olarak işçi, köylü ve aydın gençlik ittifakını yaratmaya başlamıştır.

Mevcut önderlikte, kendi çıkarlarının doğru ve tam bir ifadesini ve kararlı bir savunulmasını bulan Kürdistan halk kitleleri (işçileri, köylüleri, aydın-gençliği, küçük üreticileri ve kadınları), kısa sürede ve büyük bir coşkuyla bu önderlik etrafında birleşmiş ve ulusal kurtuluş mücadelesine atılmışlardır. Böylece mücadele, bir halk hareketi, ulusal kurtuluş mücadelesi halini almıştır.

Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin, kendi temellerini kısa sürede tehdit ettiğini gören Türk sömürgecileri, derhal faşist ordularını devreye koymuşlar ve giderek tüm yönetimi ona devretmişlerdir. Faşist Türk ordusu, halkımıza ve onun ulusal kurtuluş mücadelesindeki öncüsüne karşı amansız bir savaş açmış, en kanlı ve en vahşi yöntemlerle bu savaşı sürdürmektedir.

Faşist Türk sömürgecilerinin tüm insanlık dışı baskılarına karşı, halkımız üç yıldır yiğitçe direnmiş, her türlü baskı, işkence ve katliamlara göğüs germiş, en yiğit evlatlarını böyle soylu bir davada, ulusal kurtuluş mücadelesinde şehit vermiştir. Bugün de aynı kararlılıkla direnen Kürdistan halkı, ulusal ve toplumsal kurtuluşunu sağlayana kadar, direniş mücadelesini sürdürmekte kesin karardır. Geçmiş yılların en zor koşullarında ortaya koyduğu direniş, bunun açık kanıtıdır. Ulusal kurtuluş, artık halkımızın tek arzusu haline gelmiştir. Bu arzuyu, ne Türk sömürgecilerinin faşist baskı ve katliamları, ne de her türden uşağın caydırıcı çalışmaları durdurabilir; bunu durdurmaya hiçkimsenin gücü yetmez.

Sömürgeci Türk burjuvazisi, bugün Kürdistan halkına karşı tam bir savaşı açmışsa, halkımızın da kurtuluşu için kendi savaşını dayatmaktan, kendisini zafere götürecek olan ulusal kurtuluş savaşını geliştirmekten başka yolu kalmamıştır. Halkımızın üzerinde yoğunlaşan baskılar, acılar, katliamlar, ağırlaşan sömürü, ancak tümüyle bir ulusal kurtuluş savaşını yükseltmekten başka yolla çözümlenemez. Sömürgeci savaş, Türk sömürgecileri için tek yaşama yolu olarak görülmüşse, ulusal kurtuluş mücadelesinin en temel biçimi olan halk savaşı da, halkımızın biricik kurtuluş yöntemidir.

d) Zafer İçin, Tüm Halkın Cephe Birliği Temeldir

Halkımızın, yabancı egemenlere karşı tarihte sayısız defalar giriştiği direnişlerde başarıya ulaşamamasının en önemli nedenlerinden birisi, halk güçlerinin birliğinin yaratılamamış olmasıdır. Bu direnişlerde birlik yaratamamanın temel nedeni ise, önderliğin hakim sınıfların elinde bulunmasıdır.

Eski direnişlerdeki hakim sınıfların önderliğine karşın, günümüzdeki ulusal kurtuluş direnişinde, hakim sınıfların hiçbir rolü yoktur, ve bu direniş, proletarya önderliğinde, sömürgecilerle işbirliği yapan hakim sınıflara karşı da gelişmektedir. Günümüzde tüm halk kitlelerini kucaklayarak gelişen modern Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde, proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliği gerçekleştirilmiştir ve bu önderlik, mücadelenin doğru çizgide, çağdaş örgüt ve eylem yöntemleriyle gelişip zafere gitmesinin, mücadelede tüm halk kitlelerinin en geniş birliğinin yaratılmasının tek güvencesidir. İşçi-köylü temel ittifakını ve bu ittifak etrafında tüm yurtsever güçlerin ulusal kurtuluş cephesini yaratma yeteneğinde ve gücünde olan tek önderlik, proletarya-

önderliğidir. Bunu, ne sömürgecilerin işbirlikçileri durumunda olan feodal-kompradorlar ve ne de ortaya çıkış koşullarından dolayı reformist çizgiyi asla aşamayan küçük-burjuvazi gerçekleştirebilir.

Proletarya önderliğinde ve doğru bir çizgide gelişen Kuzey-Batı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde bugün devrimcilerin ve yurtseverlerin önündeki en önemli görev ve en başta gelen sorun, tüm yurtsever güçleri içinde toplayan bir Ulusal Kurtuluş Cephesi yaratmaktır. Böyle bir cephe, ulusal kurtuluş mücadelesini yürütmenin, tüm yurtsever halk kesimlerini bu mücadele içinde örgütlemenin, eğitmenin, birleştirip mücadeleye seferber etmenin temel biçimidir. Oluşturacağı çeşitli örgütlerle, halkı topyekûn örgütleyip birleştirebilecek olan cephe, halk savaşının dayanacağı temel siyasal güç, ve halkın kendini yönetmesinin temel aracı olacaktır.

Ulusal Kurtuluş Cephesinde birleşmek, her halkın mücadelesinde olduğu gibi, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesini de zafere götürecektir. Parça parça kaldıkça ve halkın tüm gücünün birleşik eylemini yaratmadıkça, mücadelenin zafer kazanması olanaksızdır. Ulusal Kurtuluş Cephesi, halkın ulusal değerlerini koruyup geliştirecek, her türlü aşiretsel ve mezhepsel bölünmüşlüğü yok edip ulusal birliği sağlayacak, halkın her alanda ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yaşamını örgütleyecek ve halkın tüm gücünü ulusal kurtuluş eyleminde birleştirecek tek biçimdir. Cephe, Kürdistan tarihinde tüm halkın birliğini ilk defa yaratabilen bir güç olarak, tarihi bir rol oynayacaktır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, halkın devrimci potansiyelini birleştirip, Türk burjuva yönetimine karşı mücadeleye seferber edeceğinden, Türkiye devriminin gelişmesi açısından da rolü tarihi olacaktır. Türk devletine karşı Kürdistan'da geliştirilecek devrimci savaş cephesi, Türkiye devriminin yürüyeceği ilk basamak olacak, ve burjuva egemenliğinin temellerine vurdukça, Türkiye devrimini geliştirecektir. Kürdistan'da sıkıştırılan Türk burjuva yönetimini, Türkiye'de devrim ile yıkmak mümkün olabilecektir. Böylece Ulusal Kurtuluş Cephesi, Kürdistan devrimini geliştirmenin temel örgütsel biçimi olduğu gibi, Türkiye devriminin de en önemli güçlerinden birisi olacaktır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, Kürdistan'ın en büyük parçasında, tüm halkı birleştirip ulusal kurtuluş mücadelesini geliştirerek, tüm Kürdistan'da ulusal kurtuluşun yolunu açacaktır. Halkın ulusal birliğinin yaratılmasında diğer parçalara örnek olacak ve Kürdistan'ın tüm parçaları arasında doğru bir ilişki biçimi geliştirerek, tüm devrimci halk potansiyelini, Kürdistan halkının düşmanlarına karşı birleştirmede önemli bir rol oynayacaktır.

Ortadoğu'da devrim ile karşı-devrim güçleri arasındaki mücadelelerin giderek keskinleştiği günümüzde, bölgenin stratejik yerinde bulunan Kürdistan'da oluşturulacak Ulusal Kurtuluş Cephesi, emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı açılmış bir savaş cephesi olarak, Ortadoğu halklarının kurtuluş mücadelelerine yeni bir atılım yaptıracaktır. Ortadoğu'da emperyalizmin geriletilmesi ve sosyalizm ve ulusal kurtuluş güçlerinin gelişmesinde oynayacağı çok etkin rol, dünya proletarya ve ulusal kurtuluş devrimlerine yapacağı katkı olacaktır. Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük temelinde birliğini yaratıp, onu temsil ederek, dünyanın bağımsız ve özgür halklarının bir üyesi haline gelmesini sağlayacaktır.

Dünyada emperyalizm ile devrim güçleri arasındaki mücadelenin iyice sertleştiği, bu sertliğin daha keskin bir biçimde Ortadoğu'ya yansıdığı, çeşitli odaklarında halk kurtuluş güçleriyle emperyalizm ve bölge gericiliğinin sıcak bir savaş içinde bulunduğu Ortadoğu'da, bu savaşın daha da şiddetlenerek tüm bölgeyi kucaklamaya doğru gittiği, bölgenin önemli bir noktasında bulunan Kürdistan'ın tüm parçalarında ulusal kurtuluşçu bir mücadelenin geliştiği, faşist Türk sömürgecilerinin Kuzey-Batı Kürdistan halkına karşı sömürgeci bir savaş yürüttüğü ve buna karşı halkımızın direniş gösterdiği günümüzde, tüm bu koşulların gereği olarak, açılan sömürgeci savaş halkımız, ulusal kurtuluş savaşıyla karşılamak için, bu savaşta yurtsever halk güçlerini birleştirmek için, Kuzey-Batı Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş cephesi oluşturmak, acil bir görev haline gelmiştir. Cephe dışında hiçbir birlik ve ittifak, günümüz koşullarında halkımızın mücadelesini geliştirecek ve saldırgan düşmanın karşısına dikecek temel bir araç olamaz.

Faşist Türk sömürgecilerinin dayatmış olduğu sömürgeci savaşa karşı, halkın devrimci savaşını çıkarmak için, yokedilmek istenen Kürt ulusal varlığını, koruyup geliştirmek için, bölünüp parçalanmış Kürdistan halkının, ulusal devrimci birliğini yaratmak için, bugün Kuzey-Batı Kürdistan'ın komünist, devrimci, yurtsever örgüt ve kişilerinin, tüm halk güç-

lerinin, bütün olanaklarını ve güçlerini ulusal kurtuluş mücadelesine vermek, ve bunun için Ulusal Kurtuluş Cephesi içinde birleşmek, en önemli ve ertelenmez gerevidir.

SİYASAL İLKE VE HEDEFLER

A- Kuzey-Batı Kürdistan toplumunun, ulusal bağımsız ve demokratik bir toplum haline getirilmesi için:

I. Kurtuluşun sağlanabilmesi için, halkın en geniş siyasal birliği ve bu temelde en gelişmiş askeri ve siyasal gücünün yaratılması. Bu nedenle:

1. Halkın siyasal birliğini gerçekleştirme araçları olarak köylü, gençlik, kadın, işçi, esnaf, vs. ulusal kurtuluş birliklerinin oluşturulması, ve bunların merkezi ve bölgesel düzeydeki Ulusal Kurtuluş Komitelerinde birleştirilmesi. Halkın topyekûn örgütlenmesinin sağlanması için bu örgütlerin her alanda yaygınlaştırılması.
2. Halkın kendini koruma ve milis teşkilatının oluşturulması, gerilla örgütlenmesinin geliştirilmesi ve halk ordusunun yaratılması.
3. Eylem alanında: Halkın temel gereksinmelerinden yola çıkarak ve kendiliğinden gelişme durumundaki kin, öfke ve protesto hareketlerinden miting, yürüyüş gibi daha ileri siyasal eylemlerin geliştirilmesi. Silahlı propaganda. Genel ve kısmi ayaklanmalar. Halk savaşının, basit gerilla biçimlerinden en gelişmiş biçimlerine kadar uygulanması.

II. Türk sömürgeciliğinin ve gerisindeki emperyalizmin Kürdistan üzerindeki her türlü egemenliğine son verilmesi. Bunun için:

4. Faşist Türk ordusunun işgalci varlığının, NATO ve ABD üslerinin ortadan kaldırılması.
5. Türk sömürgeci yönetiminin tüm sivil aygıtlarının tasfiye edilmesi.
6. Ekonomik sömürgeciliğin sona erdirilmesi, sömürgeci devlet tekellerinin tüm işletmelerinin kamulaştırılması.
7. Kürt dili ve kültürü üzerindeki zorla asimilasyona son verilmesi, sömürgeci eğitim sisteminin tasfiye edilmesi.
8. İşbirlikçi ve hain feodal-komprador kesimlerin ekonomik ve sosyal güçlerinin ortadan kaldırılması ve mal varlıklarının kamulaştırılması, toplumdaki tüm ortaçağ kalıntılarının tasfiye edilmesi.

III. Demokratik halk yönetiminde, ulusal bağımsız ve demokratik bir toplum kurulması. Bunun için:

9. Demokratik halk iktidarının kurulması yolunda bir ulusal meclis ve bu meclise dayalı bir halk hükümetinin teşkil edilmesi.
10. Sömürgeci devletin egemenliğindeki topraklarla hain toprak ağalarının elindeki toprakların milileştirilmesi. Bu toprakların, topraksız ve az topraklı köylülere mülkiyeti kamunun olmak üzere bedava dağıtılması. Bağımsız bir ulusal ekonominin kurulması.
11. Ulusal dil, kültür ve eğitimin geliştirilmesi için uygun tedbir ve kurumlaşmanın sağlanması.
12. Halkın çıkarına dayalı bir yargı sisteminin geliştirilmesi. Halk sağlığının korunması.
13. 8 Saatlik işgününün kabul edilmesi.
14. Halkın temel haklarının uygulanması: insan hakları, mülk edinme hakkı, medeni haklar, (genel seçim, demokratik özgürlükler, kadının özgürleştirilmesi ve kadınla erkek arasında eşitlik vd.).
15. Milli azınlıkların özgür gelişme haklarının tanınması.

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ - PROGRAM TASLAĞI

B- Türkiye için: KUKC, sömürgeci-faşist yönetime karşı sürdürdüğü ulusal kurtuluş mücadelesini, aşağıdaki ilkeler doğrultusunda bir Türkiye yaratmak için savaşı, devrimci ve demokratik güçlerle -çeşitli güçbirliklerinden anti-faşist birleşik direniş cephesine kadar- en sıkı bir dayanışma içinde gerçekleştirmekten yana olup; bunun, halkların çıkarına en uygun yol olduğu inancındadır.

1. Askeri-faşist yönetime karşı olunması. Bu yönetimin devrimle yıkılması.
2. Tekellerin, ekonomik ve siyasal alandaki hakimiyetlerinin ortadan kaldırılması.
3. NATO ve ABD ile olan antlaşmaların iptal edilmesi.
4. Devrimci-demokratik bir halk iktidarının kurulması.
5. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının kabul edilmesi ve bunun için özgür koşulların sağlanması.

C- Kürdistan'ın bütünlüğü ve diğer kısımları için:

1. Kürdistan'ın her parçasında ulusal kurtuluş mücadelesini, o parçadaki halkın öz gücüne dayalı olarak geliştirmek.
2. Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketleri arasında, her parçadaki hareketin genel içindeki yeri ve rolünün doğru belirlenmesi temelinde en sıkı daya-

nışmadan yana olmak, bunun için aktif çaba harcamak.

3. Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketlerinin, egemenliğinde bulundukları ülkelerin devrimci-demokratik halk güçleriyle-ulusların bağımsızlık, özgürlük ve her alanda hak eşitliği ilkesine bağlı olarak- emperyalizme ve yerli-gericiliğe karşı ortak bir mücadele cephesi içinde bulunmalarından yana olmak.

4. Kürdistan ulusal sorununun çözümü, egemenliği altında yaşanan ülkelerde devrimci-demokratik bir halk iktidarının kurulması stratejisine yakından bağlı olduğundan, böyle bir çözümün gerçekleşmesi için özel çaba harcamak.

5. Bağımsız, birleşmiş ve demokratik Kürdistan devleti sorunu, Kürdistan ve bölge halklarının devrimci mücadelelerinin çıkarlarına yakından bağlı olduğundan, sorunu bu temelde çözmeye çalışmak.

6. Başlıca görevi, ulusal sorunun çözümü için gerekli yasa ve ilkeler belirlemek olan ve süreç içinde KUYM rolünü oynayacak olan Kürdistan Ulusal Kongresini toplamak, günümüz koşullarında atılacak somut bir adım olup, böyle bir kongrenin Kürdistan'ın tüm yurtsever güçlerini kapsayacak biçimde toplanması ve sürekli kılınması için üzerine düşeni yapmaya çalışmak.

D- Ortadoğu ve uluslararası ilişkiler için:

I- Emperyalizm ve bölge gericiliğinin Ortadoğu'da yeniden kurup geliştirdiği karşı-devrimci bloka karşı, ulusal demokratik halk güçlerinin devrimci-ilerici blokundan yana olmak. Bunun için:

1. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimini, Ortadoğu halk devrimlerinin temel bir parçası olarak görmek ve bu rolüne uygun bir konuma getirmek.
2. Başta Filistin Devrimi olmak üzere, tüm Arap ve diğer Ortadoğu ülkelerinin ulusal demokratik güçleriyle halkların bağımsızlık, özgürlük ve ulusal eşitliği temelinde birlikten yana olmak; bu amaçla tüm güçlerle aktif devrimci çaba harcamak.

II. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimi, dünya sosyalist ve ulusal kurtuluş devrimlerinin bir parçası olduğundan; sosyalist ülkeler, işçi sınıfı ve demokratik güçlerle ulusal kurtuluş güçlerinin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm ve barış doğrultusundaki mücadeleleriyle aktif dayanışma ve ittifak içinde olmak.

Aralık 1981

ONBİNLER FAŞİST CUNTAYI LANETLEDİ

12 Eylül 1980 günü Türkiye ve Kürdistan halklarının başına bir kâbus gibi çöken, iki yıllık uygulamaları ile halklarımızı baskı, zulüm, işkence ve açlığın pençesinde ölüme mahkûm eden sömürgeci-faşist cunta yönetime el ko-
yusunun 2. yıl dönümünde onbinler tarafından lanetlendi.

Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, İsveç, Avusturya, İngiltere, Yunanistan, Danimarka, Libya ve Avusturalya'da Türkiye ve Kürdistanlı devrimci, demokrat ve yurtseverler, bulundukları ülke devrimci-demokratlarının da katılımıyla faşist cuntayı protesto, miting ve yürüyüşleri düzenlediler.

Faşizme karşı tek bir yumruk, tek bir ses ve tek bir yürek olup zulme, işkenceye, katliam ve sömürüye karşı kinlerini haykıran binlerce kadın-erkek, genç-ihtiyar mücadele azimlerini ve zafere inançlarını dile getirdiler.

Bu yıl, her zamankinden farklı olarak tüm Türkiye ve Kürdistanlı devrimciler, demokrat ve yurtseverler aralarında oluşturdukları eylem birliğinin bir sonucu olarak ortak yürüyüş ve mitingler düzenlediler. Bu açıdan faşist cuntaya karşı yapılan bu eylemlerin, halklarımızın yıllardır özlemine çektiği "sol güçlerin birlik ve beraberlikleri" açısından özel bir anlam ve önemi vardır. Yapılan ortak yürüyüş ve mitinglerin olgun bir hava içinde ve kısır çekişmelerden uzak geçmeleri ise olumlu bir diğer yöndür.

FRANKFURT EYLEMİ FAŞİST CUNTAYA İNDİRİLMİŞ BİR TOKATTIR.

Türkiyeli ve Kürdistanlı tüm anti-faşist güçlerin, Almanyanın çeşitli kentlerinden gelen taraftarlarının oluşturduğu 30.000 dolayında bir kitle, 11 Eylül 1982 günü Frankfurt'ta Türk-faşist cuntasını protesto için bir yürüyüş ve miting düzenledi. 2000 Alman anti-faşistinin de desteklediği eylem 11^{40'}da başladı ve 17^{00'}de sona erdi.

Yürüyüş boyunca kitle haykırdığı sloganlarla faşist cuntayı ve iki yıllık çağdışı uygulama ve katliamlarını lanetledi, mücadele azmini ve faşizme duyduğunu, öfkesini daha da biletti. Atılan sayısız slogan arasında en çok duyulanlar, "Kahrolsum askeri faşist cunta", "Yabancı düşmanlığına son", "Hoch die internationale solidarität (yaşasın uluslararası dayanışma)", "Biji Serxwebûn, Bimre kedxwari", "Mazlumlara ölmez", "Biji Partiya Karkerên Kürdistan", "Faşizme karşı omuz omuza", "Direniş Cephe'sinde birleşelim", "Metris, Diyarbakır, Mamak, zulmün kaleleri yıkılacak", "Tek yol devrim", "Yaşasın eylem birliğimiz" ... oldu.

Yürüyüş boyunca megafonlardan sömürgeci-faşist cuntanın iki yıllık baskı, zulüm ve katliamları anlatıldı. Devrimcilerin, emekçi halk kitlelerinin soylu direnişleri dile getirildi. Alman Hükümetinin cuntaya yaptığı yardımın ve yabancı düşmanlığının durdurulması istendi.

Miting alanında, devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra ilk konuşmayı DGB'ye bağlı Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı Eckart Spoo yaptı. Sol hareketin birlik içinde olmasından sevinç duyduğunu belirtten Spoo, Türk-faşist cuntasının ABD, Al-

manya ve NATO sayesinde ayakta durduğuna değinerek, Türk cuntasının demokrasiye geçiş sözlerinin aldatmaca olduğunu ve gerçek demokrasiyi emekçi halkın kendi elleriyle kuracağını ifade etti.

Daha sonra, 11 Eylül'ün aynı zamanda Şili'de faşist Pinochet cuntasının yönetime el ko-
yusunun 9. yıldönümü olduğunu belirten miting düzenleme komitesi, Türkiye halklarının Şili halkıyla dayanışma içinde olduğunu vurguladı.

Mitingi düzenleyen guruplar adına Türkçe ve Kürtçe olarak ortak bir konuşma yapıldı. Çeşitli ozanlar devrimci türküler söyledikten sonra Şili Devrimci Hareketi ve yürüyüş katılması, Alman Hükümetince engellenen sanatçı Yılmaz Güney'in göndermiş oldukları meşajlar okundu. Bunun ardından miting sona erdi.

11 Eylül Frankfurt yürüyüş ve mitingi faşizme karşı Türkiye ve Kürdistan halklarının verdiği soylu mücadelede ileri bir adımdır. Türkiye ve Kürdistan tarihinde devrimci güçler arasında gerçekleşen geniş boyutlu ilk eylem birliği olması bu eylemin önemini daha da artırmaktadır. Bu nedenle de yürüyüş kamuoyunda geniş etkiler yarattı.

★ ★ ★

Askeri faşist cuntanın 2. yılında Frankfurt'ta kitleler sömürgecilğe duydukları tepkiyi

bir kez daha dile getirdiler.

11 Eylül platformu birlik yolunda atılmış önemli bir adımdır.

10 Temmuz'da BIRKOM'un çağrısı üzerine; faşist cuntayı iktidarı gaspedişinin 2. yılında birlikte protesto edebilmek için, 20'nin üzerinde Türkiyeli ve Kürdistanlı örgüt arasında görüşmelere başlandı. Uzun ve yoğun süren tartışmalar sonucu ortak bir platform etrafında anlaşarak ortak protesto eylemleri yapılması kararlaştırıldı.

Bu çerçevede 11 Eylül'de (bazı ülkelerde 10 Eylül) faşist cuntaya karşı Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde yığınlar protestolarını yükselttiler.

Biz yapılan bu eylemlerin, bundan önceki eylemlerden ayrı olan yönüne ve siyasi muhtevasına geçmeden önce, platform tartışmaları sürecinde ortaya çıkan bazı yanlış anlayışlara dikkat çekmek istiyoruz.

Bilindiği gibi, Türkiye Devrimci-Demokratik güçleri ile Kürdistan'ın Ulusal Kurtuluş güçlerinin oluşturduğu FKBDC (Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi)'nin kurulmasına paralel olarak hızlanan birlik ve cephe üzerine tartışmalar Avrupa'da da yoğunluk kazandı.

Birlik ve cephe üzerindeki tartışmaların yoğunlaştığı günümüzde vurdusında örnek bir adım teşkil eden BIRKOM, cuntayı 2. yılında Avrupa'da güçlü bir biçimde protesto edebilmek için tüm Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci ve demokrat güçleri tek bir platform etrafında birleşebilmek için görüşmelere çağırdı.

Bu çağrı kısaca, böyle bir düşüncenin gerçekleşemeyeceği şeklinde çeşitli eleştirilere uğradı. Ancak bu eleştiri sahipleri, kitlelerin birlik talebinin ağır basması karşısında tartışmalara katılmak zorunda kaldılar.

Bizde ise böylesi bir şeyin zorunlu olduğu, geçmişte atılmış olan eylem birliği adımlarını daha da ileri götürmek ve eylem birliğinin en geniş devrimci demokrat güçleri kapsamayı gerektirdiği düşüncesi hakimdi.

Ama, 11 Eylül pratiği BIRKOM'un düşüncelerini doğruladı. "Olmaz", "imkânsız" diye eylem birliğini kendi anlayışları çerçevesinde, bazı güçleri dışlayarak gerçekleştirmek isteyen dar ve faydacı anlayışlar 11 Eylül gerçeği karşısında neye uğradıklarını anlayamadılar.

Yine 11 Eylül pratiği istenilirse en geniş katılımcı eylem birliklerinin, hatta onun da ötesinde en geniş devrimci-demokrat güçleri kapsayan cephe birliğinin gerçekleştirilebileceği gerçeğini bir kez daha doğruladı. Tabii bu konuda dar ve faydacı anlayışlar terk edilir, birlik doğrultusunda sorumlu ve ciddi çabalar içine girilirse. Ancak pratik, bunun henüz belli bir süreci kapsayacağını gösteriyor. Bu, bazı güçlerin hem kendilerini, hem de kitlelerini böylesi bir gerçeğe hazırlamaları açısından da gerekli.

Tartışmalar sırasında ortaya çıkan bir takım olumsuzluklara genel bir biçimde de olsa değinmeyi gerekli görüyoruz. Çünkü kitleler tartışmalar sürecini yakından izleyememiş olsalar da, genel anlamıyla bu konuda bazı kronikleşmiş anlayışların tavrını bilmeleri gerekir.

Kısaca özetlersek: bazıları kendi ilkesizliklerini eylem birliğine de bulaştırmak istediler. Bundan dolayı da eylem birliklerinin siyasi anlamını ve önemini ya küçümseme ya da kavrayamamadan doğan, sadece hedef konusunda anlaşıp, hedefe yönelik mücadele biçimlerinin çerçevesini çizmeye gerek duymayan bir eylem birliği önerisinde bulundular. Çünkü bu anlayışlar böylesi sorumluluk gerektiren eylem birliklerinden yana değillerdi. Ama gerçekte eylem birliği; bir hedefe karşı mücadele etme konusunda birleşen güçlerin, mücadelenin biçimine ve özüne ilişkin birbirlerinin ortak davranabileceği bir zemin üzerinde, yani bir çerçeve içerisinde hareket edebilmeleridir.

Ama bu olgu kolay hazmedilir birşey olmadığından, kimilerince "cuntayı protesto fikrinde bir olalım ve yürüyelim", "bloklar biçiminde davranılsın" ya da "propaganda ve ajitasyon özgürlüğümüz kısıtlanamaz" tarzında çarpıtılmaya çalışıldı. Bize göre, her iki anlayış da yanlıştır. Biz ne hareket tarzımızın çerçevesinin belirlenmemesi ilkesizliğini, ne de eylem birliği içerisinde yer alan çeşitli güçlerin siyasi düşüncelerini hiçe sayan sınırsız propaganda ve ajitasyon özgürlüğü, saygısızlığını göstermeyeceğiz ve bu anlayışlara da aradıkları fırsat vermeyeceğiz. Tek ve doğru anlayış 11 Eylül ile doğruluğu kanıtlanan BIRKOM'un tavrıdır.

Platform tartışmaları sırasında umduğunu bulamayan HK imzasını geri çekti. Eylem birliğinin gerçekleştiği güne kadar kendi ayrı yürüyüş niyetini gerçekleştirmek için sürekli fırsat kolladı ve hatta, tartışmadan bazı güçleri kopararak Köln'de ayrı bir yürüyüş yapma niyetini çağrı biçiminde açığa da vurdu. Niyetini Devamı Sayfa: 8'de

ORTADOĞU'DA, TÜRKİYE'DE VE KÜRDİSTAN'DA MEVCUT DURUM, MUHTEMEL GELİŞMELER VE DAYATAN GÖREVLER

İsrail'in Lübnan'a saldırısından sonra Ortadoğu dengesinde köklü değişiklikler beklenmektedir. Gerek emperyalizm ve işbirlikçilerinin geliştirmek istedikleri karşı-devrimci blok; gerekse anti-emperyalist blok açısından, her bakımdan yeni durumlar sözkonusudur. Mevcut statükoyu ne emperyalizm, ne de devrimci güçler çıkarlarına uygun bulmamakta, değiştirmeye çalışmakta ve bu anlamda mevcut dengenin bugün, son derece nazik bir noktada geçtiği görülmektedir. Bu durum karşısında devrim ve karşı-devrim güçleri, yeni değerlendirmeler yapmakta, geleceğe yönelik yeni ve daha net stratejik yaklaşımlar geliştirmeye çalışmakta, geçmişte başarısızlıklara yolaçan nedenleri değerlendirek gelişme sağlayabilmek için yeni taktik yönelimler içine girmek zorunda kalmakta, böylelikle de gelecekte dengeyi kendi lehlerine çevirebilmek için yoğun bir mücadeleyle girişme gereğini duymaktadırlar.

Bölgemizde denge bugün, her zamankinden daha hassas bir noktaya gelip dayanmış bulunmaktadır. Yani, dünya çapındaki gelişmelerin merkezi haline gelen bölgemizde, dengenin hızla değişebileceği koşulların olgunlaşması sözkonusudur, ve birçok gözlemci bunu rahatlıkla görebilmektedir. Bölgemizdeki bu durumun uzun süre devam etmeyeceği, dengenin yakın bir gelecekte şu veya bu biçimde değişeceği hemen herkesce bilinmektedir. Bu bakımdan gelişmelerin derinliğine incelenmesi geleceğe yönelik faaliyetlerimizin geliştirilmesi açısından büyük önem taşımakta, özellikle Ortadoğu halk güçlerinin, bu durumu tüm yönleriyle değerlendirmeleri büyük zorunluluk arz etmektedir. Özellikle geçmişin kısır anlayışları ve bu temeldeki mücadele ve örgütlenme pratikleri gelişmeleri karşılamaya yetmemekte, geleceğe yönelik mücadele ve örgütlenmeler doğru bir anlayış temelinde ve sağlıklı bir şekilde gündemleştirilemediğinden sıkıntılar ve sancılar kendisini daha da fazla hissettirmektedir. Bu durumdan kurtulmak ve bölgemizde geleceğe yönelik, daha güçlü devrimci direniş ve dayanışma öğeleri geliştirmek için, günümüzdeki durumun köklü bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Hangi ülkede ve hangi örgüt olursa olsun, bu değerlendirmeyi yapmak zorunladır. Çünkü ne kadar gelişmiş olursa olsun, bir örgütün, yalnız kendi özgül koşullarını değerlendirmesi temelinde yükselteceği mücadele kısır kalmaya ve yenilgiye uğramaya mahkumdur. Geçmişte ortaya çıkan birçok örnek yanında, bu konudaki en son örneği teşkil eden Filistin Direniş Hareketi, bunun en açık kanıtıdır. Büyük acılara ve kayıplara malolan bu örnekleri bir daha yaşamamak için, günümüz gerçeklerine uygun, doğru bir anlayış mücadeleye hakim kılmak, gelecekteki başarıların da zorunlu bir koşulu'dur. Bu anlayışla günümüz Ortadoğu'sunun kısa ve özlü bir değerlendirmesini yapmak, genel bilgilenmenin ötesinde, devrimci görevlerimizi daha iyi kavramak ve devrimci mücadeleyi daha da geliştirmek, mevcut anti-emperyalist ilerici güçler arasında, daha iyi bir dayanışma sağlamak; ve başarılarla dolu bir geleceği yaratmak için, zorunludur.

A - KISA BİR TARİHSEL YAKLAŞIM

Günümüz Ortadoğu'sunun denge durumunu kavrayabilmek için yakın geçmişe bir göz atmak ve özellikle; dengenin şekillenmesinde yakın döneme kadar etken olan sosyal ve siyasal güçleri yeniden değerlendirmek gerekmektedir.

II. Emperyalist savaştan sonra meydana gelen dünya çapındaki gelişmelerin Ortadoğu'ya yansımaları, kendine has özellikler taşımaktadır. Tarihsel ve toplumsal koşulların elverişsizliği nedeniyle;

dünyanın birçok bölgesinde görülen radikal türdeki ulusal demokratik gelişmeler, Ortadoğu'da köklü bir tarzda gelişemedi. Çin-Hindi'nde ve Afrika'da, sömürgeciliğe karşı radikal ulusal kurtuluş mücadelelerine yönelindiği ve önemli başarılar sağlandığı halde; bölgemizdeki klasik sömürgecilik adeta kendiliğinden çekilmiş ve yerine bıraktığı işbirlikçi yönetimler vasıtası ile bölgede emperyalizmin çıkarları doğrultusunda yeni bir statüko yaratmıştır. Özellikle II. Dünya Savaşı'na kadar bölgemiz üzerinde etkili olan İngiliz ve Fransız emperyalizmi, II. Dünya Savaşı sonrasında klasik sömürgecilik sistemi genel olarak sona erdiğinde ve bu tip bir sömürgeciliği sürdüremeycekleri gerçeği ortaya çıktığında, kendileri için en elverişli yol olarak, Ortadoğu'da işbirlikçi yönetimleri başa geçirmeyi görmüş, ve denebilir ki tutumları ile ABD emperyalizmi tarafından daha sonra geliştirilen yeni-sömürgeciliği anlayış olarak Ortadoğu'da daha o zaman uygulamaya koymuşlardır. Bu güçler klasik bir sömürgeciliği zorla ayakta tutmak yerine, mevcut feodal-komprador güçleri başa geçirip, bunları kendine bağlayarak oluşturdukları bir denge ortamında Ortadoğu'daki çıkarlarını sürdürmeye çalışmışlardır. Öte yandan toplumsal yapıda hüküm süren gerilik, yüzyıllardan arta kalan ve özellikle de 19. yüzyıldan beri emperyalizmin zorla ayakta tuttuğu feodal durgunluk fazla aşılamadığından, ancak sınırlı olarak komprador nitelikte bir burjuva sınıfı gelişebilmiş, bundan ötürü de toplumda köklü değişiklikleri yaratmaya aday modern sınıfsal gelişme oldukça zayıf kalmıştır. Özellikle sanayi proletaryasının gelişimi son derece sınırlı; gelişmiş sınıflar daha çok feodaller, feodallerden türeyen komprador ve küçük-burjuvazi'di. Çıkarları radikal bir devrimde yatan modern toplumsal güçler henüz yeterince oluşmadıklarından, halk güçleri objektif olarak çok zayıf bir durumda bulunuyor, subjektif yönden ise kopkoyu bir bilinçsizlik hüküm sürüyordu. Bu nedenle II. Dünya Savaşından sonra, bölgemizde, köklü devrimci dönüşümler sağlanamadı.

Türkiye örneğinde de görüldüğü gibi, bölgemizde, çok sınırlı olarak ortaya çıkan ilerici güçler, daha çok küçük-burjuvazi ve ticaret burjuvazisinin bazı kesimlerinden kaynaklanıyordu. Millî burjuvazinin çok zayıf olması, küçük-burjuvazinin karmaşık yapısı, emperyalizmin ve feodal sosyal yapının bölgeye hakim olması, bu sınıfların oynadığı devrimci rolün çok cılız kalmasına yolaçıyordu.

Burjuva devrimlerinin bölgede bu güçlerin eliyle geliştirilmesinin olanakları, 20. yüzyılda son derece kısıtlıydı. Özellikle Ekim Devriminden sonra, burjuva devrimleri tarihsel anlamda da sona ermiş, dünya çapında burjuva devrimlerinde, proletaryanın öncülük şartları doğmuş ve bu durum burjuva önderliği daha başından, gericiyle emperyalizmle uzlaşmaya götürmeye başlamıştır. Ancak başta proletarya olmak üzere emekçi sınıfların hareketi son derece sınırlı olduğundan, ticaret burjuvazisi ile küçük-burjuvazinin belli dönemlerde çok sınırlı bir anti-emperyalizme yöneldiği ve ortaçağdan kalma yapıyı üstten dönüşüme uğratmaya çalıştığı görülmüştür. Türkiye'de Kemalizm, bunun ilk örneğini sunmuştu. Buna benzer, ancak ondan daha radikal bir eğilim 1950'lerden sonra Ortadoğu'nun geniş bir bölümünde ve özellikle de Arap aleminde hızlı bir biçimde gelişmeye başlamış, 1970'lere doğru ise bu radikal küçük-burjuva ulusal demokratik eğilim hakim duruma gelmiştir. Baas ve Nasırcı hareketin sosyal temeli budur.

Kısaca, II. Dünya Savaşından sonra bölgemizde oluşan denge ve dengenin sosyal dayanakları; bir yanda emperya-

lizmle bağımlılık ilişkileri içinde oluşan feodal ve komprador burjuvazinin işbirlikçi kanadı, diğer yanda zayıf bir sosyal muhtevadan kaynaklanan sınırlı bir anti-emperyalist ve anti-feodal niteliğe sahip ulusal devrimci güçler biçimindedir.

Denge bu yıllarda daha çok, emperyalizm ve işbirlikçilerinden yana bir durumdaydı. 1960'larda, en açık ifadesini CENTO teşkilatında bulan bölgesel gerici güçlerin bu merkezileşmesi yanında, devrimci güçlerin durumu son derece zayıftı. Türkiye'de işbirlikçi Demokrat Parti yönetimi işbaşında bulunmakta, İran'da emperyalizmin en güvenilir jandarması Şahlık hüküm sürmekte, Arap aleminde emperyalizmin böl ve yönet politikası sonucu oluşmuş işbirlikçi monarşik rejimler çoğunlukta idi. Emperyalizmin lehine olan bölge dengesini devrimci güçler lehine değiştirecek sosyal gelişmeler henüz zayıf olduğundan, radikalizm tek başına son derece zayıf bir rol oynayabilmekteydi. Özellikle Mısır'da Nasır Hareketi; anti-emperyalist, anti-siyonist doğrultuda sınırlı da olsa belli gelişmeler kat edebilmişti, ama ABD emperyalizminin yoğun desteğindeki İsrail siyonizmi, Mısır'ın önderlik etmeye çalıştığı Arap Ulusal Hareketi'nin başına belâ kesilerek, bu gelişmeyi önlemeye çalışmıştır. Emperyalizmle sıkı bir işbirliği içindeki diğer gerici rejimler de, Arap Ulusal Hareketi'nin birlik ve demokrasi doğrultusundaki gelişmesini engellemek için sürekli bir çaba sarfetmişlerdir. Buna rağmen 1958'de Irak ulusal demokratik bir devrim yaşıyor, yine Cezayir'de klasik Fransız sömürgeciliğine karşı bir devrim geliyordu. Ama bu devrimler başlarındaki millî ve küçük-burjuva sınıfların tutarsızlığı yüzünden bir türlü istenilen sonuca gide-memişlerdir. Bu hareket, anti-emperyalist mücadelede önemli gelişmeler sağlamakta birlikte dengenin emperyalizm aleyhine bozulmasına yetmemekteydi.

Ancak, özellikle 1960'ların ortalarından itibaren, emperyalizme karşı yeni güçler uyanmış ve devreye girmiştir. Başta Filistin Direniş Hareketi olmak üzere, Türkiye'de, İran'da ve tüm Arap aleminde yeni nitelikte bir bilinçlenme ve örgütlenme faaliyeti, kendini duyurmaya başlamıştır. Türkiye'de yeni bir sol hareketin ortaya çıkması ve gelişmesi daha çok bu yıllara rastlamaktadır. İran'da da Şahlığa karşı buna benzer bir gelişme sözkonusu olmuş, Arap aleminde Baas ve Nasırcı hareketten ayrı bir sol hareket gelişmiştir. Türkiye'de daha çok Dev-Genç, İran'da Halkın Fedaileri, Arap aleminde Halk Cephesi, Güney Yemen'de devrimi başarıya götüren Sosyalist İşçi Partisi, yeni güçlere örnek teşkil etmektedirler. Bu yıllardan itibaren burjuva ulusal radikal güçlere ilave olarak, giderek sosyalist nitelikli ve sola daha da açık olan modern güçlerin doğuşuyla 70'lere doğru emperyalizme karşı mücadele, daha geniş güçler tarafından geliştirilmeye başlanmıştır. Toplumsal yapıdaki gelişmeye bağlı olarak bu dönemde özellikle proletaryada ve giderek köylülüğün toplumsal yapısı ile burjuva katlar arasında belli bir gelişme sözkonusudur. Bu gelişme, emperyalizmin yeni-sömürgecilik politikaları ve uygulamaları temelinde ortaya çıkmıştır. Bu güçlerin politik hareketi daha çok 70'li yıllara gelindiğinde yoğunluk kazanmış ve bölgemizde, Filistin direnişi bu anlamda en fazla gelişme kaydeden ve tarih sahnesine; emperyalizmi en çok uğraştıran radikal güç olarak girmeye başlamıştır. Birçok ülkede bu temelde benzer gelişmeler ortaya çıkmış, sola açık, hatta marksist-leninist gruplar gelişmiş, yerel gericiliğe karşı daha radikal, anti-emperyalist hareketler ortaya çıkmıştır. Bu anlamda bölgede yeni güçlerin uyanışından ve devreye girişinden söz etmekteyiz. Arap aleminde, elverişli ko-

numlarından ötürü; küçük-burjuva radikalizmi ilerici nitelikte roller oynamaya devam etmiş, özellikle Libya'da ve Suriye'de ilerici anti-emperyalist nitelikte yönetimlerin işbaşına gelmesiyle, bu alandaki gelişmeler daha da hızlanmıştır. Arap alemindeki bu gelişmelerin bir ürünü olarak Cezayir, Suriye, Libya ve sosyalist bir doğrultuda devrimi derinleştirme durumunda olan Güney Yemen ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında daha radikal bir eğilimi temsil eden birleşik bir Direniş Cephe'si doğmuştur. 1970'lerde İran'da Şahlığa karşı mücadele hızlanırken, Türkiye'de de sola açılmada büyük bir gelişme sözkonusu olmuş, devrimci güçler maddi bir güç haline gelerek toplumsal ve politik uyanış ve örgütlenme alabildiğine hızlanmıştır. Yine Afganistan'da gelişmeler hızlanmış, monarşinin devrilmesiyle devrimci hareket büyük bir ivme kazanmıştır. Bu bakımdan 80'li yıllara doğru geldiğimizde, bölgemizde 60'lar da emperyalizm lehine son derece güçlü olan dengenin, hızla aşılmaya, devreye giren yeni güçlerle takviye edilen bölge ilerici güçlerinin daha hızlı bir gelişme içine girerek dengeyi emperyalizm aleyhine bozmaya başladıkları görülmektedir. Bugün emperyalizm açısından eski statükonun artık yetmediği, ancak yeni bir statükonun da henüz yaratılmadığı, yine devrim güçlerinin eski statükoyu önemli oranda aştıkları ama henüz kendi lehlerine uygun ve kendilerinin önderliğinde yeni bir durumu da yaratamadıkları, her iki gücün de bunu yaratmak için çok büyük çaba harcadıkları bir durum sözkonusudur. 80'lere doğru geldiğimizde ve 80'lerde durum budur.

GÜNÜMÜZDE ORTADOĞU'DA DURUM

Bu yıllarda Ortadoğu bölgesinde emperyalizm ve ona bağımlı güçler, genelde ağır basmaktadırlar. Birçok ülkede başını küçük-burjuva ulusal devrimci-demokratik muhalefetin çektiği bir devrimci kamp ve bu temelde ortaya çıkan çeşitli devrimci gelişmeler sözkonusudur. Ama dengeyi emperyalizmin aleyhine köklü bir biçimde bozacak olan halk güçlerinin etkinlikleri, oldukça zayıftır. Bu nedenle emperyalizmin, Türkiye'de, İran'da ve Arap alemi de dahil birçok ülkede ve somut olarak da Filistin direnişinde görüldüğü gibi, küçük-burjuva önderlikle muhalefeti rahatlıkla ezebileceği ve bu temelde dengeyi rahatlıkla kendi lehine döndürebileceği bilinmelidir.

Özellikle son İsrail saldırısından sonra birçok güç adeta tarihsel gelişmenin, tersine doğru işlemeye başladığı korkusuna kapılmıştır. Emperyalizmin azgın saldırı gücü olan İsrail siyonizminin nasıl olup da işgal ve istila hareketini bu kadar hızlı bir biçimde geliştirebildiğini, bölge üzerinde emperyalizm lehine bu denli hızlı bir gelişmeyi sağlayabildiğini düşünmekte; sosyalist ülkelerle bölge ulusal kurtuluş hareketlerinin neden yetersiz kaldığını sormakta, emperyalizmin saldırılarının nerede duracağını, ona hangi güçlerle karşı konulacağını, emperyalizmi durduracak temel güçlerin hangileri olduğunu, bu güçlerin nerede, nasıl ortaya çıkarılacağını hesaplamaya çalışmaktadırlar. Tüm bu sorulara iyi bir biçimde karşılık vermek; önümüzdeki dönemde bölgemizi bekleyen gelişmelerin açıklanması açısından hayati bir öneme sahiptir.

Son İsrail saldırısıyla açıkça ortaya çıkmıştır ki mevcut denge içinde ilerici ve devrimci güçlerin durumu son derece yetersizdir. Emperyalizm ve işbirlikçisi güçler, daha güçlü, daha tecrübeli ve amaçları doğrultusunda daha rahat hareket e-

debilmektedirler. Buna karşılık sosyalist sistem ve müttefikleri, emperyalistlere oranla yetersiz, zayıf ve dengeyi kendi lehlerine değiştirmekten uzaktırlar. İsrail siyonistleri son girişimleriyle, emperyalizm lehine güçlü gelişmeler sağladıklarını avaz avaz bağırırmaktadırlar. Nasırcı hareketin merkezi olan Mısır'ın, işbirlikçileri tarafından alçakça emperyalizme teslim edilmesinin ardından şimdi de Lübnan emperyalizme bağımlı, gerici faşist bir yönetim altına alınmaya çalışılmaktadır ve bu konuda önemli başarılar kaydedildiği görülmektedir. Bununla da yetinilmemekte, işbirlikçi Arap rejimlerinin de çabalarıyla Camp-Dawid süreci daha da geliştirilerek, birçok ülkeyi kapsamına alacak şekilde bölgenin tüm direniş noktaları tek tek düşürülmeye çalışılmakta ve bölgede, Latin Amerika'dakilere benzer kara faşist yönetimlerin egemen olduğu bir dönem başlatılmaya çalışılmaktadır. Emperyalizmin bu konuda elde ettiği başarılar hiç de küçümsenemez.

Açıktır ki emperyalist sistem, günümüzde yoğun bir bunalım içindedir. Ekonomik, sosyal, siyasal vb. birçok alanda bunalımın sınırları had safhaya ulaşmıştır. Emperyalizmin günümüzde yaşadığı bunalımın 1940'lardan beri yaşanan en yoğun bunalım olduğu belirtilmekte, mevcut bunalımın 1930'lardaki bunalımdan bile çok derin olduğundan bahsedilmektedir. 1980'li yıllarda yaşadığı derin bunalımların bir sonucu olarak emperyalizm kendi içinde iç gericiyi hızlı bir şekilde geliştirmiş, sosyalist sisteme karşı her bakımdan bir saldırı süreci içerisine girerek, ekonomiden askeri alana kadar, her alanda tehditlerini arttırmıştır. Emperyalizm, yumuşama ve barış içinde bir arada yaşama yerine sertlik ve baskı politikasına yönelmiştir. 1980'li yıllarda başlattığı saldırı politikası nedeniyle ulusal kurtuluş hareketlerini azgın faşist yönetimlerle boğmaya her zamankinden daha fazla çalışmakta, içte ise işçi sınıfı hareketlerini ezmek için elinden gelen herşeyi yapmaktadır.

Dünya çapındaki bütün bu gelişmeler güçlü yankısını Ortadoğu bölgesinde bulmuş; özellikle İran'da devrimden sonra bölgedeki en güçlü kalesini kaybetmesi, Türkiye'deki devrimci-demokratik muhalefetin hızlı gelişimi ve Afganistan'da ortaya çıkan durumdan alabildiğine ürken emperyalizm Reagan yönetimi gibi azgın karşı-devrimci bir kliği işbaşına geçirerek, başta Ortadoğu'da olmak üzere, dünyanın birçok bölgesinde karşı-devrimci dayatmaların koşullarını yaratmış ve özellikle Ortadoğu'da karşı-devrimci bir blok geliştirmek için, büyük çaba sarfetmiştir. Bir yandan da özellikle Türkiye'de 12 Eylül faşist darbesini yaptırarak, öncelikle kendisi için çok önemli olan bu ayağı sağlamla almayı amaçlayan emperyalistler, Afgan gericilerini örgütlendirip seferber ederek ve Pakistan'daki askeri-faşist yönetimi güçlendirerek, Afganistan'daki devrimci gelişmeleri durdurmak istemiş, İran'daki devrimci gelişmelere müdahale ederek halk hareketini tasfiye etmek için sayısız darbe denemelerine girişmiş ve son olarak da Saddam kliğini İran üzerine saldırtmıştır. Sovyetlerin Afganistan'a girmesiyle burada meydana gelen ilerici gelişmelere karşı Pakistan'ı da gündemleştirerek, askeri cuntayı kendi planlarını uygulamada güçlü bir mihrak haline getiren emperyalizm, Türk faşist cuntasıyla birlikte bu yönetimi de bölgedeki çıkarlarını korumada İran devrimine ve bölgedeki diğer gelişmelere karşı kullanmaktadır. Türkiye'deki durumu, 12 Eylül'le kuvvetlendirdikten sonra hemen ardından Ekim 1980'de Irak İran'a saldırtılmış, İran devrimi boğulmak istenmiştir. Bunun için de çeşitli planlar geliştirilmiş; ve Saddam kliği bu planın bir gereği olarak özellikle İran içindeki bazı güçleri kullanmak; İran Kürdistanı'ndaki KDP'nin yönetici kesimi ile Beni Sadr'ı kendine alet

etmek istemiştir. Hatta, Sadık Kutbizade'nin son darbesi bile bunun bir parçasıdır. Humeyni'ye karşı bu sert girişimler aslında İran'daki anti-emperyalist mücadeleyi kesmek içindir. İran'da rejimin durumu ne olursa olsun, bunlar daha çok emperyalizmin lehine bir durum yaratmak ve emperyalizmden kopan bu halkayı yeniden tamir etmek için yapılan komplo girişimleridir. Ve bunları hayata geçirmede Saddam yönetimine temel bir rol yüklenmiştir.

Emperyalizmin Suriye rejimi üzerine yönelmesi olayı da buna benzemektedir. Suriye rejimini, 78-79'lardan bu yana geliştirmeye başladıkları terör olaylarını, suikast ve komploları geçtiğimiz yıl doruk noktasına ulaştıran Müslüman Kardeşler örgütü vasıtasıyla devirmek istemiştir. Suudi, Ürdün ve Irak'la işbirliği halinde birçok suikast yapan bu hareket; bir yandan ordu içinde darbe yaparak, diğer yandan Hama ve Halep'te ayaklanmalar düzenleyerek rejimi düşürmek istemiş, İsrail'in saldırısından az önce yapılan bir darbe ile bu yönetimi ortadan kaldırmaya çalışmıştır.

Ancak, emperyalizmin 82'lere gelindiğinde planladığı bu hedeflerin hepsine ulaştığı söylenemez. Bu hedefler sınırlı olarak başarılsa bile, emperyalizmin planlarının daha şimdiden ters tepmeye başladığını görmekteyiz. Emperyalizm tarafından planlanan 12 Eylül faşist darbesinin Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci-demokratik muhalefeti ezerek, Türkiye'yi emperyalizmin bölgedeki planlarını uygulamaya hazır bir güç haline getirme biçimindeki hedefleri, özellikle bölge direniş güçleriyle gereken köprüleri kurmuş olan Kürdistan'daki ulusal direniş savaşı ve ona önderlik eden PKK'nin bu süreçten güçlü olarak çıkmasıyla boşa çıkarılmıştır. Bunu sezen cunta, diğer nedenlerin yanında bir de bu nedenle ömrünü 89'a kadar uzatmış ve bunun gerekçesi ni cuntanın başı açıkça şu kelimelerle ifade etmiştir: «Terörizm her an ortaya çıkabilir, o meşhur örgütler her an patlak verebilirler, uyanık olmalıyız, savaşı devam ettirmeliyiz». Bu sözlerin altında yatan derin gerçek budur. Açık ki, devrimci kuvvetler tam yenilmemiştir ve savaş sürecektir. Ancak emperyalizmin en güçlü jandarması olarak olağanüstü tahkim edilmiş bulunan Türk ordusu, daha çok Ortadoğu'daki ilerici ve devrimci gelişmelere karşı hazır bir duruma getirilmiştir. Saddam rejiminin İran'a saldırısının büyük bir fiyaskoyla sonuçlandığı ve giderek ters teptiği bilinmektedir. İran rejimi yıkılması şurda kalsın, daha da güçlenmiştir. Emperyalizm tarafından Suriye'ye karşı düzenlenen ve özellikle Ocak, Şubat ve Mart aylarında bir de bu nedenle götürülmek istenen darbe girişimi ve komploların hiçbirisi başarıya ulaşamamıştır.

Suriye üzerindeki planları yürütmeyen emperyalizm, bu emellerinde ısrar etmiş, Golan'ı İsrail'e işgal ettirerek, yönetimi zayıf düşürmeye çalışmış ve çalışmaktadır. Camp-Dawid planının iflas etmesinin bir sonucu olarak, Sedat tasfiye edilmesine rağmen, Mısır'da muhalefet gelişmiş ve yer yer ayaklanmalar ortaya çıkmıştır. Yine Amerikan emperyalistleri, tüm baskı, tehdit ve komplolara rağmen, Libya'ya boyun eğdirememiş, Etopya, Libya ve Yemen'in fazla etkin olmasa da birlikte hareket etmelerini önleyememiştir.

Bütün bu anlatılanlardan da açıkça anlaşılacağı gibi, emperyalizm 82'de öngördüğü hedeflere tam olarak ulaşamamıştır. Bu arada 82'nin başlarına denk getirilmiş olan Fahd planının da yürümediğini belirtmek gerekir. Uzlaşıcı küçük-burjuva önderliğin Filistin sorununun çözümü için sarıldığı bu plan da reddedilerek suya düşmüş, Suriye'de geliştirilen darbe girişimi ise bu sonuca bağlı olarak düzenlenmiştir. Geçerken belirtelim ki bu plan aynı zamanda Türkiye'nin,

Pakistan'ın ve diğer işbirlikçi güçlerin de benimsediği bir plandı.

Ortaya çıkan bu gerçekler karşısında emperyalist planın yürütülmesinde en belli başlı görev İsrail'e düşüyordu. Emperyalizm adına yapılan bütün komplolar ve darbeler istenilen sonuca ulaşmayınca, açık ki İsrail terörüne başvurmaktan başka bir yol kalmamıştı. İsrail ise bunun için en uygun zemini yakalamıştı. İran-Irak savaşı başta olmak üzere Arap alemi, Türkiye vb. birçok ülkedeki durumdan ötürü bölgede ve hatta dünyada İsrail saldırısı için çok elverişli bir zemin vardı. Lübnan'daki kargaşa ise böyle bir saldırıyı her an gündeme getirebilecek özellikteydi. İsrail, böyle kararsız bir dönemde bu zemini alabildiğine kullandı. Saldırı özünde bölgede emperyalizm lehine bir istikrar yaratmayı amaçladığı halde, görünüşte tümüyle Filistin direnişinin önder gücü olan FKÖ'ye yöneltildi. Lübnan'ı da Camp-Dawid süreci içine alma, Suriye'yi zayıf düşürme, Saddam'ı kurtarma ve böylece emperyalizmin diğer hedeflerine ulaşmak için geliştirilen bu hareket, FKÖ'nün darbe yiyerek, askeri gücünü önemli oranda kaybetmesi, Lübnan'daki zayıf direnişi eskiye oranla daha da zayıflatması nedeniyle -Lübnan'daki merkezi faşist tip-te bir yönetimi bütünüyle işbaşına getirmese de- kısmen de olsa başarılı olmuştur.

Görüldüğü gibi, son İsrail saldırısı, yalnız Lübnan'a ve Filistin direniş hareketinin ezilmesine yönelik bir hareket değil, bölgede emperyalizm yanlısı bir dengeyi daha hızlı bir biçimde kurabilmek, mevcut direniş noktalarını daha da zayıflatılabilmek, emperyalizm açısından çok önemli olan bölgemizde, statükoyu onlar lehine daha da güçlü kılabilmek için, Filistin direniş hareketinin şahsında, özünde bölgedeki tüm anti-emperyalist ilerici ve devrimci gelişmelerin boğazlanmasına yöneliktir. Aslında Lübnan'da ve Beyrut'ta Filistin direniş güçlerine indirilen bu darbe tüm bölgede emperyalizm lehine, faşist rejimlerden örülü kara bir düzeni başlatmak için atılmış bir adımdır. Bu adımın sadece Beyrut'la ve Lübnan'la sınırlı kalmayacağı ve giderek tüm bölgede yaygınlaştırılmaya çalışılacağı açıktır. Uluslararası karşı-devrimci bir darbe hareketi olarak İsrail işgalinin amacı, ilk etapta Filistin direniş hareketiyle, Lübnan ilerici-devrimci güçlerini ve giderek tüm bölge ilerici-devrimci güçlerini ezip, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ekonomik ve sosyal gelişmesinin bir ürünü olarak ortaya çıkan faşist rejimleri ve bunların karşı-devrimci blokunu bölge çapında egemen kılarak emperyalizm için kalıcı bir statüko yaratmaktır.

ABD emperyalizmi, yeni-sömürgecilik politikasının bir ürünü olan işbirlikçi-tekelci burjuvazinin başta Türkiye olmak üzere, Pakistan, Mısır, Irak ve tüm Arap ülkelerindeki temsilcilerini yedeğine alarak, bunları bölge çapında merkezi ve CENTO benzeri bir örgütlenme olan Ortadoğu Merkezi Anlaşma Teşkilatı gibi bir örgütle birleştirerek bölgedeki hükümların kalıcılaştırılmaya çalışmaktadır. Özellikle Türkiye'de ulusal çapta geliştirilmek ve 12 Eylül darbesiyle kurumlaştırılmak istenilen faşist darbenin bir benzeri, İsrail'in 5 Haziran'da Lübnan'da geliştirdiği işgal ile Ortadoğu çapında gerçekleştirilmeye ve kurumlaştırılmaya çalışılmaktadır. 12 Eylül darbesinin Türkiye için öngördüğünü, 5 Haziran İsrail saldırısı tüm Ortadoğu için öngörmekte, İsrail'in saldırganlığı temelinde Ortadoğu'da faşist bir karşı-devrimci blok egemen kılınmaya ve kurumlaştırılmaya çalışılmaktadır. Emperyalizmin geçmişte Latin Amerika örneğinde sık sık ortaya koyduğu politika ve uygulamaların şimdi Ortadoğu için gündeme konulduğu görülmektedir.

Maşa olarak kullandığı İsrail siyonizmi vasıtasıyla, bölgedeki etkinliğini geliştirmeye çalışan ABD emperyalistleri;

Camp-Dawid antlaşmasıyla Mısır'ı, İsrail saldırısıyla Lübnan'ı yakın gelecekte içine almayı tasarladığı Ürdün ve Suudi'yi ve sadık müttefikleri olan Türkiye ve Pakistan'ı Ortadoğu'daki siyasal gelişmelere giderek daha etkin bir biçimde sokarak, özellikle bunların askeri gücüyle Suudi Arabistan'ın petrol dolarlarını birleştirip; başta petrol olmak üzere bölgede her alandaki çıkarını sağlama almak amacıyla karşı-devrimci bir blok geliştirmek için çabalarını yoğunlaştırmakta, bunu gerçekleştirmek için de işbirlikçilerine her türlü desteği sağlamaktadır.

Ancak emperyalistler, her türlü girişim ve çabalarına rağmen hedeflerine tümüyle ulaşmış değildirler. Henüz önlerinde ciddi engeller vardır ve herşeyden önce Lübnan'da direniş devam etmektedir. İsrail siyonistlerinin gündeminde Golan'ı ilhak ederek ve 5 Haziran'da geliştirdikleri işgalle Suriye'yi savaşa çekerek kesin bir yenilgiye uğratma planı vardı.

Fakat Suriye'nin bu konuda tedbirli tutumu savaşı taktik düzeyde sürdürerek stratejik bir düzeye çıkarmaması, yani tüm gücünü kullanmaması, onu İsrail'in tuzağına düşmekten ve kesin bir yenilgiye uğramaktan korumuş, emperyalizmin Suriye üzerindeki amaçlarının başariya ulaşmasını engellemiştir. Emperyalizmin uygulamaya koyduğu bu planın içyüzü, özellikle bölgede son yıllarda gündeme konan karşı-devrim hareketinin fitilini ateşleyen faşist Türkiye cuntasının hareket tarzından açıkça ortaya çıkmaktadır. Faşist cunta ile ilgili olarak emperyalistler tarafından düzenlenen programa göre cunta aslında 1983'te yerini "siviller" devredecekti. Türkiye'de halka yalandan da olsa böyle sözler verilmişti. Ama faşist generaller çetesinin başı daha hareketin ilk gününde «bizim işbaşında kalıp kalmamamız dünyada ve bölgedeki gelişmelere bağlıdır» diye bir kayıt koymuştu. Buna göre özellikle bölge ölçüsünde emperyalizmin önüne koyduğu hedeflerin gerçekleştirilmesi halinde işbaşında kalacakları daha o zaman belirtmişlerdi. Cuntanın ömrünün 7 yıl daha uzatılması, emperyalizm tarafından 1983 için öngörülen hedeflere ulaşılmadığını göstermektedir. Yani henüz bölgede emperyalizmin lehine istikrarlı bir denge durumu yaratılamamış bu nedenle de cuntanın görevi bitmemiştir. Cuntanın emperyalizmin bölgedeki güçlü jandarması olma, bölgeye müdahale için hazır bulunma fonksiyonları hâlâ geçerliliğini korumaktadır. Bu açıdan da cunta ile ilgili olarak başlangıçta saptanan program, savaştan sonra ve özellikle Suriye'nin nihai bir yenilgi içine çekilememesi üzerine değiştirilerek geçici süre, bölgedeki gelişmelere bağlı olarak 7 yıl daha uzatılmıştır. Bu tamamen savaş sonrasının önemli bir özelliği ve İran-Irak savaşının içinde bulunduğu durumun doğal bir sonucudur. Bu nedenle de emperyalizm bu cuntanın 7 yıl daha zorla halkın başında tutturulmasını, aynen İsrail benzeri bir güç olarak gem vurulamaz bir at gibi bölge üzerinde serbestçe dolaşmasını onaylamıştır. Yine aynen İsrail gibi pervasız bir şekilde giriştiği birçok uygulama da bu nedenle serbest bırakılmıştır. Başta Diyarbakır'daki katliamları olmak üzere, yürüttüğü birçok uygulamanın temeli böyle anlaşılmaktadır.

Bu açıdan, 83'te bölge çapında olduğu gibi, Türkiye çapında da emperyalizm lehine tam bir istikrar ve denetimden bahsedilemez. Ortama hakim olan yapının kararsız bir durum olduğu; ne tam emperyalizmin lehine, ne de ilerici-devrimci güçlerin lehine bir durumun bulunmadığı açıktır. Durum her an emperyalizmin de, devrimci-ilerici güçlerin de lehine değişebilecek özelliktedir.

Emperyalizmin derinleşen bunalımı ve şiddetlenen 'yabancı düşmanlığı'

Emperyalist sistemin içine düştüğü bunalıma paralel olarak son birkaç yıldır Avrupa'da özellikle de Almanya'da Hitler faşizminin devamı olarak gelişen 'yabancı düşmanlığı' akımı hızla büyümektedir. Kuşkusuz her geçen gün daha ciddi ve tehlikeli boyutlara ulaşan ve haftada en az iki-üç insanın ölümüne yol açan bu akıma karşı mücadele etmek zorunlu devrimci bir görevdir. Bu nedenle, bu sayımızda daha çok teorik temelleriyle ortaya koyduğumuz 'yabancı düşmanlığı' akımını, bundan sonraki sayılarımızda sonuçlarıyla birlikte daha geniş elealacak ve daha sık sayfalarımıza getireceğiz.

Bugün içinde bulunduğumuz koşullarda hemen hemen bütün kapitalist Avrupa merkezlerinde hızla derinleşen ekonomik krizle birlikte sürekli büyümekte olan işsizliğe paralel ve ona bağlı olarak gelişme gösteren diğer önemli bir olgu da 'yabancı düşmanlığı' akımıdır. Emperyalist Avrupa burjuvazisi, henüz kendi iktidarına alternatif olacak kadar ciddi bir niteliğe dönüşmemiş olsa da, kitlelerin yükselmeye başlayan devrimci muhalefetine yanlış yollara saptırmak için işsizler ordusunun her geçen gün biraz daha çoğalmasının esas sorumlusu olarak göçmen işçileri göstermekte ve böylece kendi kapitalizminin bütün günahlarını yabancı işçilerin omuzlarına yıkmaya çalışmaktadır. Bununla emperyalist burjuvazi, derinleşen bunalımı karşısında göçmen işçilere karşı ekonomik, siyasal ve sosyal alanlarda bir dizi kısıtlayıcı önlemlere başvurmakta, yeni baskı yasalarını çıkarmakta ve kendilerini korumanın çarelerini aramaktadır. Özellikle de burjuva toplumun en tortu ve en çürümüş kesimi olan ve düşüncesi köretilen lumpen-proletaryadan faşist örgütlenmeler kanallarıyla ve kosullandırıldığı fanatik ırkçı güçleri göçmen işçilerin üzerine saldırmaktadır. Bu saldırılar, çoğu zaman cinayetlere, hatta toplu katliam denemelerine varacak kadar tehlikeli boyutlara ulaşmıştır.

Emperyalist burjuvazinin göçmen işçilere ilişkin gerici soven propagandası, durumları her gün biraz daha kötüleşen küçük-burjuva kesimleri ile orta sınıflar arasında da etkili olmaktadır. Daha çok bu sınıflardan gelen aydınlar 'yabancı düşmanlığı' akımının ideoloğunu yapmakta dırlar. Avrupa'yı kana bulayan Hitler faşizminin ruhunu yeniden diriltmeye çalışan yeni faşist akımlar, sadece göçmen işçilere değil, kendi ülkelerinin proleteryasına karşı da saldırıya geçmektedirler.

Ama bütün Avrupa ülkelerinde devamlı tırmanış gösteren işsizlik olgusunun temelinde göçmen işçileri görmek elbette doğru değildir. İşsizlik, cürüyen, can çekmekte olan ve içine düştüğü bugünkü derin bunalım koşullarında kendini genişleterek yenden üretmesi artık olanaksız hale gelen kapitalist üretim biçiminin kendi doğasından kaynaklanmaktadır.

Kapitalist sistemin bütün bunalımları, kapitalist üretimin temel çelişkisinin yani toplumsal üretim ve ürünün özel mülkiyeti arasındaki çelişkinin şiddetle patlak veren ifadesinden başka bir şey değildir. Bu çelişki, esas olarak endokuzuncu yüzyılın başından beri hemen on yılda bir aralıksız tekrarlanan asırı üretim bunalımlarında kendisini açıkça ortaya koymaktadır. Buna karşılık

min toplumsal niteliği ile bu üretimden yararlanmanın kapitalist biçimi arasındaki uzlaşmaz çelişkinden kaynaklanmaktadır. Bu bunalımın en belirgin özelliklerinden biri de sadece kapitalist metropollerle sınırlı kalmaması ve bir bütün olarak emperyalist-kapitalist sistem içinde yeralan her ülkeyi derinden etkilemesidir. Yine sistemin daha önceki bunalımlarından farklı olarak günümüz

Avrupa'da Hitler faşizmi yeniden hortlatılıyor

günümüz bunalımı, sistemin daha önceki bunalımlarından birçok noktada değişik özellikler arz etmektedir. Daha önceki bunalımlar sırasında bir bunalım ve durgunluk döneminin ardından bir yükselme ve genişleme döneminin gelmesi mümkündür. Burjuvazi, bunalımlar sırasında piyasaya sürülen fazla miktardaki ürünü, hatta daha önceden yaratılmış olan üretim güçlerinin önemli bir bölümünü tahrif ederek veya durgunluk dönemlerinde üretimin düzeyini düşüğü tutup mevcut stokları tüketmeye çalışarak, üretim faaliyetlerindeki artışı bir müddet sonra olanaklı hale getirebilirdi. Böylelikle mevcut stokların eritilmesinden sonra, piyasada talebin tekrar artması ile birlikte yeni bir canlanma dönemine girilebilirdi. Doğal olarak içine düşülen her bunalım dönemi sırasında en güçlü olan kapitalistler durumlarını korumaya çalışırken, daha zayıf olanlar iflas ederek piyasadandan çekilirler ve her defasında saflarına katılan yeni güçler ile birlikte proleterya ordusu sürekli olarak büyürdü. Ayrıca devamlı olarak biriken fazla ürün ve sermayenin yeni pazarlar elde etme arzularını kamçılaması sonucunda, emperyalist ülkeler burjuvazisi sömürgeleştirilmiş olan dünyanın yeniden "bölüşülmesi" için emperyalist paylaşım savaşlarına başvurabilirdi. Böylelikle de bir emperyalist ülke baska bir emperyalist ülkenin son ürüçle rini ellerinden kaparak, bunalımı diğer emperyalist ülke burjuvazisinin aleyhine çevirebilirdi. Kısacası, sömürge ülkeler bir avuç "uygar" ülkenin emperyalist burjuvazisi için birikmiş ürün (meta) ve sermayelerini tasirabileceği sınırsız genişlikte pazarlar anlamına gelmekteydi.

Bilindiği gibi Avrupa ülkeleri de içinde olmak üzere bütün emperyalist-kapitalist metropoller günümüzde bütün alanlarda derin bir bunalımı yaşamaktadırlar. Kapitalist sistemin tüm bunalımları gibi, günümüz bunalımı da üreti-

bunalımı sanayiden tarıma kadar bütün alanları etkisi altına almakta ve hem zaman olarak daha uzun bir süreyi kapsamakta, hem de daha derin bir nitelik taşımaktadır.

Ezilen halkların geliştirdikleri bağımsızlık ve demokrasi mücadeleleri sonucunda emperyalizmin klâsik sömürgecilik sisteminin bazı kalıntıları dışında yıkılması ve ikinci emperyalist paylaşım savaşından sonra geliştirilen yeni sömürgecilik sisteminin de yıkılmaya yüz tutması, emperyalist pazar alanlarını alabildiğine daraltmıştır. Sistemin içine düştüğü bunalımdan en çok yeni-sömürge ülkelerin etkilenmiş olması, emperyalist ülkelerin fazla ürün ve sermayelerini bu ülkelere taşıyarak, kısmen de olsa bunalımlarını hafifletme olanaklarını ortadan kaldırmıştır.

Günümüz dünyasında çökmekte olan emperyalist-kapitalist sistemin karşısında güçlü bir sosyalist sistemin doğması, gelişmesi ve genişlemesi, emperyalist pazarın daralmasına ve bunalımın derinleşmesine yol açan diğer bir önemli nedendir. Sosyalist sistemin artan gücü karşısında emperyalist burjuvazinin yeni pazarlara kavuşmak amacıyla aralarındaki çelişkiyi askeri plana taşıyarak paylaşım savaşlarına başvurması olanaklı görülmektedir. Kaldı ki emperyalist ülkelerin ulaştığı refah düzeyinin bedelini ödemiş olan ve kendilerine işçi sınıfı hareketi içindeki reformizme temel teşkil eden bir işçi aristokrasisini besleme olanacağını veren ezilen halklar, ulusal ve sosyal kurtuluşları için her zamankinden daha fazla bir sevkle emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı mücadeleye atılmışlardır. Günümüz bunalımının getirdiği korkunç düzeylere ulaşan baskı, sömürü, sefalet, zulüm ve zorbalık karşısında ezilen halklar için devrimci kurtuluş mücadelesine atılmaktan başka yol kalmamıştır.

Bugün, günlük burjuva basın-

na bakıldığında bile Avrupa'nın hemen her ülkesinde hergün yüzlerce işyerinin üretime son vererek kapatıldığına ilişkin haberlere sıkça rastlamak mümkündür. Ekonomik yasama olduğu kadar siyasal iktidara da egemen olan emperyalist tekellerin azami kâr yasası gereğince yaptıkları yoğun üretimin kitlelerin tüketim yetersizliğinden dolayı eritilmemesi yüzünden piyasayı gereğinin çok üstünde artı ürün doldurmaktadır. Bu artı ürünün tüketilmemesi ise bir çok üretim alanının çalışamaz duruma gelmesine ve kapanmasına yol açmaktadır. Doğal olarak bunalım ve durgunluktan doğan sıkıntı ve zorlukların en büyüğü ile karşı karşıya gelenler her zaman göçmen işçiler olmaktadır. Avrupa ülkelerinin her alanda içine düştükleri bunalımdan en ağır etkilenenler işçiler olmaktadır. Bu böyle olmasına rağmen, Avrupa ülkelerinin proleteryası da bu bunalımdan önemli ölçüde etkilenmektedir. Emperyalist tekellerin üretimi istedikleri biçimde kontrol etmeleri ve fiatlara istedikleri gibi yön vermeleri işçilerin satın alma güçlerini alabildiğine düşürmekte ve bu da emekçi kitlelerin içinde büyük hoşnutsuz-

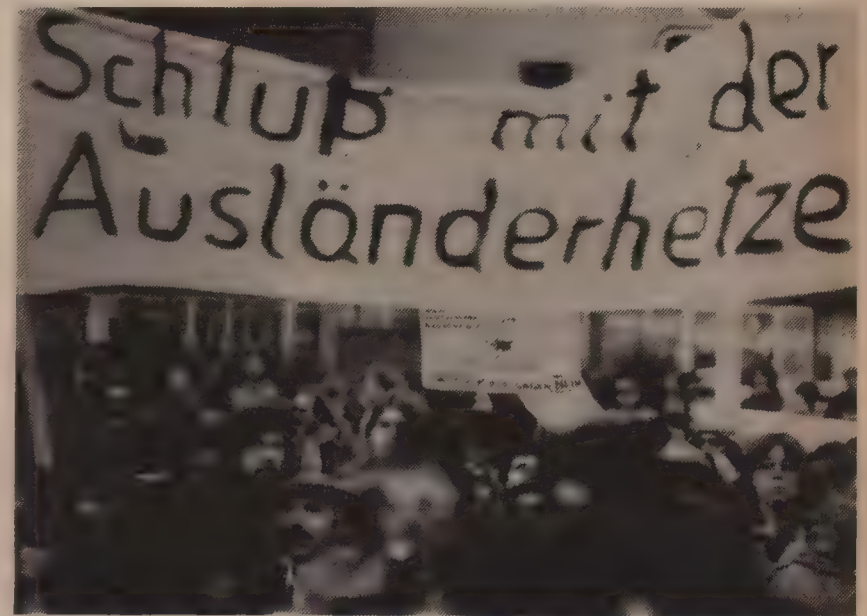
lukların doğmasına neden olmaktadır. Bu hoşnutsuzluk küçük-burjuvaziye ve orta sınıflara da yansımaktadır. Başta proleterya olmak üzere Avrupa ülkelerinin emekçi kitleleri, emperyalist burjuvaziye karşı muhalefetlerini onun artan savaş tehditlerine, silahlanma yarışına, sosyalist ülkelerin işçilerine müdahale etmesine, faşizmi yeniden güçlendirmek istemesine, ırkçılığı hortlatmasına vb. karşı grevler, boykotlar, kalabalık kitlesel gösteriler, konut işgalleri ve değişik türden protesto eylemleri biçiminde dile getirmektedirler. Yine bir çok Avrupa ülkesinde sokak çatışmaları yaygınlık kazanmıştır. Kısacası güçlü bir mücadele mirasına sahip

çok duyarlı hareket etmektedir.

Avrupa'nın emperyalist burjuvazisi de günümüzde daha sert ve baskıcı yönetimlere yönelmektedir. Faşist örgütleri açıkça finanse etmekte ve gelişmeleri için kendilerine her türlü desteği sağlamaktadır. Faşist örgütlerin militanlarını ordu içine ve devletin kilit noktalarına yerleştirmektedir. Örneğin son zamanlarda Almanya'da -ki bugün de yine faşist örgütlenmenin en güçlü olduğu Avrupa ülkesidir- Neo-Nazilere ait bir depoda çok sayıda ordu malı silahın ele geçirilmesi, bu örgütlerin kimler tarafından desteklendiğini kuşkuyla yer vermeyecek kadar açıkça ortaya koymaktadır.

Buna karşılık liberal burjuvazi bir yandan yukarıda da belirttiğimiz gibi proleteryanın devrimci muhalefetinin henüz burjuva iktidarına alternatif olacak bir düzeye ulaşmaması, öte yandan faşizmin yıkıcı sonuçlarına bizzat kendisinin de tanık olması yüzünden şimdilik acık faşist diktatörlüklerden yana görünmemektedir. Daha çok çıkarılan yeni baskı yasalarıyla burjuva yönetimine ve uygulamalarına yasal bir görüntünün verilmesini, işçi hareketi içindeki gerici sendikaların güçlendirilmesini ve en önemlisi de bunalımın ve işsizliğin sorumlusu olarak göçmen işçileri hedef gösterip proleteryanın muhalefetinin kontrol altına alınmasını istemektedir.

Çeşitli Avrupa ülkelerine dağılmış olan göçmen işçilerin en kalabalık kesimini ise Kürdistanlı ve Türkiyeli emekçiler teşkil etmektedirler. Kendi ülkelerinde işgücünü satarak çok basit bir ücret karşılığında bile çalışabilme olanaklarından yoksun olan bu emekçiler bunalımdan en çok etkilenen kesimlerden biri haline gelmişlerdir. Türk burjuvazisi tarafından emperyalist Avrupa burjuvazisine satılan bu modern kolleler ordusu, bulundukları ülkede

Halkların birleşik gücü faşizmi yenecektir

olan Avrupa proleteryasının devrimci ruhu hızla uyanmakta, gelişmekte ve alevlenmektedir. Her iki emperyalist paylaşım savaşı sırasında, bu savaşların büyük acılar, ölümler ve yıkımlarla biten korkunç sonuçlarına herkesten daha çok tanık olan ve yine emperyalizmin ve faşizmin açlık, sınırsız politik baskı ve savaş demek olduğunu herkesten daha iyi kavrayan devrimci Avrupa proleteryası, ırkçı Hitler faşizminin yeniden hortlatılmak istenmesine karşı

ortalamanın da altında basit bir ücretle çalıştırılmakta ve en zor, en tortu işlerde istihdam edilmektedir. Yine günümüz bunalımı koşullarında en fazla işlerini kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya gelenler Kürdistanlı ve Türkiyeli işçilerdir. Eskiden bir işçi cenneti olarak görülenleri Avrupa ülkeleri kendileri için artık bir cehennem olmuştur.

JI EFSERÊN DADINGAHÊ (ZABTÊN MAHKEMÊ)
DOZA PKK

Tekoşîna Serxwebûn û Azadiya Kurdistan dî Efserên Dadingahê de Bûne Malê Dirokê

DADIGERÊ GIRANSEKNÊ- Seknandîna ku di roj û seeta belli tehir bûbû, dadîgeha leşkerî ya nîmara 2 seroktiya òrfî idarê yê, heyeta dadingahê bê guherandînek mexsûs dî rûpelên iddia maqam de dî vê salonê de cîvîn serhev, rûniştin vebû, saxtîkîrîn çêbû.

Hatîna hemû girtiyên gurûba Sêrt û Batmanê hate ditin. Serbest lî cihên xwe hatin rûniştandin.

Jî kesê dozkar (sanîk) yê negirtî hat ditin ku tu kes nehatiye.

Jî wekilên girtiyên; avukat Nevzat Helvacî, Hüseyin Yıldırım, Hüseyin Avni Altay û Süleyman Yeter hatin ditin û lî cihên xwe dane rûniştandin. Jî hêla dadîhgerê seknê de girtî Mehmet Xeyrî DURMUŞ hat bankîrîn. GIRTÎ MEHMET XEYRÎ DURMUŞ KIŞANDIN BIN SEWALÊ

DADIHGERÊ SEKNÊ— Dî rêxistîna Komîteya Nivekî ya PKK de pêwîstkar û dî eynî demê de sazkar hatin ditîna te, lî gor dijberîya biryara 6136 iddia dibe ku lî ser kuştîna mirovan tu sekîni ye.

GIRTÎ- Ez endamekî rêxistîna Partiya Karkerên Kurdistanê ku rêberîya demokrasîya serxwebûna Kurdistan dîke, endam’im. Dî serî de ez lî liv û hereketê vê Partiyê de hatim ditin, dema ku dî karwerî ya komikî de bûm jî ez dî tevgerê de bûm û bî taybetî dî çêbûna pêvajoka Partiyê de jî tevgerê xebatêbûm, dî civata sazîya wê de jî hatim ditin.

Lî pê vê rewşê mirovekî Komîteya Merkezî hatim bijartin. Anî endamekî Komîteya Merkezî me, raste.

Ezê ew tiştê dîne tîne gotin zati pêş de dema ifada xwe bîdim yekî yekî lî ser wan bisekinim, bîaxivim. “Êrîşîya kuştîna mîran” iddiake wîha heye. Vêya vê gavê hema lî ser bisekinim, biryareke wanî bî taybetî min nedaye. Bî taybetî livbazîyeka ku wîha min kîrîye nine. Ez vê iddiayê vê gavê red dîkim.

Ezê gaveke dî derbasî ifada xwe bîbîm. Vê gavê dîxwazîm lî ser iddianamê bisekinim. Weke hemû hevalên xwe ez jî dîxwazîm şasiyên ku dî iddianamê de diyar bûne binim zîman. Dema lî ser vana sekînim şûnda ezê derbasî ifada xwe bîbîm.

DADIHGERÊ SEKNÊ— Anîha, berî te Mazlum DOĞAN lî ser iddianameyê sekîni. Tu tevî wan nîqta dibe an nabe; anî em dîbêjin ne tiştê zêdebin. Lî derî wan.....

GIRTÎ- Çîqas pêwîstbe ezê gotinên xwe bicivînim serhev. Lî gor rewşa min ezê lî derî hevalên xwe lî ser tiştî hin bî ferq mijûl bîbîm û dî rewşeka wîha de me.

DADIHGERÊ SEKNÊ— Başê.

GIRTÎ— Bî rastî gellek tiştê ku hevalên min gotine qebûlî min’în. Lî vê derê ne bî tenê heval Mazlum DOĞAN, hevalne minê dî jî ev rewşa diyarîkîrîn, ez gotinên wan hemîyan qebûldîkim; lê, ez bî xwe nemaze tiştên ku hevalên min diyar nekîrîn yan jî tiştên ku hayjêdar nebûbûn, anî tiştên ku nîzanîbûn, dîxwazîm ew tiştê ku nehâtîne zanîn mijûl bîbîm.

Jî bo wî awayî, ezê jî tîkîlî tiştên wek wê rewşê bîbîm; lê wê hîneki bî ferqî bî.

DADIHGERÊ SEKNÊ— Bî tenê kurt bîbîre.

GIRTÎ— Başê, ta pêwîst be ezê kurt bîbîrim.

Nîqta pêşî ku ezê diyar bîkîm; meqamê iddiayê yan jî taybetî ya dadingehê wê lî gel wê be. Dema dadingeh yan jî meqamê iddia Hereketa me sualkîrîn dîde, yan jî dîcerîbine politik hêz dîke. Anî jî girêdaniya prensîbên huqûqî zêdetîr, politik hereket dîke. Jî bo çî bî vî awayî hereket dîke bî yek tiştîne tîne zanîn dîxwazîm deynîm holê. Carê jî dadingehê re diya re, lew dadingeheke taybete (xusûsî). Evya em hemû dîzanî. Dadingehên taybet ferqîyakê jî dadingehê dî diyar dîke ku, ferqîya bî bîngehî, dema ku dadingehên taybetî sazîdîbîn, politikîa sazîya hemdemî jî pêk tînin, yan jî wê politikayê dî dadingehê

DADIHGERÊ SEKNÊ— Evya bawerîya te ye.

GIRTÎ— Belê, Helbet bawerîya minê, lew ez bîr û bawerîyên xwe tînim zîman.

Wê gavê, politikîa dewletê ya lî hemberê me çîye? Dema ku dadingeh rewşa me lî gor vî awayî dî de dest gîrînge mirov lî politikîa dewletê binêre. Dewlet, bî rastî fîkra xwe bî awakî vekîrî bî sazîya xwe ya berçav dî derheqê me de fîkra xwe diyar dîke, venaşêre; belî bike û tune bike, bî awakî tuneîrkîrî lî ser me politikîa xwe bîrêxîstîye. Evya dî danezanên serokên òrfî idarê de diya. “Hereketên lî hemberê yekîtiya dewletê wê bîne tuneîrîrîn” bî vî awayî tî ifadeîkîrîn. Jî xwe ber, jî bo dewlet vê politikîa xwe bîgîhîne dawîyê, serî lî her rêçê dîxîne. Ev rêçanan yek jî jê şeweyên dadingahîye, anî dadingah’în. Dadingeh bî bîngehî bî sedan girtiyên ku dî zîndanî de bî partîne, jî bo militan û dîlxwazên wê pasîfîze bîkî, hatiye dema bîyardabûnê.

Carê ta ku ez vêya diyar nekîm derbas nabîm, îro jî bî hezaran militanên bî partî ku derxîstîne ber sewala dadingehî, kadroyên Partiyê û dîlxwazên wê jî her babet çareyên parastînê de hatîne mahrûm kîrîn. Ev rewş her çûqasa bî caran jî adlî müşavîran re hate diyarîkîrîn jî, dî vê barê de hêsanîyên pêwîstî rê nedan, pîrtûk, bîrîyar, tiştên dadîgehî hatîne xwestî, malzeme, materyal hatîne xwestî, dî vê barê de müşavîrîya adlî hêsanetî rênedaye.

Lî derî vêya, bî destûra serokên òrfî idarê avukatên me nehâtînxebîtin, bî caran bînçavîkîrîn. Avukat Mahmut Bilgîlî, her çûqasa bî Hereketa me re pêwendîyak wî tunebû jî çend cara bînçavîkîrîn, lî dawîyê dema vî mirovî nîkarîbû va dawaya hîlgîre berda û mecbûr bû ku terk bike. Lî kuderîye vê gavê nîzanîm lê daweya me terkîrî.

Lî pê vê rewşê disa avukat Şerafettîn Kaya jî bo ku wekilê dîlxwaz û kadroyên Hereketa me bû bînçavîkîrîn, demekê bînçava de ma şûnde min bîhist.

Pêre pêre, avukatekî dî, yê ku qasî demek berê lî sekna me yî dadingahê amade bûbû anî Erdînç Uzunoğlu, disa jî bo ku wekaletname ya dîlxwaz û kadroyên Hereketê girtîbû ser xwe, min bîhist ku ev qederê heftakê ye bê xebere, min ew nedîtiye.

Bî vî awayî bî carekê de dîlxwaz û kadroyên Hereketa me dî pîrs û sewala dadîngehê de bê parêzî dîsekinî û dertên. Dî vê barê de dema mirov qet ne xwedîyê imkanekê ye, bê hazîrî û amadeîkîrîn, mirovên me dertên ber sewal û pîrsînen dadingehan. Û dema dertên ber pîrsînen dadingehan şûnde bî cezayên gîran tîne barkîrîn, dîvên bî vî awayî pasîfîze bîkî.

Vê gavê min dani holê ku dadingeh çawa politikî hereket dîke û dîvêm bî çend hînger (mîsal) û ferezîyên dî rewşê ronak bîkîm.

Lî hêla huqûqê zanebûna min gellek nine. Lê tiştîne ku ez dîzanîm hene. Carekê dema meqamê iddiayê iddianameya xwe dî derheqê yekî de hazîrdîke, lî gellek tiştî dîgere, dî ifada pîrsînê de jî bî awakî dî dî ser meşgûl dibe.

DADIHGERÊ SEKNÊ— Vê gavê tiştên gelemperî, iddianameya dagervan (savcî) çawa hatiye nîvîsandî, yê ku bîrîyarê bîde vê nîvîsê ne tu ye.

GIRTÎ- Tabîî, dî vê barê de ez fîkr û ramîyîyên xwe tînim zîman.

DADIHGERÊ SEKNÊ— Na, fêde dî diyarîkîrîna fîkrê te de nine. Em sewalê dîkî, hîngî şûnde dî beşê parêzîyê de tu dî kare lî ser van tiştînan bîsekinî. Anî dagervan iddianameya xwe wîha dîvîsîne, dadingah bîrîyarê wîha dîde. Evya carê lî servê sewalîya te, tiştêkî lî derî pozîsyona te ye. Dagîrvan çawa dîvîsîne dîkare bîvîsîne, jî bo te iddianameyek anîye.

GIRTÎ- Vêya diyar bîkîm, ez ditînen xwe dîbêjim.

re bêje, çawa dîbêje? Dagîrvan iddianameya xwe çawa dîvîsîne wê bîvîsîne. İddianameyek ketîye destê te, tu dîkare dî derheqê iddianameyê de bîaxîve; lê wê wîha bîvîsîne, wanî bîvîsîne, çawa dîvîsîne wê bîvîsîne.

GIRTÎ- Ez bî kurtî lî ser dîsekin û derbas dîbîm.

Herwekî dîbêjim vê gavê hemû lî gel ifada polis tî diyarîkîrîn. Lî vê derê bî sedan dîlxwaz û hevalên me derket û ifade dan. İfada bî sedan mirovan hat gîrtî. Ez bî xwe amade bûm. Hemîya bî xwe dî ifadên xwe de, ifadên ku dîbîn îşkencê de hatîne gîrtî, eynî tişt derbasî iddianameyê bûne, iddia kîrîn. Ronake; ifadên ku polis dî dema pîrsînê de gîrtîne, eynî derbasî iddianameyê kîrîne.

Xusûsîyake dî jî heye, dî vê derê de bî awayê delîlek gîring dîxwazîm bînim holê. Hereketa me weke çeteyekî hatiye berçavîkîrîn û dî biryara cezayê Tîrk de bî maddeyê 168 an bî bîngehî ifadake ku tî cezakîrîn heye. Lê, anî tuyê bêje kesên Hereketa me idare û bîrê dîxî dî rewşa xwe de lî derî vî tiştî hatîne gîrtî, bî daleqandînê pîrskîrdîna wan, bî rastî, hîngî lî gelanîna gîringîya cezayê gîran ifadên wan dî iddianamê de tîne diyar kîrîn. Dema ku gîring bû kesên idarekar û rêzanên Hereketa me bî biryara maddeyê cezayê 168’-a bîhatana pîrsîyandî, qet dî vê barê de maddeyek nehât rêdan, hîngî bîrastî lî gor 450’a re weke 4,5’an hat rêdan, rêzan û idarekarên Hereketê bî cezakî hawakî dî tîne cezakîrîn vî awayî ifade hene.

Xusûsîyake dî, Hereketa me bî awakî ideolojîkî derketîye holê. Herkî çûye ber bî politikî bûye. Proqrameka xwe ya diyar, tûzûkek xwe heye, fîkrên xwe hene, fîkra rewşa welat, ew û evên xwe hene. Lî gel van tiştînan dî destên dadingehê de dî derheq de tiştên berçavî hene, beyan hene, pîrtûk hene. Anî bî awakî firehî gîring bû ku dema fîkrên ideolojîkî dî iddianameyê de bîhata berçav, dî vê barê de iddia herwekî ketîye rewşa çetakî çekdar. Anî dî iddianameyê de ronak cîh nehatiye dayî proqram û ideolojîyê Hereketa me. Bî yek du hevokên hêsan karektera sîyasî ya Hereketê danîne alîyekî, dîvên weke gûrûbeka macerayî nîşan bîdî.

Jî te lî gel van tiştînanî ku dîbêjim, dadingeh Hereketa me bî awakî politikî nade dest; nîqta yeka ku min dîvêt diyar bîkîm ev bû.

Nîqta dudîyan ku ez bî taybetî dîvêm lî ser bisekinîm, hevalên min lî ser sekînin. Ez jî dîvêm bî awakî dî lî ser hêlek wê bisekinîm. İddia çete heye İddia ku Hereketa me wekî çeta kî şanî dîde heye. Lî ser vê iddiayê gîringe mirov bîkene, ez jî vê iddiayê red dîkim. Herwekî mirovekî endamê Komîteya Nivekî ez gellek tişt dîzanîm, jî hevalên min dî bî ferqtîr, pêşvehatîna pêvajoka Hereketa me ez gellek baş dîzanîm. Hereketa me, carekê, bî hêzeke milîsî derneketîye holê.

Lî serê vî yan jî wî çîyayî weke gûrûbeke eşqîyayê çekdar nehatiye der. Weke mirovên firare ku mîran dîkujîn ku babet babet gûrûbên çekdare talankar, gangster weke çeteyan dernehatiye holê, derhatînek wanî jî nine.

Heyeta dadingehê jî, bî rastî meqamê iddiayê jî vê rewşê baş dîzane. Dî danezanên dî destên xwe de, ifadên ku hatîne dayî de dî itîrafan de ronake, zanebûna wê heye, bî rastî Hereketa me dî pêşîn de her wîha bî ideolojîkî rabûye.

Jî 1970’î şûnde ku ezê lî ser vê rewşê gellek bî eymet biseknîm, îzah bîkîm — Hereketa me bî awakî ideolojîkî derhatîye. Zanebûna xwe jî Marksîzm-Lenînzîmê girtîye, lî gor hoyên welat pêkaniye. Bînaka rewşa gellê Kurdistan vejîlandîye. Evya bî salan, bî rastî bî mehan bûye gotî û mijûlbûn, dî vê barê de gellek semîner daye. Û jê şûnde gellek cîvîn amadeîkîrîye. Dî van cîvînan de meselên lî ser rewşa

wîha, anî dî va salên dawîyê de herkî ku dem bîhuriye Hereket dî rewşa dayîna şerê çekdarî de maye. Babet bûyerên gîrî hev peyda bûne û dema Hereket jî hêlekê de cîvakbendîya xwe pêşve dîbîr, politikî dîbû, cîvakbendî dîbû lî hêla dî jî bo xwe bî parêze, jî bo kadroyên xwe bî parêze nemaze dî wê pêvajokîyê de tîkîlî babet babet livbazîyên (eylem) çekdarî jî bûye. Dî wê barê de jî tedbîr girtîye û lî hawîrdorên Hereketê awayên çekdar çêbûne; em wê rewşê înkâr nakî. Gurubên çekdar peydabûne, livbazî hatîne kîrîn, lê ideolojîkîya Hereketa me dî pîlanê pêşîn de, ideolojîkî pêşde hatiye, evya rewşa Hereketa me politikî pêşde anîna wê ye, cîvakbendîya wê ye; esas tiştê gîring eve. Anî tiştên dî lî dawîyê tîne. Şerkîrîn, pêşveçûna çekdarî lî hêla Hereketê, çêbûna komên çekdar dî pîlanê dudîyan de dîmine. dî pîlanên yekan de xebata ideolojîkîya Hereketê ye, cîvakbendîya wê ye. Bî taybetî partîbûna wê ye. Hereketa me partîye. Partîya Karkerên Kurdistan’e. Sûçkarîya ‘Apocîtî’ û ‘UKO’cîtîyê bê cîhe. Ger ev rewş lî nava gel wîha bê gotî bele dî bariya mîqamê iddiayê de bî bîngehî iddianamê de bî vî awayî navkîrîna me, derxîstîna vê rewşê dî pîlanên yekan de jî çewtîye û bî qestî ye.

Xusûsîya sîsîyane ku dîvêm lî ser bîsekinîm mesela propagandê ye -hevalên min lî ser sekînin- ez jî dîxwazîm lî ser çend tiştînan bisekinîm û derbas bîbîm.

Herwekî heval Mazlum jî ifadeîkîrî Hereketa zorîya şoreşê bî awakî bînake qebûl dîke. Ev bînake bî esasîya xwe jî Marksîzm û Lenînzîmê re ters nakeve. Bî rastî dîxwazîm bî vî awayî ifade bîkîm, Marksîzm-Lenînzîm mutlak lî her derê û bî her awayî darê zorîyê nîsandî de, her tişt bî darê zorîyê hal dibe yan jî ev fîkra ne fam û hoyê me ye, dî Marksîzm-Lenînzîmê de teng gîrtînek wanî nine. Çûa gîring be ketîna hoyên aşîtî û azînen (yöntem) wîha tercih nabî, lê dema lî rewşa şoreşên sosyâl bê nîhêrandî wê bê ditî ku hema hema dî van hemû şoreşana de xwîn hatîye rîjanî, şerên bî xwîn hatîne kîrîn, û tî ditî ku wîha serrastîya şoreşan bî gîrhevî, û raste ku lî dawîya tîkoşînen şerkarî pêk hatiye. Herwekî şoreşên çîneyetî, herwekî hereketên rîzgariya netewayî bî salan dîrûdîrêj bî tekoşînen bî vî awayî dawî hatîne, serrastbûne, gîştîne serefrazîyê.

Em kesên ku vê rastîyê dîzanî helbet dema em lî Kurdistanê hereketa rîzgariya neteweyî bî rêdîxî, ma qey emê zorîya şoreşgerî û tîkoşîna çekdarî red bîkî? Na, kesên vê tîkoşînê red bîkî em bî gîrî dij vê dertên, û dijwar rexne (eleştîrî) dîkî; vêya ronak nîşan bîdîm, kesên ku tîkoşîna çekdarî lî Kurdistan red dîkî, gîringîya tîkoşînek wîha nabînin û bî bawerîya reforman hêvîdarîyê serefrazîyê bî, em wan kesan xwesîparkar (teslîmîyetkar), pasîfîstîyê sîuç dîkî. Bî bîngehî tî zanî ku bî reforma naçe serefrazîyê, cîvakbendîya hêzeke hereketa rîzgariya neteweyîye dijwar, enîyake dijwar û bî taybetî, tîkoşîneke çekdarî ku dî demek dîrêj de bê ajotî ve serfîrazi heye, xelâsî heye û evya fîkrû ramaniya me ye, bîngeha fîkrê me ye.

Lê em tevî vî tiştî nabî, dema em dîkevin şerê çekdarî û lî vê hêlê livbazîyan pêş ve dîbîn jî bo propaganda be me nekîr. Esas dî bîngeha Marksîzm-Lenînzîmê de bî firehî cîhê propaganda çekdarî nine. Evya jî hêla babet babet hereket û gûrûbên şoreşên welatan û lî gor şeweyên wan welatan hatiye pêkdan.

Esasîya xwe eve, şerê bî awayê êrîşkîrî kare bê cerîbandî. Halbû Hereketa me ta vê gavê êrîşî hedefa xwe nekî ye, anî jî bo propaganda be herwekî dî iddianamê de iddia dibe gel tîkeve heyecanê, lî derdorê Hereketê cîh bigre yan mirovên cîvan çekê hîlgîrîn, bî vî awayî bîngeha serrakîrîne çêbibe, dewlet teşhîz bibe û êrîşî ser gel bike, bî fîkre wîha nehatiye hereket kîrîn .

Nîvîs Berdewam Dîke !

Tekoşerên Serxwebûn û Azadiyê dî Zindanên Mêtîngeran de

DI BIRÇÎBÛNA MIRINÊ DE NE

Dî nava wan da, endamên PKK yên Komiteya Navçeyî (Merkezi) Mehmet Xeyri DURMUS û Kemal PÎR ji hene. Bî hejmareke bîlînd ji şervanên hêsir lî dij zîlm, hingavtîn û dawianinkariya zîndana Diyarbekirê, bona, protestokirîna dadingahên (mehkemên) faşist bî sedem, jî 15 ê Tirmehê vir de, dî birçîbûna mirinê de ne.

Giranseknandîna (duruşma) PKK ê ya koma Ruhayê (Urfayê) jî serê meha Tirmehê de berdeyamkirîye. Dî vê seknandinê de Kemal PÎR gotin girt û rewş wani diyar kir; “bê guman lî ser girtiyan zulm û zordariyak mezin, hingavtîn û lêdanek giran, bî taybetî lî ser girtiyan herdem berdeyam dîke. Ev rewş dî vê girtiyan bîqedine û hêdî hêdî qirbîke. Anî dînava van kesanan de bî sedan kesên bî parti û bê parti seqet man yan hatin kuştin yan jî lêdan lî ser wan berdeyam dibe. Dadingah çavê xwe lî hember van tîştan, dîmişîne û dî ser de jî dadingah dîxwaze hemû mafên me yên parastinê jî jî dest me bigre.” Ûdiyar kir ku, wan xwe karkirîye ku ew lî diji ev karandinên dij mirovaniyê jî 15 ê Tirmehê şûnde protesto bîkin û lî ser vê armancê bîkevin birçîbûna mirinê, rewş bî vi awayî agahdari dadingehên kedxwaran kir.

Jî 15 ê Tirmehê şûnde berxwedanê bî baweriyake rast û giranbîha dest pê kir. Dema birçîbûnê dest pê kir, dî nav dilên berpirsiyarên cunta û serokên girtîngeha faşist tirseke mezin û bîzandînek ruvikerî peyda bû.

Lê belê cunta, jîbo ber lî vê rewşê bîbire, hemû çareyên xwe bî rê xistin, bî taybetî hovitiya ku dî 21 ê Adarê de lî girtîngeha Diyarbekirê de bîkarandin, cunta nîkarîbû veşarta û bîxwaze nexwaze sinorê welat derbaskir, her wekî lî Ewropa, lî gellek welatên cihanê, lî beşên din jî pêşewar bû. Jî vê bûyerê şûnde, dema pênc devletên Ewropa Tirkiye dan Komisyona Dadingeha Mafên Mirovaniyê, cunta kete rewşeke bê çare û bê firsend. Jî ber vê yekê jî, cunta zîlm û zordariya xwe hin bî eş û zahmetekî mezin lî ser girtiyan zêdekir û ta îro jî berdeyam dîke. Bî taybetî serefrazçûna dawîya gîrewa birçîbûnê de lî pêhev, gellek komîsyon jî babet babet dewletên Ewropa lî çûna Tirkiyê û Kurdistanê dema xwe amade kirin, cunta wek daw û dêl bî şewite, hucrên mirinê ku dî zindanan de hazîrkînbû û saziyê huqûqî ku tî dawayekê nasnake, jî bo lî komîsyonan bigrin û rêberî wan nekin, gellek fen û hêlebaziyên xwe pêkanin.

Dî vê barê de, weşanên kedxware ku gîhiştin imdada cunta, dî derheqê zîndana Diyarbekirê ya leşkerî de derew, demagoji û gellek hîlebaziyên bê bîni dî rûpelên weşanên xwe de anin der. Gotina min jî wi re mirovekî MÎT, karwer û berpirsiyarê MÎT Talat Polat, dî roportajek ku wi amade kiribû de, jî 26 ê Tirmehê ve 3 rojan lî dûhev dî rojnama Hürriyet ê de weşandin. Bî vê nîvîsa ku agahiyên terapaş, bêbîni, derewin û jî seri de hettani dawiyê çewtî dîani zîman, jî bo ku siyê daxin ser berxwedana tekoşerên hêsir, -ku ev berxwedana bî hiş, ramani, cîan û dil amade kirîne- jî bo vê tekoşînê têkîbînin dî seriyê mirovan de seknepîrsînê amade dikîrin û dîxwestin hezîrkirîna van mirovan jî ser gel rakin.

Lê liberxwedana ku tekoşerên hêsirên PKK ê lî dawiyê dest pê kirîbûn, listikên ku lî ser wan dîhatin leystikandin vala derxistin, dijîmin tam kîrîn nava borani û acîziyakê. Nemaze liv û hereketên dawiyê cuntaya faşiste kedxwar kirî nava derecake êşeke mezin, evya diyar dibe ku cunta şaşî xwe bû ye. Jîbo cunta jî nava gîrheviya lî hemberê tekoşerên hêsir ku bî berxwedaneke bî bîngeh danîne, derkeve, jî neha de xwe badîde. Vê rêçê hin pîr pikolî, zordari, hin pîr xwinrêjiyên mezin,

hingavtîn û lêdanên herdemî û dî kîndîr, darxistin û dalîqandinê de dîbine.

Bê guman jî bo van pîlanên wan vala bê derxistin lî gel piştigirtîna berxwedanek wani seknandin, hevkarî û hevalbendî, tewhindîk dîlxwazî karê welatperweriyê ye, pêwîstiyên şoreşger û demokratane, anî zoraneke mirovanti. Rewşa ku jî gîrewa birçîbûnê diyar bûye, şaniye ku cunta çawa sewsî kirîye û çawa kirîye nava bendekê bêderketin. Cunta êdî naxwaze dengê girtîngeh û zîndanê ku cunta tecrit teşîrîrkîrîne bîbîhîze. Jî bo vi awayî jî pîlanên hin kone û hov datîne ku feq û dafên nû hazîrbîke. Dî bin hoyên gellek dijwar de, dî nav rewşeke ku pêwendî û gîrêdaniyake bîçûk belem bî dînyayê re nîne de, tekoşerên hêsir, lî berxwedanek hêja bî rê xîstîne; ne tenê bî cîvakbendiyê jî mane, lewra, evya agahdari derve jî kîrîne. Evya bersîva ku dijîmin dî 21 ê Adarê de jî bo liberxwedanê bîşkîne, jî bo cunta bû bersîveke bî qahr.

Wê gavê; hemû hêzên siyasi gîringe lî gel vê berxwedanê hevkarîyakê amadebîkin û vê rewşê bî awakî bîlînd agahdar bîkin, piştigîrî û hevkarîya saziyên navnetewî û her babet rêxistinên demokratîk bî awakî aktif bîkarbînin, derew û demogojîyên propaganda cunta bê tesîr bîhêlin, bî bîryarî û fêdekarî bajon ser provakasyonên cunta, tevdir û tevgêra cunta lî vê hêlê vala derbînin.

BIRÇÎBÛNA MIRINÊ YA HÊSIRÊN TÊKOŞINÊ JÎ 15 Ê TIRMEHÊ VIR DE BÎ BIRYARIKARÎ DESTPÊKIRINE BERDEWAM DIKE!

Demî cuntaya faşiste kedxwar zordariyake ku jî hêsirên tekoşînê lî zîndanên Saygonê jê bî hovtîr û tunekartîr bîkartîne, dî vê barê de jî bo vê hovitiyê protesto bîkin hêsirên tekoşînê yên PKK dî 15 ê Tirmehê de bî destpêkirîna birçîbûna mirinê berdeyam dikin. Lî hemberê her babet lêdan hingavtîn û zîlma ku lî ser wan dibe dîbin şertê gellek zor de belêmin lî berxwedîdî û hêsirên tekoşîna PKK ê yên ku dîbin van hoyên zor de jî karînin piştî xwe rast bigîrin dî zîndanên û dadîgahên ku kedxwar tê de tîn îfade kîrin, bî destên xwe yî tazi belem, lî hemberî dijîmin heryek bûye weke çekekê, ew şoreşgerîya ku jî hêla kedxwaran de dîvê bîhata fetsandin, bî berxwedana xwe şoreşger lî ser lîngan digîrin. Dî nava wan de endamê PKK yê Komîteya Merkezi (Nivekî) Mehmet Xeyri DURMUŞ, tekoşerê internasyonalîst Kemal PÎR û 40 hêsirên şoreşê bî destpêkirîna birçîbûna mirinê û dema vê berxwedana bî bîryar berajot, jîmara vê berxwedanê hin zêdebû, anî gellek kesên dînin tevî wan bûn. Hêsirên tekoşîna PKK bî vê birçîbûna mirinê, bî xwinrêjiya ku dî 21 ê Adarê de hêz girt û pikolî anî ve, hingavtîn û kuştînin, sazi û dadingehên kedxwarane ku ketînin rewşeke rêdanok, mafê parêziyê yî ku hate tunekîrînin, pikolîya ku bî fizîkî û psikolojîkî lî ser ziyaretvan û mirovên girtiyan dîbûn, kedexekîrîna ziyaretê, lî hember van hemû tîkîliyan protesto bîkin ev birçîbûna mirinê bî rê xistin.

PÊNC ENDAMÊ PKK RONAKREWAN (ŞEHÎD) BÛN

Demî birçîbûna Mirinê ya ku hêsirên şoreşa PKK jî 15 Tirmehê ve dî girtîngeha Diyarbekirê ya leşkerî de ku bî qasî penc

hezaran girtiye politîkî dest pê kîrîne û berdeyam dîke, 2 endamên Komîteya Nivekî ya PKK ve 5 şoreşger ronakrewan bûn. Bî jîmarek bîlînd gellek kesên hêsirên şoreşê ku dî vê birçîbûna mirinê de cîh girtîne lî gor xebera me bîhist dî dîlxewîrandîne (koma) de ne.

Lî gor xeberên ku lî vê dawiyê gîhiştin *Serxwebûn*ê, lî gel her leystîk û hîlebaziyan, kedxwarên ku lî hemberê berxwedana şoreşgeran birçîbûna mirinê dî zîndanan de şaşî xwe bû ne, jî bo vê liberxwedanê bî rawestîne, armanc dîke ku berî her tîştî bî hemû hêza xwe kadroyên rêber tunebîkin û bî vi awayî kadroyên rêber jîboy bî navê mudaxalâyên tîbbî her gav dîbin û dî hingêvin. Bî teşîra hingavtîna bê molet û birçîbûna mirinê dî 55 rojanîya ve livbaziye de (8 Êlûn 1982) endamê Komîteya Nivekî ya PKK internasyonalîst kahrîman Kemal PÎR, rojanîya 60'î de endamê Komîteya Nivekî rêberê hêja M. Xeyri DURMUŞ û şervanên gernas Mustafa KARASU, Bedrettin KAVAK û Ali ÇİÇEK ronakrewan bûn.

Cenazê heval Xeyri DURMUŞ ancax jî mîrîna wî 4 rojan şûnda bî hêzek leşkerîyek mezin dema şandin welatê wî Bingolê, xwinrêjarên kedxwar dî merkeza bajêr de lî gel cenazê Xeyri qurtîya mezin kîr û bî vê rêçê xof û tîrs bela dîkîr da ku dîvêtin ber lî tevêbûna gel lî gel cenaze bîbrîn. Ancax dî vê rewşê de lî rêberê xwe xwedî derketîna gel û cunta nîkarîbû ber bîbrîniya, cenaze bî gîrseyekî gelle mezin hat gorîkîrînin, hat bîhistînin. Cenazê ronakrewanên me yên dînin hat dayînin yan nehat dayînin dî vê barê de me hin xeberek serrast negirtîye.

Lî hêla dînin yên dî vê livbaziye de cîh girtîne hêsirên tevgêra PKK Fuat ÇAVGUN, İzzettin AKTAŞ, Fevzi YETKİN, Selahattin EKİNALP, Hamza TEKEŞ û Müslüm AY jî lî gor xeberên gîhiştînin me dîlxewîrî ne (komaye de ne). Dî wan de Ali Rıza ALTUN, Muzaffer AYATA, Mehmet ŞENER, Hamit BALDEMİR herku roj dîbuhîrînin rewşa wan giran dî be, herdem lî ser tehdît çavsoî hingavtîn heyê û dî rewşeke hov de hatîne girtînin.

HINGAVTİN Û ÊRÎŞKARÎ DÎ ZINDANÊN KEDXWARAN DE GÎHÎŞTÎN TENGEK BİLİND

Lî ser kesên ketîne birçîbûna mirinê, lî hêla dînin lî ser girtiyan hingavtîn, zorbazî qet kêmin nabe û hin zêde berdeyam dîke. İdara faşiste ku lî hember bîlîndbûna berxwedanê dîtîrse, vê tîrsa xwe dî serê girtiyan ve derdîke, jî bo ber lî berxwedanê bigre û armanca tepkîya tê bîbîre, zorbazî, hingavtîn, lêdan her roj kîrîne tevgîr. Lî dû van hingavtînan dîlxwazekî PKK Kenan ÇİFTÇİ û jî bo xwezîya ku alîkarîya PKK kîrîye Aziz . . . (me paşnavê wî ne bîhist) herwekî welatperwerek bû dî bin hingavtîna kedxwaran de jîyana xwe wendakîr.

Lê ev hemû tîkîliyanan rewana liberxwedana şoreşgeran hin bî hêz dîke, tevêbûna liberxwedanê hin zêdedîke.

TEDBÎRÊN PİKOLKAR ZÊDE DIBİN

Girtîngeha leşkerî ya Diyarbekirê dî van bûyerên dawiyê de jî nûve de bala tevgîra tevaya dînyayê kîşand serxwe û bî tîrs û xofa xwe jî bo ku bûyer neyê bîhistînin wekî her gav dî girtîngehê de, lî derdorê wê û nexwestînanan de gellek tedbîr sîndî. Gav bî gav serî lîxistîna girtîngehê kedexebû. Kesek lî derdorê nexweşxanê û girtîngehê nayê nêzikîkîrînin. Demî birçîbûna mirinê 2 mehiya xwe tîjekîrî qedexetîya dîtîne

(ziyaret) hin berdeyam dîke, xwediyê girtiyan dî bin rewşek psikolojîkî û fizîkî de herdem tînin tehdîtkîrînin.

Eynî wextî de ne hew girtîngeh û nexweşxane ye, lî derdor û î nava Diyarbekirê jî tedbîr tîne sîndînin, ketînin derketîna bajêr herdem dî bin kontrolê de ye, jî xeberên hatînin me bîhistînin.

Jî bo vi awayî pêkhatînen nû bî bûyerê re pêş de tînin baş nayên zanînin, dî derheqê rewşa hêsirên şoreşê ku dî dîlxewîrandîne de ne, me xeberek serrast ne bîhist û zore baş pê zanînin.

REWANA LIBERXWEDANA ZINDANÊN DİYARBEKİR'Ê WÊ NEYÊ FETISANDIN

Girtîngeha leşkerîya Diyarbekirê jî darbeya 12 ê Êlûnê virde, partîzanên ku dîvê bê tunekîrînin û pelçîqandînin yên rêbera Tekoşîna Rîzgariya Netewaya Kurdistan PKK, bî sedan kesên bê partî xwîna wan tê rîjandînin, tînin pelçîqandînin, tînin kuştînin û bî hezaran jî seqet tînin huştînin, dî bin jîyan-dariyake hovîti de, dî nava mirovaniya ku bînin û bala xwe wendakîrîye de, dî nava qadek cengê de ne. Her azîniyên (metod) ku jî hêla barbarîzmê de tînin pêkanînin, lî ser girtiyan dibe, dema cunta nîkare tekoşîna gellê me ya serxwebûnê û azadiyê bîsekinîne, serî lî kuştînin û nehiştîna hêsirên ku dîbin destên xwe de xîstîye, cunta dîxwaze hemû xwestînen xwe dî şexsên girtiyan da bîbîne.

Lê bî hezaran welatperwer û şoreşgerên ku jî bîrûbawerîya xwe tawîz nadînin û bî bîryarî liberxwedîdînin, herwekî her yek çerm û hestî jî mane, qet nakeve nava gîrheviyakê (tereddût) û çembera xwesîpartîna (teslimîyet) sedsalan ku lî ser gellê me dîbû, hogîrên me yên hêja bî liberxwedanek rastû birewer ku dî vê barê de dî dîrokê de derbek mezin lî kedxwarên Tîrko xistin. Dadingeh kîrînin rewşekê bê tevdir, saziyên sîwalgeha terapaşkîrînin û bî hişekî hêjayî şoreşgeriyê seknandînin bî hereket kîrînin, û ev berxwedan kîrînin kela Tekoşîna Rîzgariya Neteweya Kurdistanê. Diwarên vê kelê bî xwîna hezar mîlîtanînan hatîye nîvîsandînin û bangî û cîhê vê kelê dî serefraziya Tekoşîna Rîzgariya Netewîya Kurdistanê de sedîsed rêşan û diyarê.

Bî gelemperî lî Kurdistanê û bî taybetî lî zîndanên Diyarbekirê, bî sala ye politîka ku lî hemberê pêşveçûna liberxwedana netewî tê dayînin vala derketîye, û dî vê barê de burjuvazîya kedxwarîya Tîrk lî çarenînen xwe dî nava gengazîyê de ye û bî tîrsa ku jî vê gengazîyê girtîye, tê ser şoreşgerên girtî û yeko yeko yan jî bî pîrani qetîldîke, tê bête lî qadê lî hemberê mirovaniyê lîng dîkute. Herwekî tê zanînin helqa vîya dawiyê Mazlum DOĞAN û hogîrên wî pêkanînin. Nîha lî gel va helqanan yekî dînin hate gîrêdan. Carek dînin bî bîrûbawerîya xwe lî hemberê zordariya kedxwarîya Tîrk lî ser Kurdistan M. Xeyri DURMUŞ, Kemal PÎR, Mustafa KARASU, Bedrettin KAVAK û Ali ÇİÇEK ronakrewanbûn û pêşdehatînen vê bûyerê cunta tîrsand û cunta dîvê bî dîzî ve bûyerê veşêre.

Lê herçûqasa cunta tevgîr kîrî jî, dîlopek xwîna wane dawiyê, xeberên liberxwedana gernasîya wan ta nefesa wane dawiyê dî nava gellê Kurdistan de pêl pêl bela bû, û wê evya rêşanî tekoşîna rîzgariya netewîye bî hêz be, û gîrî nîfrîna gîrseyê gel dî zanebûnê de pêk bête.

Bir militanın ardından...

Baştarafı S. 3'te

Genelde Türkiye özelde ise Ankara mücadelemiz açısından geçmişte ve günümüzde özel bir konuma sahiptir. Bilindiği gibi Hareketimiz ilk olarak Ankara'da ortaya çıkıp şekillenmeye başlamış ve çalışmalarını 1975 yılına kadar ağırlıklı olarak burada yürütmüştür. Hareketimizin doğuşunun bu ilk yıllarında ideolojik bir hazırlık merkezi ve kadro yatağı olarak değerlendirilen Türkiye bu dönemden sonra Hareketimizin çalışmaları açısından tali plana düşmesine rağmen bu alandaki varlığımız gelişerek günümüze kadar devam ettirilmiştir. Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin amaç ve ilkelerine bağlı olarak yürütülen bu alandaki çalışmalar 1979'dan itibaren İstanbul ve İzmir bölgelerini de içine alarak genişlemeye ve daha örgütlü bir şekil kazanmaya başlamıştır. Bugün Türkiye'deki çalışmalarımızın amaçları genel olarak şunlardır.

Buradan Kürdistan'da savaşılabilecek kadrolar çıkararak, eğitim gerektiğinde ülkeye aktarmak mücadelemizi Türkiye emekçilerine tanıtarak onlardan gerekli enternasyonalist desteği sağlamak. Çeşitli nedenlerden dolayı Türkiye'de yaşamak zorunda bırakılan Kürdistanlı vatandaşlarla ilişkiye geçerek bunların Türk ulusal yapısı içerisinde eritilmesine izin vermeyip, yurtsever saflara kazanmak Türkiye'de tutuklu bulunan esir arkadaşların çeşitli ihtiyaçlarını gidermek ve son olarak da Kürdistan'da yürütmekte olduğumuz bağımsızlık mücadelesine bu alanda da çeşitli maddi ve manevi destekler yaratmak. Bütün bu görevler Türkiye Devriminin çıkarlarıyla çelişmeyecek ve onu destekleyecek bir biçimde yürütülmektedir. Şöyle ki; bu alandaki varlığımız doğru devrimci anlayışın gelişmesine hizmet ederken, diğer yandan Türkiye emekçilerinin başına musallat olan faşist ve ajan mihraklara yıpratıcı darbeler vurularak, Türkiye devrimcilerinin örgütlenme faaliyetlerine bu şekilde de yardımcı olunmuştur.

Ankara, Türkiye'deki faaliyetlerimizin en önemli bölgelerinden birini teşkil eder. Hareketimiz şekillenmeye başladığından itibaren bu bölgede çeşitli sempatizan çevreler yaratılmış ve bu çevreler mücadelemizin aktif destekçileri durumuna getirilmiştir. Tuzluca'yı semti de bu tür aktif çevrelerden biridir.

Çoğunlukla Türkiye'ye sınır Kürdistan illerinden gelen emekçi kesimlerin oturduğu bu semtte Hareketimizin geçmişi uzun olan köklü çalışmaları olmuş ve bu çalışmalar birçok değer de ortaya çıkarılmasını sağlamıştır. Gürcan arkadaşın mücadelemize katılması böyle bir çalışmanın en değerli ürünlerinden birini teşkil eder. Hareketimizin politik mücadelesinin ve coşkulu gelişme döneminin başlangıç yılı olan 1978'den itibaren bir Kürdistanlı olmadığı halde bağımsızlık mücadelemizin saflarında yeralan Enternasyonalist Gürcan yoldaş hızla kendisini eğiterek bu birimde çeşitli görevler aldı. Ve omuzladığı görevleri büyük bir gayret ve titizlikle yürüterek olumlu sonuçlar yarattı.

Ülkemizdeki bağımsızlık mücadelemizin kabarmasına bağlı olarak bu birimde de çalışmalarımızın hızlandırılması söz konusuydu. Özellikle Partimizin kuruluşunu ilan etmesi ve Siverek'te hain aşiretçi-feodal Bucak eşkiya çetesine karşı silahlı mücadeleye başlanması tüm Türkiye'de olduğu gibi Tuzluca'yı semtinde de coşkun bir hava yarattı. Türk ve Kürt emekçilerinin ve gençlik kesiminin mücadelemize olan sempatisi daha da artmaya başladı. Lehimize gelişen bu durumdan rahatsız olan sömürgeciler bu birime yönelik baskı, tutuklama ve ajan faaliyetlerini yoğunlaştırdılar. Daha önce Hareketimiz tarafından açığa çıkarılan Mehmet Uzun haini de dahil olmak üzere TİKP ve buna benzer ajan kişi ve kurumlar devreye sokuldular. Yoğunlaştırılan baskı ve tutuklamalarda çok çeşitli amaçlar izlenmekteydi.

di. Bunlardan başlıcaları Hareketimize sempati duyan çevrelerin gözünü korkutmak ve içimizde yer alan unsurları mücadeleden uzaklaştırmaya çalışmaktır. Hareketimiz buradaki varlığına yönelen bu tahripkar faaliyetleri cevaplandırmakta gecikmedi. Ajan Mehmet Uzun cezalandırılırken TİKP başta olmak üzere çeşitli ajan kurum ve kişilere karşı başarılı eylemler gerçekleştirildi. Uşakların etkisizleştirildiğini gören devlet, mücadelemiz üzerindeki baskılarını daha da yoğunlaştırarak birçok suçsuz insanı tutuklayıp işkence tezgahlarından geçirdi, devletin ve uşaklarının belli bir korku ve panik havası yaratıp bizi yalnız bırakarak etkisizleştirmeyi amaçladığı böylesi kritik bir dönemde GÜRCAN yoldaş yeni görevler yüklenerek mücadelemiz için hayati önemi olan çalışmalar yaptı. Omuzladığı görevleri gizlilik ölçülerine ve alanın özelliklerine uygun olarak yürüten bu yiğit yoldaşımız, tüm baskı ve izleme faaliyetlerine rağmen kendisini deşifre etmemeyi de başardı.

Askeri-faşist cuntanın iktidara oturtulmasıyla birlikte baskı, işkence ve yoketme faaliyetleri Ankara, özellikle de Tuzluca'yı semtinde de arttırdı. Bu yoksullar semti Kürdistan Devriminin hizmetinde olması nedeniyle devletin intikamcı baskılarına maruz kaldı. Cuntadan bu yana onlarca PKK taraftarı iğrenç işkencelerden geçirildi. Tutuklu ve dışarda olan arkadaşların aile ve yakınları üzerinde hayasızca baskılar gerçekleştirildi. Tamamen pasifikasyona yönelik ve aralıksızca sürdürülen bu terör ortamında, eski güzel günlerin yol arkadaşları kaçacak delik ararken Gürcan yoldaş Ankara Bölgesi sorumluluğunu almakta tereddüt etmedi. Bölge çapında yürütmüş olduğu çalışmalarında, dönemin özelliklerine uygun davranış çizgisini kitlemiz içerisinde hakim kılarak devletin Hareketimizi bu alanda bitirme faaliyetlerini boşa çıkardı. Gürcan arkadaşın geliştirmiş olduğu tedbirler sonucu Hareketimizin bu alandaki varlığı daha güvenli bir konuma yükseltildi. Onun çalışmaları sadece tedbir alma, mücadelemizi muhtemel darbelerden kurtarmayla sınırlı kalmıyordu. O, aynı zamanda ne şart altında olursa olsunun mücadelemizin varlığını devam ettirmek için uygun kitle ilişkilerini ve kadrosal çalışmayı kesintisizce sürdürdü. O, böylesi yaman yıllarda faaliyeti yürüten ve bunda da oldukça başarılı olan usta bir profesyonel devrimciydi.

Gürcan yoldaş, cuntanın işbaşına getirilmesinden bir yıl sonra daha ağır ve geniş olan bir sorumluluk yükledi. Faaliyet alanı Ankara, İstanbul, İzmir bölgelerini kapsayan Türkiye temsilciliğine getirildi. Bu görevin özellik ve amaçlarını çok iyi kavramasının sonucu olarak bir dizi devrim savaşıncının ülkemize gönderilmesini, Türkiye'deki devrimci guruplarla çeşitli düzey ve amaçlar doğrultusunda ilişkiler kurulmasını, tutuklevlerindeki esir arkadaşlarımızın bakımlarının sürdürülmesini ve bu alanda Hareketimize çeşitli maddi ve manevi destekler sağlanmasını başardı. Amansız baskı koşulları altında çalışmalarını militanca yürütmenin yanı sıra binlerce kilometre uzaktaki Parti ile ilişkilerini devam ettirme gibi günümüzde çok önemli olan bir görevi de ustalıkla yerine getirmesini bildi. Güçlü bir örgütçü için yoğun baskı, tutuklama ve buna benzer nedenlerden dolayı Parti ile olan ilişkilerinin kopması ne kadar doğal sa yine bu kadar bir güçlü örgütçü için ilişkileri yeniden kurmakta o kadar doğal ve gerekli olan bir görevdir. O, baskıları nedeniyle "ilişkilerim koptu" diyerek yakınlama amatörlüğüne hiç bir zaman düşmemiş, tam tersine usta örgütçülüğünü kullanarak, çeşitli yol ve yöntemlerle ilişkilerin yeniden kurul-

masını sağlama profesyonelliğine yükselmiştir.

Partimizin bizlerden istediği bütün profesyonel özellikleri üzerinde barındıran bu enternasyonalist savaşıncının kişisel yaşamı da komünistçidir. O'dukça sade ve gösterişten uzak bir yaşayış sürdürmekteydi. O'nun bu özelliği devletin dikkatini fazlaca çeken bir yörede barınmasına rağmen, açığa çıkarmasının başlıca nedenidir. İçinde bulunduğu çok zor şartlardan şikayetçi olmak bir yana, bu durum O'nun mücadelesine olan inancını ve çalışma azmini daha da bilemeye vesile teşkil etmiştir. Kişisel yaşamını Parti yaşamıyla birleştiren Gürcan yoldaş, fiziki varlığını devam ettirmek için en küçük olanaktan ustaca yararlanma ve bu olanakları devrim uğruna kullanma gibi üstün bir yeteneğe de sahipti. İçinde bulunduğu koşullar ne kadar aleyhte olursa olsun soğuk kanlılığı elden bırakmamış, mücadele ve örgüt yaşamı boyunca halkın ve Partinin çıkarlarını her şeyin üzerinde tutmuştur. Kendisini tanıma fırsatı bulan yoldaşları ve halk kesimleri tarafından çok sevilip, sayılan bir halk önderiydi. Mücadelesindeki kararlılığı, azmi ve devrimci neşesiyle olduğu kadar gelişmiş kültürel ve teorik seviyesi nedeniyle de O'nu tanıyan herkes heran O'nun yanında olmak isterdi. Şehit düştüğü ana kadar yoldaşlarına ve halka karşı hiç bir olumsuz davranışta bulunmamış, onlara hem bir önder hem de bir yardımcı gibi davranmasını bilmiştir. Kendisi en tehlikeli ve olanakları en dar görevleri yürüten, diğer yoldaşlarının daha tehlikesiz ve olanakları daha bol olan görevler sürdürmelerine yardımcı olmuştur. O'ndaki bu yüce fedakarlık duygusu giriştiği en son çarpışmada da ifadesini bulmuş, kendisi en arkada kalıp diğer yoldaşların kurtulmasını sağlarken şehit edilmiştir.

GÜRCAN yoldaş! Kısa fakat zengin ve onurlu olan mücadele yaşamınız boyunca bizlere örnek oldunuz. Mücadelemizin en kritik ve zor anlarında omuzladığınız bütün görevleri üstün bir azim ve profesyonel bir bilinçle yerine getirdiniz. Hiç bir baskı ve gözdağı Sizin inancınızı sarsmada başarılı olamadı. Hiçbir olumsuz gelişme ve olay Sizin soğuk kanlılığınızı yitirmenizi sağlayamadı. Yine hiçbir faşist terör, tutuklama ve işkence faaliyeti Sizin kitlemizle olan ilişkilerinizi, tutuklevlerindeki esir yoldaşlarla sürdürdüğünüz bağlantıyı, daha da önemlisi görevli olduğunuz alandan binlerce kilometre uzaktaki Partimize le olan yüce bağlarınızı kesintiye uğratamadı. Kendiniz iki yıldan fazla bir zaman faşist-cuntanın amansız baskıları altında Hareketimizin o alandaki varlığını ve kendi yaşamınızı devam ettirdiniz ama bir dizi yoldaşınızı daha emin alanlara aktardınız. Böylesi değerli devrimci meziyetleri üzerinde taşıyan Sizin gibi bir yoldaş sahip olduğumuz için ne kadar gururlansak azdır. Siz HAKİLER'den, MAZLUMLAR'a uzanan şehitler halkasına arkabarak böylesine değerli bir miras bırakarak katıldınız.

YOLDAŞ! Sizlere söz veriyoruz ki arkanızdan ne bir damla gözyaşı dökeceğiz, ne de yas tutacağız. Biz bunları unuttuk! Artık siz değerli şehitlerimize daha fazla nasıl layık olacağımızı bugün çok iyi biliyoruz. Onlar sizleri fiziki olarak aramızdan ayırmakla mücadelemizi bitirebileceklerini zannediyorlar. Ama bunda çok yanlışyorlar.

İşte, Sizlere karşı olan görevlerimizi Partimizin politik,askeri ve örgütsel çizgisini başarılı bir şekilde hayata geçirerek yerine getireceğiz ve sizlerin intikamını uğrunda şehit düştüğünüz Kürdistan Devrimini gerçekleştirecek alacağız.

Bundan emin olabilirsiniz YOLDAŞLAR!

PKK PARTİZANLARININ ANISI ÖLÜMSÜZDÜR!
YAŞASIN BAĞIMSIZLIK VE PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ!
YAŞASIN HALKIMIZIN YENİLMEZ ÖNDERİ PKK!

emperyalizmin derinleşen bunalımı...

Baştarafı S. 19'da

Avrupa işçi sınıfının emperyalist burjuvaziye karşı gelişen devrimci mücadelesi, Kürdistanlı ve Türkiyeli emekçileri de büyük ölçüde etkilemektedir. Bir yandan bulundukları ülkelerdeki derin bunalım, öte yandan kendi anavatanlarında devlet yönetimine gelen sömürgeci-faşist diktatörlüğün giriştiği insanlık dışı zulüm ve zorbalık, kendilerini yeni arayışlara yönelmeye zorlamaktadır. Avrupa'da bulunsalar da kendi ülkeleriyle çok canlı ve sıcak ilişkiler içinde bulunmaları, sömürgeci-faşist cuntanın alçakça uygulamalarına tanık olmalarını sağlamaktadır. Böylece Avrupa'da bulunan Türkiyeli ve Kürdistanlı emekçiler arasında sömürgeci-faşist cuntaya karşı hızla yükselen devrimci muhalefet, ülkedeki devrimci mücadele için çok büyük bir potansiyel güç meydana getirmektedir.

İlerici dünya kamuoyundan hızla tecrit olan sömürgeci-faşist Türk cuntası'nda içerde işçi sınıfının grev hakkını yasaklaması, ilerici sendikaları kapatması, işçi sınıfı önderlerini katletmesi, yüzbinlere varan devrimci ve vurtseveri zindanlara doldurması, kısıcası Kürdistan ve Türkiye halklarına karşı açık bir terörist savaşa başvurmaması yetmiyormuş gibi, ikiyüzlü bir biçimde Avrupa'daki emekçilerin haklarının bir numaralı savunucusu kesilebilmektedir. Bu herşeyden önce Avrupa ülkelerindeki işçilerin kendi yönetimine karşı gelişen muhalefetini kontrol altına alma amacından kaynaklanmaktadır. Bunun için faşist cunta bir yandan MİT vasıtasıyla Avrupa'da da faşist çeteleri örgütleyip ilerici işçilerin üzerine saldırıp cinayetler işlerken, öte yandan işçiler arasındaki birliği parçalayarak onların önemli bir bölümünü kendi iktidarı destekleme durumuna getirmek istemektedir. Böylece denetimi altına alabildiği işçilerin önemli bir bölümünü dünya devrimci demokratik kamuoyuna karşı bir baskı unsuru olarak kullanabilecek, kendisini dünya kamuoyuna şirin gösterebilecektir. Ayrıca Avrupa'daki iş-

çilerin alın terlerinin karşılığı olan birikmiş ücretleri de faşist cunta için çok büyük bir döviz kaynağıdır. Böyle bir desteği sağlayabilmesi halinde ekonomisine işlerlik kazandırmada vazgeçilmez bir öneme sahip olan bu dövizin ülkeye akışını başarabilecek-tir. Emperyalist Avrupa burjuvazisiyle sömürgeci-faşist cuntanın amaçları arasında bu konuda tam bir paralellik vardır. Çünkü 'yabancı düşmanlığı'nı körüklemesi emperyalist burjuvaziye büyük ekonomik ve politik yararlar sağlamaktadır. Sömürgeci-faşist cunta da 'yabancı düşmanlığı'nı daha değişik bir biçimde işleyerek Avrupa proletaryasını da göçmen işçilerin düşmanı gösterip işçilerin mücadelesinin kaynaşmasını önlemeye çalışmaktadır. Bunun için en büyük görev sömürgeci burjuva basınına yükletilmiştir.

Günlük burjuva basınına bakıldığında hergün 'yabancı düşmanlığı' altında koyu bir şovenizmi körükleyen sömürgeci basını, Avrupa'daki işçileri bu temelde kendi aralarında birlik olmaya ve mücadele etmeye çağırmaktadır. Böylelikle işçilere hedef şaşırtarak gerçek düşmanı gözlerden gizlemek, işçilerin mücadelelerini farklı yollara kanallize etmek ve aralarında güçlenmeye başlayan enternasyonalist dayanışmayı parçalayarak mücadele birliklerini zayıflatmak istemektedir.

Şüphesiz burada en büyük görev yine devrimcilere düşmektedir. Devrimciler, bir yandan 'yabancı düşmanlığı'na ve emperyalist burjuvazinin çıkardığı yeni baskı yasalarına karşı Avrupa işçi sınıfıyla Kürdistanlı ve Türkiyeli emekçilerin devrimci mücadelelerini birleştirmeye çalışırken, öte yandan ülkedeki devrime omuz vermede çok güçlü bir potansiyel olan bu emekçileri örgütlemesini bilmelidirler. Bugünkü bunalımdan gerçek kurtuluş ancak her yolla ülke devrimine omuz vermekten geçecektir. Bunun için sömürgeci-faşist cuntanın bütün çabaları boşa çıkarılmalı, onun işçileri bölmesine kesinlikle izin verilmemelidir.

Gab kahramanları...

Baştarafı Sayfa:24'te

Mehmet ESEN, 1979'larda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin yükselmesi ile birlikte okuldan ayrılarak Derik'te devrimci saflarda aktif mücadele etmeye başladı. Güçlü bir asker olan Mehmet, reformist küçük-burjuva milliyetçilerinin yörede feodallerle elele vererek devrimci harekete yönelttikleri saldırıları boşa çıkarma kavgasında en ön saflarda yer aldı. Mücadele hayatı boyunca her alanda güçlü ve kararlı kişiliğini ortaya koydu. Devrimci görevlerin yerine getirilmesinde hiçbir engel tanımadı. Partiye, halka ve devrime karşı sarılmaz bir inanca sahip olan Mehmet ESEN üstün cesaret fedakarlık ve alçakgönüllülüğün bir timsaliydi.

Mehmet SİNCAR, "Menteşi" köyünden yoksul bir ailenin çocuğuydu. 1979'da PKK Hareketi içinde yer alarak kırsal alanda verilen mücadeleye aktif olarak katıldı. Diğer yoldaşlarında bulunan üstün özelliklere sahip, güçlü bir savaşıydı.

Davut TAŞKAN da 1979'da devrimci Hareket saflarına aktif

olarak katılmış güçlü bir askerdi. Engin fedakarlığı, üstün cesareti, yoldaşlarına ve halka karşı sonsuz saygı ve alçakgönüllülüğü kişiliğinde somutlaştırmış bir devrimciydi.

Gab kahramanlarının sömürgeci-faşist cuntaya karşı ortaya koydukları direniş Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde önemli yeri olan soylu bir direniştir. Onlar, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde ölünmesi gereken yerde ölmesini bilerek dava arkadaşlarına eşsiz bir örnek sundular. Onların anılarına sahip çıkan yoldaşları sayısız direnme destanları yarattılar ve yaratmaya devam ediyorlar.

Sömürgeci-faşist cuntaya karşı Gab direnişçilerinin gösterdikleri kahramanlık Kürdistan halkının ve öncüsü PKK'nin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesindeki devrimci dirençliliğin ve kararlılığın somut bir ifadesidir. Gab direnişi ulusal ve toplumsal kurtuluş yolunda ilerleyen Kürdistan halkının yolunu aydınlatan sürekli bir meşaledir.

- YAŞASIN GAB DİRENİŞİ!
- YAŞASIN HALK SAVAŞI!

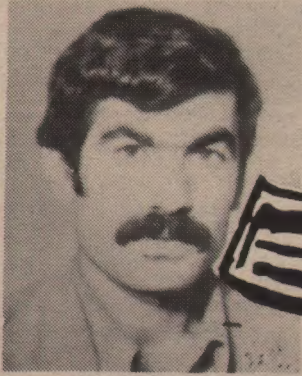
Ölümlerinin 2. yıldönümlerinde

Gab kahramanları mücadelemizde yaşıyor

MAHMUT GÜDEN

DAVUT TAŞKIN

MEHMET ESEN

MEHMET SİNCAR

25 Eylül 1980'de sömürgeci-faşist cunta, iktidara gelişinin 13. günü kendi vahşet ve barbarlığını ortaya koyarak Kürdistan halkının değerli evlatları ve PKK'nin güçlü militan ve savaşçılarından Mahmut GÜDEN, Mehmet ESEN, Mehmet SİNCAR ve Davut TAŞKAN'ı büyük bir canilikle Derik'in Gab mevkiinde katletti.

1980 yılına gelindiğinde Kürdistan'da PKK öncülüğünde yükselen ulusal kurtuluş mücadelesinin Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki egemenliğini sarsması ve Türkiye'de büyüyen devrimci-demokratik hareketin burjuva iktidarını tehdit eder duruma gelmesi karşısında paniğe kapılan emperyalizmin sadık uşağı işbirlikçi tekkelci Türk burjuvazisi dağılmaya ve çürümeye yüz tutan yapısını korumak ve yaşamını koyu bir faşist zor uygulamasıyla biraz daha uzatmak için 12 Eylül'de gerçekleştirdiği, askeri darbeyle faşist cuntayı yönetimin başına oturttu. Cunta faşist zor uygulamasını son sınırına vardırarak Türkiye ve Kürdistan halkına ve öncelikle de bu iki halkın devrimci öncü güçlerine karşı büyük bir baskı ve teröre başvurarak çok yönlü bir saldırıya geçti.

Kürdistan'da modern anlamda proletarya önderliğinde ulusal kurtuluş sürecini geliştiren PKK daha kurulur kurulmaz Türk sömürgecileri onu yoketme doğrultusunda her türlü oyun, komplo ve saldırılara girişti. Ve 1979'a gelindiğinde ise güçlü bir kitle partisi haline gelen PKK'na karşı sömürgeciler yoğun bir tutuklama, baskı, işkence ve toplu katliamlara girişerek onu sömürgeci savaşa yoketmeye çalıştı. Ancak geline nokta işçi, köylü, aydın, esnaf vb. kitlelerinin partisi, onlar arasında kök salan bir parti durumuna gelen PKK'nin yok edilmesi artık imkansızlaşmıştı. Ve sömürgeci savaşa karşı PKK Kürdistan tarihinde ilk defa güçlü bir bilinçli direniş örneği sergileyerek gelişmesini sürdürdü.

12 Eylül'de faşist cunta ile iktidarını taçlandıran Türk burjuvazisi daha önce saldırılarını sömürgeci savaş düzeyine yükselttiği halde gelişmesinin önüne geçemediği PKK öncülüğündeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini yoketmeyi başarmak ve daha başlangıçta Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu andan itibaren önüne görev olarak koyduğu ama başaramadığı, her türlü ulusal ve sosyal gelişmeden alıkoyarak, katliamlarla ve asimilasyon yöntemlerine başvurarak Kürt halkını tarih sahnesinden silmek, tarihe gömülmesi görevini tamamlamak amacındadır. Bu amaçlarını gerçekleştirmek için prdu birliklerinin büyük bir kesimini Kürdistan'a taşıran cunta, Kürdistan üzerinde adeta yeniden bir işgali gerçekleştirdi. Kürdistan halkı üzerinde yoğun bir baskı, tutuklama, işkence ve katliam uygulandı. Kürdistan'ı tam bir savaş alanı haline getiren cunta, iktidara gelişinden bu yana geçen iki yıllık bir zamanda gözü dönmüş bir canilik ve vahşetle yüzbinlerce emekçi Kürdistan insanını akıdalmaz işkencelerden

geçirdi. Onbinlercesini hâlâ esir kampları haline getirdiği hapisanelerde tutarak görülmemiş bir baskı ve işkenceyle birer yaşayan ceset haline getirdi. Gerek cezavlerinde ve gerekse dışarda onlarca katliama girişerek devrimci militan, yurtsever ve sadece Kürt olmakla suçlu bulunan yüzlerce insanı katletti daha fazlasını sakat bıraktı. Sömürgeci-faşist uygulamaları sadece bu alanlarla da sınırlı tutmayarak aynı zamanda, silah bulundurma, "bağış" ve daha değişik yöntemlerle toplumu haraca bağlayarak tam bir soygun ve talanı gerçekleştirdi, gerçekleştiriyor.

Her alanda en ufak bir direnme ögesine karşı kan kusan sömürgeci cuntanın Kürdistan halkı üzerinde iki yıldan beri en azgın bir biçimde uyguladığı bu faşist uygulamalar Kürdistan halkını zulüm cenderesinde tutarak onu pasif, direnmesiz ve efendisinin ideal kulu, kölesi durumuna sokmaya yöneliktir. Ve cuntanın tüm bu uygulamaları bugün de hızından hiçbirşey

kaybetmeden sürmektedir.

Türk burjuvazisinin açık faşist diktatörlükle Kürdistan halkına ve öncüsü geliştirmiş olduğu faşist sömürgeci savaşa gerçekleştirdiği ilk katliam Gab katliamıdır. Bu katliam başlangıçtan beri anti-demokratik gerici ve halklara karşı barbar ve katliamcı özellikleri şahsında somutlaştıran Türk burjuvazisinin bu özelliklerini faşizmle tamamlamasıyla ne kadar baskıcı ve vahşi olacağını bir kez daha sergiledi.

25 Eylül günü Mardin'e bağlı Derik ilçesinin Gab mevkiinde PKK savaşçıların bulundığı yolunda bir ihbar alan sömürgeci-faşist kolluk kuvvetleri, zırhlı arabalar, helikopterler ve 2000'in üzerinde askeri güçle bu yörede geniş çaplı bir operasyona giriştiler.

İçinde bulundukları bağevinden sömürgeci güçlerce çember içine alındıklarını gören PKK'lı dört partizan, Mehmet ESEN, Mehmet SİNCAR, Davut TAŞKAN

ve Mahmut GÜDEN, çarpışarak çemberi yarıp kurtulma, bu gerçekleşmediği takdirde ise kanlarının son damlasına kadar mücadeleyi sürdürme kararı vererek "teslim ol!" çağrısına direnişle cevap verdiler. Çatışmanın başında savaşçılardan Mahmut GÜDEN askerlere hitaben bir çağrıda bulunarak, Kürdistan halkının bağımsızlığı ve özgürlüğü uğruna savaşan devrimciler olarak Türkiye emekçi halkına karşı değil, tam tersine hem Türkiye ve hem de Kürdistan halkını baskı ve zulüm altında tutarak sömüren faşist Türk yönetimine karşı savaşıklarını, halkın evlatları olan askerlerle çatışmak istemediklerini belirterek askerlerin faşist subayların emirlerine uymamaları gerektiğini ifade etti. Askerlere yapılan bu çağrı belli bir kesim üzerinde etkili oldu.

Sömürgeci güçlerin teçhizat ve sayı yönünden kendilerinden katbekat üstün olmasına karşılık zorlu bir direnme ortaya koyan PKK'lı savaşçılar sabahın erken saatlerinden akşama kadar direnişlerini sürdürdüler. Çatışarak savaşçıları yakalayamayacaklarını ve karanlığın basması halinde çemberi yarıp kurtulabileceklerini anlayan sömürgeci güçler helikopterlerden onların bulunduğu alana yangın ve tahrip bombaları yağdırarak katletme yolunu seçtiler. Bombalar ve yoğun ateş altında savaşçılardan Mehmet ESEN, Mehmet Sincar ve Davut Taşkan şehit düştüler, Mahmut Güden ise ağır yaralandı. Ölmeden önce Mahmut GÜDEN, yanındaki kayanin üzerine kendi kaniyla "PKK Savaşçıları Ölümsüzdür!" sloganını yazarak davasına ve zafere olan inancını bir kez daha belirtti. Mahmut'un henüz ölmediğini gören sömürgeci caniler dipçik darbeleriyle O'nu da katlettikten sonra vahşetlerini daha da üst boyutlara çıkararak ayaklarına ip bağladıkları savaşçıların cesetlerini kilometrelerce yerlerde sürüklediler.

Mahmut GÜDEN, tatlıcılıkla geçimlerini sağlayan yoksul bir emekçi aileden gelmekteydi. 1977-78'de Derik'te lisenin son sınıfını okuduğu dönemde PKK saflarında aktif olarak yer alarak kendisini Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine adadı.

Yörede, teslimiyetçi reformist küçük-burjuva milliyetçiliğinin teşhir ve tecrit edilmesi, doğru devrimci ideolojinin gençliğe ve kitlelere götürülerek onların ulusal kurtuluşçu saflarda örgütlenmesi faaliyetlerine önderlik etti. 1979'da Hilvan'a giderek bir yıl kadar burada devrimci faaliyet yürüttükten sonra tekrar Derik'e döndü ve bu alandaki çalışmalarına devam etti. Güçlü bir örgütleyici olan Mahmut GÜDEN, ne kadar büyük olursa olsun karşılaştığı güçlükleri aşmakta son derece kararlı ve yaratıcı davranır, bu güçlüklerin üstesinden gelirdi. Çalışkanlığı ve fedakârlığı kadar alçakgönüllülüğüyle de yoldaşları ve halk tarafından sevilir ve sayılırdı.

Devamı Sayfa: 23'te

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:

Serxwebün
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1

Deutsche Bank Köln Konto Nr: 12 82 8054 BLZ: 370 700 60
Postcheck-Amt Köln Konto Nr: 2690 16-5074 BLZ: 370 100 50

Hollanda	2.50 hfl
Fransa	5.00 ff
Belçika	35.00 bfr
İsviçre	2.00 sfr
Avusturya	15.00 s
Danimarka	6.50 dkr
İsveç	5.00 skr
Norveç	5.00 nkr
Yunanistan	50.00 Dr
İngiltere	0.50 £